ԱԶԴԱԿ
ՕՐԱԹԵՐԹ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTERAIRE أزتاك جريدة يومية سياسية وأدبية - المديرة المسؤولة: إيڤا دروپشيان

1500 Լ.Ո. 72ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 267 (20430) ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ, 25 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 2000 10 ԷՋ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ ՍԹՐԱԶՊՈՒՐԿ ՄԵԿՆԵՑԱՒ

ԵՐԵՒԱՆ, 24 (ԱՐՄԷՆՓՐԷՍ).- Եւրոխորհուրդի խորհրդարանականվեհաժողովի լիագումար նիստի աշխատանքներուն մասնակցելու նպատակով, 23 Յունուարին Սթրազպուրկ մեկնեցաւ Հայաստանի Ազգային ժողովի արտաքին յարաբերութիւններու յանձնաժողովի նախագահ Յովհաննէս Յովհաննիսեանի գլխաւորած պատուիրակութիւնը:

Պատուիրակութեան մաս կը կազմեն Հմայակ Յովհաննիսեան, Լէոնիտ Յակոբեան եւ Արմէն Ռոստամեան:

ՀՐԴԵՀ ԵՒ ՊԱՅԹՈՒՄ ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ ՄԷՋ ԿԱՌՈՒՑՈՒՈՂ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՇՐՋԱՓԱԿԻՒ ՄԷՋ

Կեդրոնական Մոսկուայի հիւսիսային շրջանին մէջ կառուցուող հայկական եկեղեցւոյ շրջափակին մէջ ծագած հրդեհին պատճառով, թրուածին պարունակող երկու ընդունարանաններ պայթած են:

Երկու հոգի վիրաւորուած են, իսկ շրջակայ շէնքերուն պատուհանները փշրուած են պայթումին ճնշումէն: Հրշէջները յայտնեցին, որ հրդեհին պատճառը էլեկտրական թելերու սխալ սարքաւորումը եղած է:

(ԱՅ. ՓՒ.)

ԱՊՕՐԻՆՔԻ ՀԱՐՍՏԱՑՄԱՆ ՕՐԻՆԱԳԻԾԻ ՏՐԱՄԱԴՐՈՒԹԻՒՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՁԱՅՆ

ՆԱԽԱԳԱՀ ԼԱՀՈՒՏ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻՆ ՅԱՆՁՆԵՑ ՅԱՅՏԱՐԱՐԱԳԻՐ ՄԸ ԻՐ ԲՈԼՈՐ ՇԱՐԺԱԿԱՆ ՈՒ ԱՆՇԱՐԺ ՈՒՆԵՑՈՒԱԾՔԻՆ ՄԱՍԻՆ

Նախագահ Լահուտ Սահմանադրական խորհուրդի անդամներուն մօտ

Հանրապետութեան նախագահ զօր. Էմիլ Լահուտ ապօրինի հարստացման օրինագիծի տրամադրութիւններուն համաձայն, իր ունեցուածքին մասին յայտարարագիր մը յանձնեց Սահմանադրական խորհուրդին:

Արդարեւ, նախագահ Լահուտ երեկ այցելեց Սահմանադրական խորհուրդի Հատեթի նոր նստավայրը, ուր զինք դիմաւորեցին խորհուրդի նախագահ Ամին Նասսար եւ անդամներ Խալետ Քապանի, Սալիմ Ժրայաթի, Ֆաուզի Ասլու Մրատ եւ Հիւսէյն Համտուն:

Շար.ը՝ էջ 2

ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆ ՎԱՐՉԱՊԵՏ ՍԵԼԻՄ ՀԸՍԻ

Երէկ, Հ. Յ. Դ. Լիբանանի Կեդրոնական Կոմիտէն ներկայացնող պատուիրակութիւն մը, ընկերակցութեամբ հայկական երեսփոխանական պլոքի ներկայացուցիչ Ս. Յովհաննեանի, այցելեց վարչապետ Սելիմ Հըսի:

Վարչապետարանին մէջ տեղի ունեցած հանդիպումին ընթացքին քննարկուեցան խաղաղութեան բանակցութիւններու ընթացքը. Լիբանանի կեցուածքը եւ պատեստինցի գաղթականներու բնակեցումին մերժումի հարցը. ինչպէս նաեւ վերջին փոթորիկին ընթացքին. ենթակառոյցին թերի վերանորոգումին պատճառով հայահոծ շրջաններու հասած վնասներուն հատուցումի հարցը:

Շար.ը՝ էջ 10

ՅԱԻԱԿՅԱԿԱՆ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆ Թ. ՍԱԼԱՄԻ

Երէկ առաւօտ Հ.Յ.Դ. Լիբանանի Կեդրոնական Կոմիտէն ներկայացնող պատուիրակութիւն մը եւ հայկական երեսփոխանական պլոքի ներկայացուցիչ Ս. Յովհաննեան այցելեցին երեսփոխան Թամամ Սալամի տունը եւ ցաւակցութիւնները փոխանցեցին անոր հօր՝ նախկին վարչապետ Սաէպ Սալամի մահուան առիթով:

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԿԱՐԵՒՈՐ ՉԻՋՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԱԾ Է ԵՒ ՓՈԽԱՐՔՆԸ ՈՉԻՆՉ ՍՏԱՑԱԾ

ԿԸՍԵ ՆԱԽԿԻՆ ԱՐՏԱՔԻՆ ԳՈՐԾՈՑ ՆԱԽԱՐԱՐ ՆԱՀԱՆԳ

ԱԹԷՆՔ, 24 (ՌՈՅԹԵՐ).- Յունաստանի նախկին արտաքին գործոց նախարար Թէոտորոս Փանկալոս Երկուշաբթի օր իր յայտարարութիւնը «պատմական հսկայ սխալ մը» գործելով, ինչ կը վերաբերի յոյն-թրքական յարաբերութեանց գծով անոր քայլերուն:

Յունական «Ափոճեւմաթինի» օրաթերթին մէկ յոյս

Շար.ը՝ էջ 10

ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԱՌԱՋ ՄՂԵԼ ՈՒ ՀԱՄԱՐ

ՍՈՒՐԻԱ ԱԻԵԼԻ ՄԵԾ ԴԵՐԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ Կ ԱԿՆԿԱԼԷ Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԷՆ

ԴԱՄԱՍԿՈՍ, 24 (ՌՈՅԹԵՐ).- Սուրիա կոչ ուղղեց Միացեալ Նահանգներուն, որ աւելի մեծ դերակատարութիւն ունենան Սուրիա - Իսրայէլ խաղաղութեան բանակցութիւնները յառաջ մղելու աշխատանքին մէջ:

Փոխ նախագահ Ջուհդի Մաշարքա ամրաստանեց Իսրայէլը՝ դիտել տալով, որ անիկա ուզած է խուսափիլ խաղաղութեան պահանջները իրագործելէ՝ Սուրիոյ հետ բանակցութիւններուն ընթացքին, որոնք Միացեալ Նահանգներու մէջ տեղի ունեցան երկու շաբաթ առաջ եւ որոնց աւարտին թէեւ որոշուած էր երրորդ հանգրուանին անցնիլ, սակայն բանակցութիւնները առկախուեցան: Մաշարքա դիտել տուաւ, որ իրրեւ խաղաղութեան գործընթացը հովանաւորող երկիր՝ Միացեալ Նահանգներէն կը պահանջուի աւելի աչխուժ ու գործօն դերակատարութիւն ստանձնել, որպէսզի բանակցութիւնները նուաճեն իրենց թիրախը:

Սուրիոյ արտաքին գործոց նախարար Ֆարուք Շարէհ եւ Իսրայէլի վարչապետ Էհուտ Պարաք որոշած էին բանակցութեան սեղան վերադառնալ Յունուար 19ին, սակայն Դամասկոս յետաձգեց հանդիպումը՝ յայտարարելով, որ յաւելեալ ժամանակի կը կարօտի՝ արժեւորե

Շար.ը՝ էջ 10

ՉՀՐԱԺԱՐԵԼՈՒ ԻՐ ՈՐՈՇՈՒՄԻՆ ՊԱՏՃԱՌՈՎ

ՈՒԱՅՋՄԱՆԻ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ՆԱԽԱՆՁ Կ'ԱՐՁԱՆԱԳՐԷ

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ, 24 (ՌՈՅԹԵՐ).- Իսրայէլի նախկին էզեր Ուայզմանի ժողովրդականութիւնը յաւելեալ նահանջ արձանագրած է իշխանութեան ժամանակաւոր կերպով հեռանալու կոչերուն չընդառաջելուն պատճառով:

Ուայզման ճնշումի կ'ենթարկուի հրաժարելու եւ կամ ժամանակաւոր կերպով իշխանութենէն հեռանալու, մինչեւ որ ոստիկանութիւնը աւարտէ իր բացած քննութիւնը, որ կ'առնչուի նախկին մեծագումար նուէրներ ստացած ըլլալու պարագային: Իսրայէլի նախկինը, սակայն կը մերժէ այս կոչերը յայտարարելով, որ իշխանութենէն պիտի չհեռանայ, որովհետեւ յանցաւոր չէ:

«Եմիոթ Ահրոնոթ» օրաթերթին կողմէ կազմակերպուած հարցախոյզի մը արդիւնքները երկուշաբթի օր ցոյց տուին, որ իսրայէլացիներուն յիսուն առ հարիւրը կը պահանջէ, որ Ուայզման հրաժարի: Հարցախոյզին մասնակցած 449 իսրայէլացիներուն 38 առ հարիւրը կ'ըսէ, որ պէտք չէ հրաժարի:

ՍԱՍՏԻԿ ԿՌԻԻՆԵՐԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻՆ ԿՐՈՂՆԻԻ ՄԷՋ

Ռուս զինուորներ կը կրակեն ըմբոստ դիրքերու ուղղութեամբ...

Մայրաքաղաք Կրոզնիի տարածքին ռուսական ուժերուն եւ չեչէն ըմբոստներուն միջեւ սաստիկ բախումները շարունակուեցան երէկ: Ռուսական ուժերը քաղաքին դէմ իրենց յարձակումներուն վերսկսան, մինչ մտահոգութիւնները հետզհետէ աւելի թափ կը ստանային արձանագրուող մեծ թիւով կոհերուն գծով:

«Ինթըրֆաքս» լրատու գործակալութիւնը մէջբերելով Ռուսիոյ շրջանային բանակային գլխաւոր խարիսխի՝ Մոզտոքի մէջ աղբիւրներ, յայտնեց, որ ամէնէն ծանր բախումները կեդրոնացած են կեդրոնական Միութեան հրապարակին եւ երկաթուղիի բանուլի կամուրջի մը շուրջ գօտիներուն վրայ:

Միութեան ինքնաշարժով Կրոզնիի կեդրոնէն քանի մը վայրկեան հեռաւորութեան կը գտնուի, իսկ Սունժա գետի վերեւ կամուրջը քաղաքի երկու մասերուն միջեւ կարեւոր կապ մըն է:

Ըմբոստներու բանբեր Մովլաւտի Ուտուկով յայտնեց, թէ Կրոզնիի հիւսիսարեւելեան արուարձաններուն մէջ ծանր ճակատամարտեր տեղի կ'ունենան:

ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՏԱՐԱԿԱՐԾԻՔ

Երկու կողմերը թշնամիի կոհերու թիւը չափազանցելու հակում ունին եւ անկարելի է անկախ աղբիւրներէ հաստատել անոնց տեղեկութիւնները:

*«Ինթըրֆաքս»*ի համաձայն, ռուսական բանակը յայտնած է, թէ անցնող 24 ժամերուն չեչէն 120 վինեալ սպանուած է:

Մէջբերելով աղբիւրներ, լրատու գործակալութիւնը հաղորդեց, որ շաբաթավերջին ռուսական կորուստները աւելի քան 30ի բարձրացած են, մինչ 70 վինուր վիրաւորուած է, մինչ ներքին գործոց նախարարութիւնը մէկ

Շար.ը՝ էջ 10

ՔՈՉԱՐԵԱՆ ԵՒ ԱԼԻԵՒ ՈՒՆԵՑԱՆ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ ՄԸ, ՓՈԹԻՆԻ ՆԵՐԿԱՅՈՒԹԵԱՆ

ՌՈՒՍԻԱ ՉՕՐԱՎԻԳ ԿԸ ԿԱՆԳՆԻ ՔՈՉԱՐԵԱՆԻ ԵՒ ԱԼԻԵՒԻ ՄԻՋԵՒ ՈՒՂՂԱԿԻ ԵՐԿԽՕՍՈՒԹԵԱՆ

ԿԸ ՆՇՈՒԻ ՓՈԹԻՆԻ ՍԱՍՏԻԿ ԾԱՌԱՅՈՒԹԵԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿԱԾ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՄԸ

Փութին, Քոչարեան եւ Ալիեւ ունեցան դռնփակ նիստ մը

Հայաստանի նախագահ Ռոպէրթ Քոչարեանի գլխաւորած պատուիրակութիւնը երէկ Մոսկուա հասաւ, մասնակցելու համար Անկախ Պետութիւններու Համագործակցութեան վեհաժողովին:

Պատուիրակութեան մաս կը կազմեն վարչապետ Արամ Սարգսեան, արտաքին գործոց նախարար Վարդան Օսկանեան, պաշտպանութեան նախարար Վաղարշակ Յարութիւնեան, գիւղատնտեսութեան նախարար Գագիկ Շահբազեան եւ այլ պաշտօնատարներ:

ԱՊՀի վեհաժողովէն առաջ տեղի պիտի ունենան անդամ երկիրներու վարչապետներու եւ արտաքին գործոց նախարարներու ժողովները:

Երէկ, Կրեմլինի մէջ տեղի ունեցաւ Հայաստանի եւ Ռուսիոյ նախագահներ Ռ. Քոչարեանի եւ Վ. Պուտինի նախատեսուած հանդիպումը, որուն ներկայ գտնուեցաւ նաեւ Ռուսիոյ նախագահի պաշտօնակատար Վլատիմիր Փութին:

Այդ հանդիպումէն առաջ, տեղի ունեցած էր Քոչարեան - Ալիեւ առանձնազրոյց մը:

Հանդիպումէն ետք, Փութին յայտարարեց, որ Լեռնային Ղարաբաղի տագնապին գծով Հայաստանի եւ Ազրպէյճանի երկխօսութիւնը պիտի յանգի դրական արդիւնքներու, որոնց համար կարելիութիւններ կան:

Փութին ըսաւ, որ Ռուսիա ըրած է եւ պիտի ընէ իր կարելին, որպէսզի գտնուի տագնապին լուծումը: «Ռուսիա պատրաստ է ներկայանալու իբրեւ

Շար.ը՝ էջ 10

ԱԶՐՊԷՅՃԱՆԱԿԱՆ «ԶԵՐԿԱԼՕ» ԹԵՐԹԻՆ ՀԱՄՁԱՅՆ

ԱԼԻԵՒ ՊԱՏՐԱՍՏ ՉԷ ՀԱՆԴՈՒՐԺԵԼՈՒ ԱԶՐՊԷՅՃԱՆԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ՌՈՒՍԻՈՅ ՎԱՐԱԾ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Ազրպէյճանական «Զերկալօ» թերթը կը յայտնէ, որ նախագահ Հայտար Ալիեւի վերջին յայտարարութիւնները կրնան նկատուիլ իրրեւ Ռուսիոյ եւ Ազրպէյճանի միջեւ թշնամական յարաբերութիւններու նոր արտայայտութիւն մը:

Ռուսիոյ արտաքին գործոց փոխ նախարարին հետ հանդիպումի մը ընթացքին, Ալիեւ յայտարարած կր, որ ինք այլեւս պատրաստ չէ հանդուրժելու Ազրպէյճանի նկատմամբ Ռուսիոյ վարած քաղաքականութիւնը եւ կրնայ «վրէժխնդրական» քայլերու դիմել:

Թերթին համաձայն, Ռուսիոյ նախագահի պաշտօնակատար Վլատիմիր Փութին Ազրպէյճանի եւ Վրաստանի նկատմամբ Մոսկուայի քաղաքականութիւնը չէ փոխած եւ այդ պատճառով, յիշեալ երկու երկիրները դիւանագիտական գօրակցութիւն կր ստանան Արեւմուտքէն:

Շար.ը՝ էջ 10

ՆԱԽԱԳԱՀ ՔՈՉԱՐԵԱՆԻ ՅԱՂԹ ՆԱՄԱԿՈՎ ՄԸ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԵՒ ԹՈՒՐՔԻԱ ՊԻՏԻ ԱՇԽԱՏԻՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀԵՏԱՔՐՔՐՈՒԹԻՒՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆՈՂ ՀԱՐՑԵՐՈՒ ՇՈՒՐՋ

ՅՈՅՍ ԿԸ ՅԱՅՏՆԷ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՆԱԽԱԳԱՀԸ

ԵՐԵՒԱՆ, 24 (ԱՐՄԷՆՓՐԷՍ).- Թուրքիոյ նախագահ Սիւլէյման Տեմիրէլ, Հայաստանի նախագահ Ռոպէրթ Քոչարեանին յղած նամակով մը, իր տպաւորութիւնները կը ներկայացնէ չրջանային գործընթացներուն վերաբերեալ:

Տեմիրէլ կը նշէ, որ ԵԱՀԿի Պոլսոյ վեհաժողովին քննարկուած հարցերը կը մնան հրատապ: «Կովկասի մէջ գարգ չլուծուած կարգ մը հարցեր ո՛չ միայն կը խոչընդոտեն չրջանին մէջ կայունութեան հաստատումը, այլեւ չուքի մէջ կը ձգեն այն կարելիութիւնները, զորս կրնան օգտագործուիլ բազմակողմանի եւ ամուր գործակցութեան գարգացման համար», ըսած է Թուրքիոյ նախագահը:

Շար.ը՝ էջ 2

ՎԱՆՕ ՍԻՐԱԴԵՂԵԱՆ ՆԵՐԿԱՅԻՍ ԱԼ ՎՏԱՆԳԱՒՈՐ Է

ԿԸՍԵ ՍԵՂԱՆԱԴՐԵԱԼ Վ. ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆԻՆ

ԵՐԵՒԱՆ, 24 (ԱՐՄԷՆՓՐԷՍ).- Վանօ Սիրադեղեանի եւ 11 այլ ամբաստանեալներու դատավարութեան ընթացքին, մեղադրեալ Վ. Յարութիւնեան յայտնեց, որ 27 Հոկտեմբերի դէպքէն ետք, երբ մամուլին մէջ հրապարակուեցաւ վագգէն Սարգսեանի ուղղուած Վ. Սիրադեղեանի նամակին յուրը, ինք որոշեց յայտնել իր եւ Վ. Սարգսեանի միջեւ տեղի ունեցած հանդիպումին մասին:

Վ. Յարութիւնեան ըսաւ, որ Վ. Սիրադեղեան ներկայիս այ վտանգաւոր է եւ տակաւին բան մը կը սպասէ:

Վ. Սիրադեղեան եւ իր փաստաբանը մերժեցին հարցումներ ուղղել Վ. Յարութիւնեանին:

ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆ ՀՈՍԱՆՔԻՆ ԸՆԴՀԱՏՈՒՄԸ *ՖՈՒԼ ՕՅԼԻ* ՊԱԿԱՍԸ ՉԷ

ԿԸՂԱԷ ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՆԸ

Էլեկտրականութեան ընկերութիւնը երէկ յայտարարեց, որ Պեքաայի եւ Լեռնալիբանանի կարգ մը չրջաններուն մէջ հոսանքի ընդհատման պատճառը Զուքի, Ժիէի եւ Պաալպէքի էլեկտրածին կայաններու կարգ մը սարքերու խանգարումներն ու կարգ մը չրջաններու մէջ հոսանքի մեծաքանակ սպառումն է։

Ընկերութիւնը բսաւ, որ մինչեւ այս չարաթավերջ հոսանքը բնականոն ձեւով պիտի հայթայթուի Լեռնալիբանանի, մինչ Պեքաայի նորոգութիւնները կրնան տեւել մինչեւ երեք չարաթ։

Ընկերութիւնը նաեւ հերքեց այն տեղեկութիւնները, թէ հոսանքի ընդհատման պատճառը ֆիուլ օյլի կամ այլ վառելանիւթերու պակասն է։

ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆ ՈՒԺԱՆԻԹԻ ԼԻԲԱՆԱՆԵԻՍՈՒԻԱԿԱՆ ՄԻԱՑԵԱԼ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԻ ԺՈՂՈՎ

Էլեկտրական ուժանիւթի լիբանանեւսուրիական միացեալ յանձնախումբը երէկ գումարեց ժողով մը, գլխաւորութեամբ նախարարներ Սիւլէյման Թրապուլսիի եւ Մունիպ Սայէմ Տահէրի։ Ժողովին մասնակցեցան երկու երկիրներու էլեկտրական մարզի պատասխանատուները, ինչպէս նաեւ՝ լիբանանեւսուրիական գերագոյն խորհուրդի ընդհանուր քարտուղար Նասրի Խուրի։

Քննարկումը կեդրոնացաւ երկու երկիրներու էլեկտրական ընկերութեանց միջեւ Տէյր Նպուհի եւ Այնճարի գիծերով հոսանքի փոխադրութեան համաձայնագրերու երկարաձգումին ու երկու երկիրներու ցանցերը սիրար կապելու ծրագրին վրայ։

Ժողովին ստորագրուեցան երկու համաձայնագրերու երկարաձգումներ։

ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆ ՈՒԺԱՆԻԹԻ ԼԻԲԱՆԱՆԵԻՍՈՒԻԱԿԱՆ ՄԻԱՑԵԱԼ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԻ ԺՈՂՈՎ

Էլեկտրական ուժանիւթի լիբանանեւսուրիական միացեալ յանձնախումբը երէկ գումարեց ժողով մը, գլխաւորութեամբ նախարարներ Սիւլէյման Թրապուլսիի եւ Մունիպ Սայէմ Տահէրի։ Ժողովին մասնակցեցան երկու երկիրներու էլեկտրական մարզի պատասխանատուները, ինչպէս նաեւ՝ լիբանանեւսուրիական գերագոյն խորհուրդի ընդհանուր քարտուղար Նասրի Խուրի։

Քննարկումը կեդրոնացաւ երկու երկիրներու էլեկտրական ընկերութեանց միջեւ Տէյր Նպուհի եւ Այնճարի գիծերով հոսանքի փոխադրութեան համաձայնագրերու երկարաձգումին ու երկու երկիրներու ցանցերը սիրար կապելու ծրագրին վրայ։

Ժողովին ստորագրուեցան երկու համաձայնագրերու երկարաձգումներ։

ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԵՒ ԹՈՒՐՔԻԱ...

Շարունակուած Ա. էջէն

Նախագահներ Ալիեւի եւ Շեւարտնաձէի հետ վերջերս ունեցած իր հանդիպումներուն անդրադառնալով, Տեմիրէլ կը յայտնէ, որ իրենք քննարկած են չրջանին մէջ խաղաղութիւն, կայունութիւն եւ բարգաւաճում երաչխաւորելու կարելիութիւնները։

Տեմիրէլ կը յայտնէ, որ միջազգային հանրութիւնը իր ուշադրութիւնը ալ աւելի կը կեդրոնացնէ Միջին Արեւելքի եւ Հարաւ-արեւելեան Եւրոպայի հարցերուն ուղղութեամբ։

ՕԹԱՆի եւ ԵԱՀԿի վեհաժողովներուն, նախագահ Ռ. Քոչարեանի ներկայացուցած առաջարկներուն անդրադառնալով, Տեմիրէլ կը յայտնէ, որ կովկասի մէջ բազմակողմանի գործակցութեան դաշինքի ստեղծման մասին իր առաջարկը, որուն կօրավիզ կը կանգնին նախագահներ Ալիեւ եւ Շեւարտնաձէ, խաղաղութիւն, բարգաւաճում եւ կայունութիւն պիտի ստեղծեն ո՛չ միայն կովկասի, այլեւ ամբողջ Եւրասիոյ չրջանին մէջ։

Տեմիրէլ յոյս կը յայտնէ, որ Հայաստան եւ Թուրքիա իրրեւ սահմանակից երկիրներ նոր դարի եւ հազարամեակի նախաչեմին պիտի աչխատին բնդհանուր հետաքրքրութիւն ներկայացնող այնպիսի հարցերու չուրջ, ինչպիսին են խաղաղութեան եւ կայունութեան ամրապնդումը եւ այդ նպատակով գործակցութեան դրոյթներու կարգադրումը։

ՄԱՀԱԶԴ

Համազգայինի «Արսլանեան - Փալանճեան» ճեմարանի Շրջանաւարտից Միութիւնը կը գուժէ իր անդամներէն՝

ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆԻ

մահը, որ պատահեցաւ Կիրակի, 23 Յունուար 2000, յետ կարճատեւ հիւանդութեան։

ՄԱՀԱԶԴ

Տիկին Հայկան Սարգիսեան
Տէր եւ տիկին Մուշեղ եւ Կրկյս Անտոնեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Յակոբ եւ Կասիկ Խաչերեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Գրիգոր եւ Վիվիան Գրիգորեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Ներսէս Սարգիսեան եւ գաւակը
Տիկին Էլիզապէթ Հացագործեան եւ գաւակունք
Մոմճեան ընտանիք
Անտոնեան ընտանիք
Խաչերեան ընտանիք
Գրիգորեան ընտանիք
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց ամուսնոյն, Հօր, մեծ Հօր, եղբօր եւ հարազատին՝

ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆԻ
(Ծնեալ՝ 1924ին)

մահը, որ պատահեցաւ Կիրակի, 23 Յունուար 2000ին, յետ կարճատեւ հիւանդութեան։

Թաղման պաշտամունքը պիտի կատարուի Երեքշաբթի 25 Յունուար 2000ին, կէսօրէ ետք ժամը 3:30ին, Հայ Աւետարանական Առաջին եկեղեցւոյ մէջ, Մեքսիք փողոց, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը պիտի փոխադրուի Պուրճ Համուտի Աւետարանական գերեզմանատունը։

•Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մաճազդ։

•Ցաւակցութիւնները կ՚ընդունուին հանգուցեալին բնակարանը, Խալիլ Պատաուի. Երեքշաբթի 25. Չորեքշաբթի 26 եւ Հինգշաբթի 27 Յունուարին։

ՎԱՐՉԱՊԵՏ ՀԸՍ ԿԸ ՊԱՀԱՆՋԷ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ՊԱՏՐԱՍՏԵԼ ՓՈԹՈՐԻԿԻՆ ՀԱՍՑՈՒՑԱԾ ՎՆԱՍՆԵՐՈՒՆ ՊԱՏՃԱՌՆԵՐՈՒՆ ՄԱՍԻՆ

Վարչապետ Հըս կ՚ընդունի Նախարար Շալաքը

Վարչապետ Սելիմ Հըս հանրօգուտ աշխատանքներու եւ փոխադրամիջոցներու նախարար Նաժիպ Միքաթիի հետ քննարկեց անցեալ շաբթուան փոթորիկին պատճառած վնասները, եւ անկէ պահանջեց չրեւեկտրականութեան եւ քաղաքապետութեանց նախարարութիւններուն ու շինարարութեան եւ բարգաւաճման խորհուրդին հետ գործակցաբար պատրաստել ուսումնասիրութիւն մը փոթորիկին հասցուցած ծանր վնասներու պատճառներուն մասին։

Երէկ, երեսփոխաններու հետ իր տեսակցութիւններուն ընթացքին, Հըս անոնց հաւաստեց, որ պետական վարչութիւնները չեն թերացած փոթորիկին գծով իրենց աշխատանքներուն մէջ, ինչպէս կը պնդեն ոմանք, այլ իրենց առաւելագոյն կարողութեամբ աշխատեցան եւ մեծ արագութեամբ կրցան լուծել բազմաթիւ հարցեր։ Վարչապետը բսաւ, որ այսքան ծանր վնասներուն պատճառները մէկ կողմէ յորդառատ անձրեւն է, իսկ միւս կողմէ՝ կարգ մը շինութիւններու օրինապանցութիւնները։ Ան նաեւ հաւաստեց, որ պետական մարմինները կը կատարեն քննութիւն, ճշդելու պատասխանատուները։

Վարչապետը նաեւ բսաւ, որ մօտէն կը հետեւի ելեկտրականութեան ընկերութեան կատարած նորոգութեան աշխատանքներուն։

Երեսփոխան Ապտալլա Քասիր Հըսի հետ տեսակցելէ ետք բսաւ, որ փոթորիկին հարուածային արուարձաններուն պատճառած վնասները բնութեան հետեւանքը չեն, այլ՝ ենթակառոյցի գծով թերացումներու։ Ան բսաւ, որ Պիր Ապտի փորձանքին պատճառը ժամանակաւոր պատ մըն է, որ մինչեւ Ամլիհ գոցած է գլխաւոր ջրանցքը։ Քասիր պահանջեց հետաքննութիւն կատարել ճշդելու պատասխանատուները եւ ամէն պարագայի քաղաքացիներուն վճարել վնասուց հատուցումներ։ Քասիր նաեւ վարմանք յայտնեց ելեկտրականութեան ընկերութեան այն յայտարարութեան համար, թէ շրջանները հոսանքէ պիտի զրկուին օրական միայն երկու ժամ։

Երէկ Հըսի այցելեցին պետական վարչամեքենայի բարեկարգումներու նախարար Հասան Շալաք, երեսփոխան Հիւսէյն Հաճ Հասան, շէնքերու հին սեփականատէրերու պատուիրակութեանց եւ պետութեան անվտանգութեան ուժերու ընդհանուր տնօրէն կօր. Էտուար Մանսուր։

Ժամանակ Իսլամիայի քաղաքական գրասենեակի անդամներ Հասան Վարմուշ, Ապտալլա Պապթի եւ երեսփոխան Խալետ Տահէր Հըսի յանձնեցին յուշագիր մը, ուր ներկայացուած են Ժամանակի ակըբունքները եւ պատկերացումները, դարմանելու Տընիէի դէպքերուն հետքերը։ Անոնք պահանջեցին ամրապնդել ազգային միասնութիւնը։

Երեսփոխան Մարուան Ճարէտ բսաւ, որ Հըս իրենց վստահեցուցած է, թէ պիտի հետապնդէ համայնքային դրութիւնը ջնջելու գերագոյն Մարմնի կազմութեան ծրագիրը։

Միտըլ Իսթ օդանաւային ընկերութեան վարիչ խորհուրդի նախագահ Մոհամէտ Հուլթ հեռաձայնեց Հըսի եւ անոր փոխանցեց, թէ ընկերութիւնը անփոփոխ պիտի պահէ Սէուտական Արաբիա ուիւտագնացութեան երթալու օդանաւային տոմսերուն գիները, նկատի ունենալով քաղաքացիներուն վիճակը։

ՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ ՊԱՐՏԱԻՈՐ Է ՀԱՏՈՒՑՈՒՄ ՏԱԼՈՒ ՔԱՂԱՔԱՑԻՆԵՐՈՒՆ

ԿԸՂԱԷ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆ ԻՊՐԱՀԻՄ ԱՄԻՆ

Երեսփոխան Իպրահիմ Ամին Սայէտ երէկ տուաւ մաձլոյ ասուլիս մը, որուն մէջ նկատել տուաւ որ պետութիւնը պարտաւոր է քաղաքացիներուն հատուցում տալու բնական աղէտներու պատճառած վնասներուն համար, թէ՛ Հըրմէլի, թէ Ֆանարի եւ թէ Պէյրութի. Ամրուսիէի եւ Ղատիրի մէջ։

Սայէտ պետութենէն պահանջեց իր բոլոր միջոցներով օգնելու այդ աղքատ քաղաքացիներուն, որովհետեւ արդար չէ կրկնապատկել անոնց կրած պատիժը։ Ան հանրապետութեան նախագահին ու վարչապետին ուղղելով խօսքը ըսաւ, որ պատահածը բնական աղէտ մը չէր, այլ հետեւանքը շինարարութեան ու բարգաւաճման խորհուրդի թերացումին ու ծրագիրները գործադրած կամ անոնց պատասխանատուներն ու խորհրդականները, որոնք թերացան ջրանցքները գոցած արգելքներու վերացման հ։

ՄԱՀԱԶԴ

Տէր եւ տիկին Աւետիս Պայեան եւ գաւակք՝ Լենա
Տիկին Պերճուհի Պայեան
Տէր եւ տիկին Ճորճիկ Պայեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Յակոբ Վեյկտեան
Տէր եւ տիկին Վարդգէս Սաղրեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Ոսկիան Եափուճեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Անթուան Պիլէմճեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Արիկ Նորիքեան եւ գաւակունք
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց քրոջ, Հօրաքրոջ եւ հարազատին՝

ԱԼԻՍ ՊԱԼԵԱՆԻ

մահը, որ պատահեցաւ Երկուշաբթի, 24 Յունուարին, յետ երկարատեւ հիւանդութեան։

Թաղման արարողութիւնը պիտի կատարուի այսօր՝ Երեքշաբթի, 25 Յունուարին, կէսօրէ ետք ժամը 1:00ին, Ռմէյլի Ս. Յարութիւն եկեղեցւոյ մէջ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը պիտի փոխադրուի Պուրճ Համուտի Ազգային գերեզմանատունը։

•Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մաճազդ։

•Ցաւակցութիւնները կ՚ընդունուին հանգուցեալին բնակարանը, Խալիլ Պատաուի. Երեքշաբթի 25. Չորեքշաբթի 26 եւ Հինգշաբթի 27 Յունուարին։

ԴԱՄԱՍԿՈՍ ԴԱՄԱՍԿՈՍ

ՄԱՀԱԶԴ

Տէր եւ տիկին գօր. Արպէր Քիլէճեան
կը գուժեն իրենց եղբօր՝

ՆԱՄԷԹ ՔԻԼԷՃԵԱՆԻ

մահը, որ պատահեցաւ Միացեալ Նահանգներու մէջ։

Թաղումը կատարուեցաւ Թորոնթոյի մէջ, Քանատա։

Այս առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Ուրբաթ, 28 Յունուար 2000ին, ժամը 11:00ին, Դամասկոսի Ս. Սարգիս եկեղեցւոյ մէջ։

•Ցաւակցութիւնները կ՚ընդունուին տեղւոյն վրայ։

Կ՚ՈՒԶՈՒԻՆ

•Շրջուն պաշտօնեաներ։ Ամսական 250 $ + փոխադրութեան ծախս + շաբաթաժին։
Հեռ. 03 - 315898։

ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻ ԼԻԱԳՈՒՄԱՐ՝ ԼԷՆ 3 ՓԵՏՐՈՒԱՐԻՆ

Խորհրդարանի նախագահ Նեպիհ Պըրրի երէկ երեսփոխանները նրաւիրեց խորհրդարանի լիագումար նիստ գումարելու Փետրուար 1էն 3, առաւօտեան եւ երեկոյեան նիստերով՝ քննարկելու եւ որդեգրելու 2000 տարուան պետական պիւտճէին նախագիծը։

Նոյն շրջագիծէն ներս, ելեւմուտքի եւ պետական պիւտճէի խորհրդարանական յանձնախումբը երէկ գումարեց ժողով մը, ամբողջացնելու համար քննարկումը գաղթականներու հարցերու նախարարութեան եւ գաղթականներու կեդրոնական սնտուկի պիւտճէին։ Ժողովին ներկայ գտնուեցան նախարար Ալնուար Խալիլ եւ սնտուկի տնօրէն Շատի Մասաատ։

ԵՐԵՍՓՈԽԱՆ ՖԱԹՖԱԹ ԿԸ ՔՆՆԱԴԱՏԻ ԵԼԵՒՄՈՒՏՔԻ ՆԱԽԱՐԱՐԸ

Երեսփոխան Ահմէտ Ֆաթֆաթ երէկ խիստ ոճով քննադատեց ելեւմուտքի նախարար Ժորժ Քրրմ, որ պետական պիւտճէի օրինագիծի Երդ յօդուածով կը պահանջէ թոյլտուութիւն, որպէսզի գաղթականներու կեդրոնական սնտուկն ու չինարարութեան ու բարգաւաճման խորհուրդը անկախարար փոխառութիւններ կատարեն։

Ֆաթֆաթ նկատել տուաւ, որ այդ երկու վարչութիւնները սեփական հասոյթներ չունին որ կարենան վճարել իրենց պարտքերը, հետեւարար այդ վճարումները պիտի կատարէ պետական գանձարկղը։ Երեսփոխանը բսաւ, որ նախարարը այս խուսանաւումներով կը փորձէ թաքցնել պիւտճէական բացի իսկական համեմատութիւնը եւ գայն չինծու ձեւերով պահել յայտարարուած սահմաններուն մէջ։

ԵՐԵՍՓՈԽԱՆ ՇԸՀԱՅԵՊ ԿԸ ՔՆՆԱԴԱՏԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Երեսփոխան Աբրամ Շրհայէպ նկատել տուաւ, որ գաղթականներու տունդարձին գծով աչխատանքներ կառավարութեան բոլոր գործունէութիւններուն պէս կը յատկանչուին խարխափումներով, եւ մատնանչեց ագգականներու եւ հովանաւորուածներու մենաչնորհներ, պետական հիւանդանոցներուն տեղ մայրաքաղաքի չքեղութեան վրայ պետական գումարներու մսխում եւ նման երեւոյթներ, որոնք կը մատնեն որոշումներու անպատրաստից բնոյթն ու կարգ մը խորհրդականներու ագդեցութիւնը։

Զարմանալի չէ որ գաւաթ մը ջուրի մէջ խեղդուող այս կառավարութեան գաղթականներու նախարարութիւնը հորի մէջ բանտարկուած անգօրի մը նմանի, բսաւ ան։

ՆԱԽԱԳԱՀ ԼԱՀՈՒՏ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ...

Շարունակուած Ա. էջէն

Նախագահ Լահուտ ընդունեց Հարիրին

Իր բոլոր շարժական ու անշարժ ունեցուածքին մասին յայտարարագիր մը յանձնելով, նախագահ Լահուտ դրուատիքով արտայայտուեցաւ խորհուրդի գործունեութեան մասին եւ ընդգծեց անոր կարեւորութիւնը պահպանելու ժողովրդավարութիւնը, հսկելու սահմանադրութեան ճիշդ գործադրութեան եւ նուիրագործելու իշխանութեանց իրարմէ անջատման սկըզբունքը։ Լահուտ նաեւ բարձր գնահատեց խորհուրդի նախագահին ու անդամներուն բարձր բարոյականը։

Հանրապետութեան նախագահը Պաապտայի պալատին մէջ ընդունեց այցելութիւնը նախկին վարչապետ Ռաֆիք Հարիրիի։

Նախագահ Լահուտ նաեւ ընդունեց Կեդրոնական Դրամատան դրամատուներու վերահսկողութեան մարմինը, որուն մաս կը կազմեն Ժիհատ Սալիպա, Ֆարուք Մաճֆուզ եւ Քամալ Սըմէհա, արտաքին գործոց նախարարութեան ընդհանուր քարտուղար դեսպան Զուհէյր Համտան եւ Լայըզ Միութեան պատուիրակութիւնը։

Հանրապետութեան նախագահը ողջունեց Լիբանանի եւ Ֆրանսայի Լայըզներու գործակցութեան համաձայնութիւնը եւ դրուատեց այս միութեան Լիբանանի մէջ մատուցած ընկերային օժանդակութիւնները։

THE CULTURAL HOUR
@
HAIGAZIAN UNIVERSITY
invites you to a lecture
on
«THE MECHANICS OF THE FILM INDUSTRY»
by
NIGOL BEZJIAN
(Producer of the film CHICKPEAS)
Thursday January 27, 2000 - 7 p.m.
Haigazian University Auditorium - Kantari

ՔԻՒՐՏԵՐՈՒ ՄՊԱՏՈՒԹԵԱՆ ՀԱՐՑՈՎ

ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ՄԱՐԶԻ ԿԱՐԳ ՄԸ ՊԱՇՏՕՆԱՏԱՐՆԵՐ ԿՐՆԱՆ ԻՐԵՆՑ ԻՐԱՒԱՍՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷՆ ԱՆԴԻՆ ԳԱՑԱԾ ԸԼԼԱԼ

ԿԸ ԽՈՍՏՈՎԱՆԻ ՏԵՍԻՐԸ.

Թուրքիա հերքած է այն ակնարկութիւնները, թէ պետութիւնը գաղտնօրէն կօրսվիգ կանգնած է արմատական իսլամական վինեալներու, որոնց շուրջ կասկածներ կան, թէ ձեռնարկած են առնուազն 33 սպանութիւններու՝ մեծամասնութեամբ քիւրտեր:

Սակայն նախագահ Սիւլէյման Տեմիրէլ կիրակի գիշեր կը թուէր խոստովանիլ, թէ ապահովութեան մարզի կարգ մը պաշտօնատարներ կրնան իրենց իրաւասութիւնները անդին գացած ըլլալ:

Հարաւային Թուրքիոյ մէջ ոստիկանութիւնը գտած է 2 յաւելեալ դիակներ՝ ենթադրաբար Հըզպոլլա կազմակերպութեան կողմէ սպանուած քիւրտերու: Այս ձեւով անցեալ շաբթուընէ ի վեր գտնուած դիակներու թիւը բարձրացաւ 33ի:

Տեմիրէլ թղթակիցներու յայտնած է, թէ պետութիւնը սպանութիւններ չի գործեր, սակայն ան աւելցուցած է. «կրնան ըլլալ պետութեան պատկանող ուժեր, որոնք ապօրինի կերպով կը գործեն, սակայն անոնք ոճիր մը գործեն: Պետութեան առաջին պարտականութիւնը կանոնք ոչնչացնել է»:

Թուրքիոյ ուժեղ բանակը հերքած է, թէ Հըզպոլլան հովանաւորած է: Ըստ թուրք պաշտօնատարներու անիկա կ'առաջադրէ ստեղծել իսլամական հանրապետութիւն մը՝ կառավարուած իսլամական խիստ օրէնքներով:

Բանակի հրամանատարութիւնը յայտարարութեան մը մէջ ըսաւ, որ Հըզպոլլան ուղղակիօրէն կամ անուղղակիօրէն թրքական վինեալ ուժերուն կապելը անիմաստ եւ անտրամաբանական ամբաստանութիւն մըն է:

Ոստիկանութիւնը հարիւրաւոր ձերբակալութիւններու ձեռնարկած է:

Ընդդիմադիր իսլամական Առաքինութիւն Կուսակցութեան բարձրաստիճան մէկ երեսփոխանը շաբաթավերջին յայտնած էր, թէ Հըզպոլլա ստեղծուած է ՔԱԿի դէմ պայքարելու համար եւ թէ անիկա պետութեան օրակցութիւնը կը վայելէ:

(ՌՈՅԹԸՐՋ)

ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՍԿՍԵԼԷՆ Ի ՎԵՐ

ԱԼՃԵՐԻՈՅ ԲԱՆԱԿԸ ԱԻԵԼԻ ՔԱՆ 100 ԻՍԼԱՄԱԿԱՆ ՋԻՆԵՒԱԼ ՍՊԱՆՆԱԾ Է

ԱԼՃԷ, 24 (ՌՈՅԹԸՐՋ).- Աւելի քան հարիւր իսլամական գինեայներ եւ 25 գինուորներ սպաննուած են վերջերս Ալճերիոյ արեւմտեան շրջաններուն մէջ, ուր բանակը քանի մը օրվ ի վեր յարձակումի ձեռնարկած է իսլամական ըմբոստ ուժերուն դէմ, հաղորդեց «Լը Մաթէն» օրաթերթը Երկուշաբթի օր:

Օրաթերթը կը գրէր, որ բանակը պատերազմի ձեռնարկած է իսլամական այն շարժումներուն դէմ, որոնք մերժած են ընդառաջել նախագահ Ապտէլազիզ Պութաֆլիքայի ներման յայտարարութեան, որուն պայմանաժամը աւարտեցաւ Յունուար 13ին: Պութաֆլիքա սպառնացած էր պատերազմ յայտարարել այն գինեայներուն դէմ, որոնք վար չեն առած իրենց գէնքերը: Անցեալ շաբթուան ընթացքին բանակը գործադրութեան դրաւ Պութաֆլիքայի սպառնալիքը՝ յարձակելով գինեայ ուժերուն կեդրոններուն վրայ: Նախագահը գործողութեան տուած է «Սէյֆէլ Հաժաժ» անունը:

«Լը Մաթէն» հաղորդեց, որ բանակը եօթանասուն գինեայ սպաննած է Շաբաթ օր, 32 ուրիշներ սպաննուած էին Ուրբաթ օր: Սպաննուած գինեայներուն կարգին է կին հրամանատար մը: Օրաթերթին համաձայն, արեւմտեան շրջանին մէջ 230 գինեայներ տակաւին դէմ կը կենան բանակին յարձակումներուն:

«Ուաթան» օրաթերթը, իր կարգին, հաղորդեց, որ արեւմտեան շրջանի բախումները տեղի կ'ունենան Ռելիզան Նահանգին մէջ, մայրաքաղաք Ալժէէն 300 քմ. դէպի արեւմուտք: «Լը Մաթէն» աւելցուց, որ Պուրաքա եւ Ուրսենիս շրջաններուն մէջ ալ կռիւները կը շարունակուին Զինեալ Իսլամական Շարժումին եւ բանակին միջեւ:

Զինեալ Իսլամական Շարժումն ու «Տաաուա Ուալ Ժիհատ»ը միասնաբար աւելի քան հինգ հազար գինեալ ունին մօտաւորապէս 12 շրջաններու մէջ: Ցիշեալ երկու չարժումները կը մերժեն վար առնել իրենց գէնքերը:

ԻԲՐԵԻ ԿԱՐԳՈՒԿԱՆՈՆԻ ՀԱՍՏԱՏՄԱՆ ՅՈՒՅԱՆԻՑ

ՓՈՒԹԻՆ ՀԵՏԱՄՈՒՏ Է ԴԱՏԱԿԱՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹԵԱՆ ԱՄՐԱՊՆԴՄԱՆ

ՄՈՍԿՈՒԱ, 24 (ՌՈՅԹԸՐՋ).- Ռուսիոյ նախագահի պաշտօնակատար Վլատիմիր Փութին երկուշաբթի օր իր նախասիրած նիւթերէն՝ օրէնքի ու կարգ ու կանոնի հարցին վերադարձաւ, երբ երկրի դատաւորներուն յայտնեց, որ բանալի դերակատարութիւն մը ունին Ռուսիոյ դիւրարեկ ժողովրդավարութեան պահպանումին մէջ:

Փութին, որ արդէն Մարտ 26ի նախագահական ընտրութեանց ժողովուրդին մօտ նախապատուութիւն վայելող թեկնածուն է, նորագոյն հարցախոյզներուն մէջ աւելի եւս մեծ համեմատութեամբ գօրակցութիւն ձեռք բերած է:

«Պետութեան մէջ օրէնքի իշխանութեան յստակ ցուցանիշ մը դատական դրութեան իսկական ուժի յստակ ցուցանիշ է», յայտնած է Փութին երկրի դատաւորներուն:

Ան սակայն քննադատած է իրաւական դրութիւնը՝ ըսելով, թէ անիկա չափազանց դանդաղ է հարցերով գրաղելու գծով, ինչ որ երկարատեւ ուշացումներու դուռ կը բանայ:

ՌՈՒՍԻԱ - ՕԹԱՆ ՅԱՐՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ ԴՐԱԿԱՆ ԸՆԹԱՑՔ

Միւս կողմէ, Փութին կիրակի գիշեր պատկերասփռուած հարցազրոյցի մը մէջ յայտնած է, թէ ՕԹԱՆի ընդհանուր քարտուղար Ճորճ Ռոպըրթսընի Մոսկուա նախատեսած այցելութիւնը արեւմտեան գինակցութեան հետ յարաբերութեանց բարելաւման ցուցանիշ է:

Ռուսիա ՕԹԱՆի հետ յարաբերութիւնները սառեցուցած էր գինակցութեան Եուկոսլաւիոյ դէմ օդային ռմբակոծումներու ձեռնարկելէ ետք՝ ստիպելու համար Պելկրատը, որ վերջ տայ Քոսովոյի մէջ համայնքային բնոյթի մաքրագործումներուն:

Ռուսիա աւելի ուշ ընդունած էր մասնակցիլ Քոսովոյի մէջ ՕԹԱՆեան գրավախաւորութեամբ խաղաղարար ուժերու առաքելութեան, սակայն ցարդ գինակցութեան հետ կապերը չէ վերահաստատած:

Ռոպըրթսըն, որ հաւանարար Փետրուարի կէսերուն Մոսկուա պիտի այցելէ, երէկ ըսաւ, որ այցելութեան ընթացքին կ'ուզէ Ջեչենիոյ պատերազմը եւ Ռուսիոյ գինուորական նոր գաղափարները քննարկել:

Ան կը խօսէր Վարշաւա միւսրեայ այցելութեան մը ընթացքին:

ՕԹԱՆի մէկ պաշտօնատարը Շաբաթ օր ըսած էր, թէ Ռոպըրթսըն Մոսկուայէն պաշտօնական հրաւէր կը սպասէ՝ տեսակցելու Փութինի հետ եւ յարաբերութիւնները դարձեալ ընթացքի մէջ դնելու համար:

ԱՅԼԱԽՈՀՆԵՐՈՒ ՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՅԱՆՑԱՆՔՈՎ ԱՄԲԱՍՏԱՆՈՒԱԾ ԻՐԱՆՑԻ ԳՈՐԾԱԿԱԼՆԵՐ ԿԸ ԽՈՍՏՈՎԱՆԻՆ, ԹԷ ԿԱՊԵՐ ՈՒՆԻՆ ՍԻ. ԱՅ. ԷՅ.Ի ԵՒ ՄՈՍԱԴԻ ՀԵՏ

ԹԵՀՐԱՆ, 24 (ՌՈՅԹԸՐՋ).- Իրանցի այլախոհներու սպանութեան յանցանքով ամբաստանուած պաշտօնատարներ եւ գաղտնի սպասարկութեան գործակալները խոստովանեցան, որ կապեր ունին Իրանի գլխաւոր թշնամիներուն՝ Միացեալ Նահանգներու եւ Իսրայէլի հետ, հաղորդեցին երկուշաբթի օր լոյս տեսած թերթերը:

«Ափթապ - է Եմրուզ» օրաթերթը կրկին երեսփոխաններ, որոնք յայտնած են, թէ վիճակը - երիկի արձանագրուած հարցաքննութեան նիստերուն ընթացքին ամբաստանեալները յայտարարած են, թէ Միացեալ Նահանգներ եւ Իսրայէլ առնչակից են 1998ի դէպքերուն, որոնց ընթացքին սպաննուած են աւելի քան չորս այլախոհներ եւ մտաւորականներ: Երեսփոխանները օրաթերթին յայտնած են, որ ամբաստանեալները նկարագրած են, թէ ինչպէս սպաննած են այլախոհները եւ թէ սպանութեանց հրահանգները ստացած են իրենց դեկավարին Սայիտ Իմամիին: Բոլոր ամբաստանեալներն ալ ընդունած են, որ իսրայէլեան Մոսատի եւ Սի Այ. էյ.ի ու էֆ. Պի. Այ.ի գործակալներ են եւ թէ Իմամին ու անոր կիներ եղած են իրենց կապերը այդ գործակալութիւններուն հետ:

«Ռիսալաթ» օրաթերթը, իր կարգին, մէջբերումներ կատարեց այլ երեսփոխանի մը՝ Համիտ Ռեզա Թարաքիի յայտարարութենէն, ուր կը նշէր, թէ գործակալներուն նպատակը եղած է այս սպանութիւններուն ճամբով տպգնապ մը ստեղծել երկրին մէջ՝ նախագահ Մոհամէտ Խաթեմիի եւ աւելի համեստ խաթեմիի եւ աւելի պահպանողական նկատուող Յեղափոխական Պահակագունդին միջեւ տարակարծութիւններ սերմանելով:

Պաշտօնատարներ յայտնած էին, որ Իմամի, որ գաղտնի սպասարկութեան հարցերու նախարարութեան փոխ նախարարը եղած է նախապէս, դեկավարն է սպանութիւնները գործող օղակին: Իմամի ձերբակալուած էր, ու ապա՝ կայանքի տակ մահացած, ենթադրաբար անձնասպանութիւն կատարելով: Պաշտօնական այլ աղբիւրներ, սակայն հարցականի տակ կ'առնեն այս արարքը: Անոնք կ'ըսեն, որ Իմամի սպաննուած է, որպէսզի իրմէ բարձրաստիճան պաշտօնատարներու եւ դեկավարներու անունները չրացայտէ: Կարգ մը աղբիւրներ համոզուած են, որ Իմամիին աւելի բարձրաստիճանի դեկավարներ առնչակից են մտաւորականներու եւ այլախոհներու սպանութեան գործողութիւններուն:

Միւս կողմէ, իրանցի քսան բարձրաստիճան ոստիկաններ յառաջիկայ ամսուան մէջ դատավարութեան պիտի ենթարկուին՝ Թեհրանի համալսարանի արիւնալի դէպքերը (անցեալ Յուլիսին) պատճառած ըլլալու համար, հաղորդեցին օրաթերթերը Երկուշաբթի օր:

Օրաթերթերու համաձայն, պետական դատախազ Ապպաս Ալի Ֆորաթի յայտարարած է, թէ 12 բարձրաստիճան ոստիկաններ գինուորական ատեանի մը կողմէ պիտի դատուին Փետրուար 29ին: Ֆորաթի աւելցուցած է, որ մամուլն ու հանրութիւնը արտօնութիւն ունին ներկայ րլլալու դատավարութեան: Ոստիկանները կ'ամբաստանուին առանց արտօնագիրի համալսարան խուժելու եւ ուսանողներուն վրայ յարձակելու յանցանքով: Դատախազը ըսաւ նաեւ, որ դատավարութիւնը ուշացած է, որովհետեւ դէպքին գծով քննութիւն բացած էին պետական քանի մը խորհուրդներ եւ թէ այդ քննութիւններուն արդիւնքներուն յոյսին տակ ճչդրուած է դատավարութեան սկսելու թուականը:

ՀԱԻԱՍԱՐՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՓՈԽԱԴԱՐՁ ՅԱՐԳԱՆՔԻ ՊԱԿԱՍԸ Կ'ԱՐԳԵԼԱԿԵՆ ԻՐԱՆ - Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ՅԱՅՏՆԵՑ ԽԱՐԱՋԻ

ԹԵՀՐԱՆ, 24 (ՌՈՅԹԸՐՋ).- Իրանի արտաքին գործոց նախարարը Երկուշաբթի օր ըսաւ, որ հաւասարութեան եւ փոխադարձ յարգանքի պակասը կ'արգելակեն պաշտօնական բանակցութիւնները Միացեալ Նահանգներուն հետ, հակառակ անոր, որ մշակութային եւ մարզական կապերը թափ ստացած են:

Քամալ Խարազի դիտել տուաւ, որ Իրան կը բանակցի բոլոր երկիրներուն հետ, այնքան ատեն, որ այդ բանակցութիւնները հիմնուած են հաւասարի հաւասարի եւ փոխադարձ յարգանքի սկզբունքին վրայ: Խարազի աւելցուց սակայն, թէ նկատի առնելով, որ Իրանի եւ Միացեալ Նահանգներուն միջեւ պայմանները հաւասար չեն, հետեւաբար, բանակցութիւնները տակաւին ձեռնտու չեն: Ֆութպոլի պարագային, երկու երկիրները իրարու հաւասար են եւ կը մասնակցին խաղի մը, ուր մէկը միւսէն աւելի լաւ չէ: Խարազի կ'ակնարկէր Իրան - Միացեալ Նահանգներ մրցումին, որ աւարտեցաւ 1-1 արդիւնքով: Եթէ քաղաքական դաշտի վրայ ալ ֆութպոլի նման հաւասարութեան սկզբունքը տիրէր, Իրան պատրաստ պիտի ըլլար բանակցելու, աւելցուց Խարազի:

Մոհամէտ Խաթեմիի նախագահ ընտրութենէն (1997) ի վեր, Իրանի եւ Միացեալ Նահանգներու միջեւ թշնամական մթնոլորտը որոշ մեղմացում մը արձանագրած է, բայց եւ այնպէս անիկա տակաւին չէ հասած պաշտօնական բանակցութիւններու մակարդակին:

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻ ՔՆՆԻՉՆԵՐԸ Կ'ԸՆԴԼԱՅՆԵՆ ՆԱԽԿԻՆ ՎԱՐՉԱՊԵՏ ՔՈՀԼԻ ՇՈՒՐՋ ԲԱՑՈՒԱԾ ՔՆՆՈՒԹԵԱՆ ԾԻՐԸ

ՊԵՐԼԻՆ, 24 (ՌՈՅԹԸՐՋ).- Գերմանիոյ խորհրդարանի քննիչներ երկուշաբթի օր ընդլայնեցին նախկին վարչապետ Հելմուտ Քոհլի շուրջ բացուած քննութեան մը ծիրը, այն տեղեկութիւններէն ետք, թէ ան անցեալին ստացած է ընտրարշաւի յատկացուելիք գաղտնի նուիրատուութիւններ, որոնք կարգադրուած են Ֆրանսայի նախկին նախագահ Ֆրանսուա Միթերանի կողմէ:

Քոհլի բաները արդէն յայտնած էր, թէ գերմանական պետական Ա ԷՐ ՏԷ պատկերասփիւռի կայանի չաբաթավերջի տեղեկութիւնը ցեխարձակումի արշաւի մը մաս կը կազմէ:

Մինչ այդ, Ֆրանսացի դատախազներ ըսին, թէ որեւէ փաստ չունին, որ նման գումարներ անցած են այդ օրերուն պետական եղած՝ Ֆրանսական քարիւղի էլֆ Աքիթէն ընկերութեան ճամբով՝ Քոհլի պահպանողական Քրիստոնեայ Ժողովրդավար Կուսակցութեան:

Գերմանիոյ խորհրդարանական քննութեանց յանձնախումբի ընկերվար ժողովրդավար ատենապետը յայտնեց, որ «Ֆրանսական կապի» գաղափարը դժուար երեւակայելի կը գտնէ եւ այդ գծով որեւէ փաստ չունի, սակայն ան «Ռոյթըրզ»ի յայտնած է, թէ իր 11 անդամնոց յանձնախումբը այդ մասին քննութիւն պիտի տանի:

Յանձնախումբը քննութիւն բացած էր անցեալ ամիս Քոհլի այն խոստովանութենէն ետք, թէ գաղտնօրէն հետեւարար ապօրինի կերպով, 1 միլիոն տոլար ստացած է իրրեւ նուիրատուութիւն:

ԻՐԱՔ ԿԸ ԳՈՐԾԱԿՑԻ ՄԱԿԻ ԿՈՐԻԶԱՅԻՆ ՔՆՆԻՉՆԵՐՈՒՆ ՀԵՏ

1998էն ի վեր Իրաք այցելող ՄԱԿի կորիգային գործակալութեան քննիչներու առաջին խմբակը երէկ յայտարարեց, որ Պաղտատ կը գործակցի իրեն հետ:

Կորիգային Ուժանիւթի միջագգային գործակալութեան կողմէ Իրաք ժամանած հինգ մասնագէտները քննութիւններ կը կատարեն կորիգային ուժանիւթի գործարաններուն մէջ: Խմբակին առաջնորդը՝ Ահմէտ Ապու Ջահրա ըսաւ, որ Իրաք կը գործակցի եւ որեւէ խոչընդոտ չի բարձրացներ քննիչներուն դիմաց: Ապու Ջահրա յոյս յայտնեց, որ աշխատանքը նոյն ընթացքով շարունակուի: Ան նախատեսեց, որ քննութիւնները աւարտին յառաջիկայ երկու, կամ երեք օրերուն ընթացքին: Պատուիրակութիւնը Պաղտատ ժամանած էր անցեալ Ուրբաթ օր:

Կորիգային ուժանիւթի միջագգային գործակալութեան պատուիրակութեան քննութիւնները որեւէ կապ չունին ՄԱԿի Ապահովութեան Խորհուրդին նշանակած յանձնախումբին՝ Անմովիճի հետ, որ պիտի հսկէ Իրաքի ապագինման: Պաղտատ կը մերժէ ՄԱԿի քննիչներուն վերադարձը:

●*ԻՐԱՆ բողոք ներկայացուց Իրաքի Մուճահիտին խալքի կողմէ կազմակերպուած յարձակումի մը համար, որ գործուած է իրաքեան հողերէն, ուր հաստատուած է իրանեան ընդդիմադիր չարժումը, հաղորդեց ԻՐՆԱ լրատու գործակալութիւնը: Իրան կ'ըսէ, որ Իրաք կը խախտէ միջագգային օրէնքները ապաստան տալով ընդդիմադիր չարժումին եւ արտօնելով, որ անոր գինեայները յարձակին սահմանամերձ գիւղերու վրայ՝ զոհեր եւ վիրաւորներ պատճառելով:*

(ՌՈՅԹԸՐՋ)

ՈՒՍԱՄԱ ՊԸՆ ԼԱՏԷՆԸ ՅԱՆՁՆԵԼՈՒ ԳԾՈՎ

ՔԱՊՈՒԼ ՏԵՂԻ ՊԻՏԻ ՋՏԱՅ Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ ՃՆՇՈՒՄՆԵՐՈՒՆ ԴԻՄԱՅ

Կ'ԸՍԷ ԹԱԼԵՊԱՆ

ԻՍԼԱՄԱՊԱՏ, 24 (ՌՈՅԹԸՐՋ).- Աֆղանիստանի իշխող Թալեպան շարժումը Երկուշաբթի օր յայտարարեց, որ տեղի պիտի չտայ Միացեալ Նահանգներու առաջնորդութեամբ բանեցուած միջագգային ճնշումներուն դիմաց, որոնք Քապուլի իշխանութիւններէն կը պահանջեն յանձնել Ուսամա Պընն Լատէնը:

Թալեպանի կառավարութեան արտաքին գործոց նախարար Ուաքիլ Ահմէտ Մութաուաքիլ Քաբիստանի մէջ, մամլոյ ասուլիսի մը ընթացքին ըսաւ, որ Թալեպան Պընն Լատէնէն պիտի չպահանջէ Աֆղանիստանէն հեռանալ: Մութաուաքիլ, որ կը խօսէր Քաբիստան կատարած երկօրեայ այցելութեան մը աւարտին, շեշտեց, որ Իսլամապատ ըսելիք չունի Պընն Լատէնի հարցին գծով եւ որեւէ ապդեցութիւն չի կրնար բանեցնել Քապուլի վրայ:

Ամերիկացի բաձրաստիճան պաշտօնատար մը անցեալ շաբաթ Իսլամապատ այցելած էր՝ պահանջելու համար, որ Քաբիստան ճնշում բանեցնէ սահմանակից Աֆղանիստանի իշխանութիւններուն վրայ՝ յանձնելու համար Պընն Լատէնը: Ամերիկացի պաշտօնատարը Իսլամապատի մէջ տեսակցութիւններ ունեցած էր նաեւ Թալեպանի ներկայացուցիչներու հետ, սակայն շօշափելի արդիւնքի մը չէր յանգած: Թալեպան Ուաշինկթընէն փաստեր կը պահանջէ Պընն Լատէնի յանցանքին համար: Ուաշինկթընն հաստատած է, որ Պընն Լատէն կապակերպած է Քենիոյ եւ Թանզանիոյ ամերիկեան դեսպանատուներուն դէմ 1998ի խափանարարական գործողութիւնները, որոնք աւելի քան երկու հարիւր զոհեր պատճառած էին:

Մութաուաքիլ դիտել տուաւ, սակայն, որ եթէ Պընն Լատէնը ուզէ հեռանալ Աֆղանիստանէն, Թալեպան պատրաստ է օժանդակելու անոր:

ԴԱՍԱԽՕՍԱԿԱՆ ԵՐԵԿՈՅ ԱՆԹԻԼԻԱՍԻ ՄԷՋ

Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան «Կիլիկիա» թանգարանի յանձնախումբը կը հրաւիրէ ձեզ դասախօսական երեկոյի մը, որուն ընթացքին պիտի տրուին երկու դասախօսութիւններ.-

Ա.- *«ՀԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄԸ ԱՅՍՕՐ»*, դասախօս՝ ԴՈԿՏ. ՏԻԳՐԱՆ ԳՈՒՅՈՒՄՃԵԱՆ, դասախօս Փրեզնոյի համալսարանին:

Բ. *«ՀՆԱՏԻՊԵՐՈՒՐՆԴՀԱՆՈՒՐ ՎԻՃԱԿԸ ԱՅՍՕՐ»*, դասախօս՝ պատմաբան ԴՈԿՏ. ՌԵՄՈՆ ԳԷՈՐԳԵԱՆ, տնօրէն «Նուպարեան Մատենադարան»ի, Փարիզ:

Դասախօսութիւնները տեղի պիտի ունենան թանգարանի սրահին մէջ, Ուրբաթ, 28 Յունուար, երեկոյեան ժամը 7:00ին: Դասախօսութեանց աւարտին առիթ պիտի տրուի ներկաներուն հարցումներ ուղղելու դասախօսներուն:

Հրաւիրուած են մեր բոլոր մտաւորականները, տնօրէնները, ուսուցիչները, բարձրագոյն կարգերու ուսանողները, ինչպէս նաեւ բոլոր այն ազգայինները, որոնք հետաքրքրութիւն ունին յիշեալ նիւթերուն շուրջ:

ՄԱՆՈՒԿ Ե. ՍԱՐԱՋԵԱՆ
ՏՆՕՐԷՆ
Ն. Ս. Օ. Տ. Տ.

Արամ Ա. կաթողիկոսին հրաւէրով
ԴՈԿՏ. ՏԻԳՐԱՆ ԳՈՒՅՈՒՄՃԵԱՆ
եւ
ԴՈԿՏ. ՌԵՄՈՆ ԳԷՈՐԳԵԱՆ

Աննիթիլիասի Կաթողիկոսարանի մօտ.

Ռեմոն Գէորգեան Անթիլիաս կը գտնուին, կատարելու ուսումնասիրական յատուկ աշխատանքներ:

ԿԱԼԸՐԻ ՊԱՂՏԱՏԵԱՆ

ՆՆՋԱՐԱՆ — ՀԻՒՐԱՍԱՐԱՀ — ՁԱՇԱՐԱՆ ԵՒ ԱՅԼ ԿԱՀ–ԿԱՐԱՍԻՆԵՐ
Պուրճ Համուտի Քաղամասպետարանի մօտ.
«Արմենիա» պողոտայ. հեռ. 260818 — 265144:

«ՅՈՅՍՈՎ ԵՆՔ, ՈՐ Հ. Յ. Դ. ԳԵՐԱԳՈՅՆ ԺՈՂՈՎԸ ԴԱՐՁԵԱԼ ՉԻ ԽԱՆԳԱՐՈՒԻ»

Յունուարի վերջը Հայաստանի մէջ պիտի գումարւի Հ. Յ. Դ. 28րդ Ընդհանուր Ժողովը: Այս առիթով «*Նոյեան Տապան*»ի թղթակիցին հետ հարցազրոյց մը ունենալով, Հ. Յ. Դ. Հայաստանի Գերագոյն Մարմինի ներկայացուցիչ, Ազգային Ժողովի պաշտպանութեան, ներքին գործերու եւ ազգային անվտանգութեան հարցերու յանձնաժողովի նախագահ Վահան Յովհաննիսեան նշեց, թէ Հ. Յ. Դաշնակցութիւնը համաշխարհային կառոյց է, բայց հայաստանակեդրոն է, որովհետեւ հայութեան կեդրոնն արդէն Հայաստանն է: «Հ. Յ. Դ.ն արդէն 10 տարի փորձում էր դա անել, սակայն անընդհատ խանգարող հանգամանքները խոչընդոտում էին այդ նպատակի իրագործմանը», ըսաւ Յովհաննիսեան:

Յովհաննիսեան ըսաւ նաեւ, որ «եւ երկրի նախագահը, եւ վարչապետը կարեւոր են համարում, որ Հ. Յ. Դ. ներքաղաքական Ընդհանուր Ժողովը Հայաստանի անկախացումից յետոյ առաջին անգամ կայանայ Հայաստանում»:

Ան աւելցուց, թէ Հ. Յ. Դ.ն պէտք է քայլ պահէ աշխարհի մէջ կատարուող նորութիւններուն հետ, սակայն «միշտ պահպանելով Դաշնակցութեան հիմնական նպատակները, պահպանելով իր տեսակը, իր աշխատաոճը»:

Եզրակացնելով, Յովհաննիսեան յոյս յայտնեց, որ անցեալին նման այս անգամ Հ. Յ. Դ.ի Գերագոյն Ժողովը խանգարող հանգամանքներ տեղի չեն ունենար, որովհետեւ «անելիքներ շատ ունենք, փոփոխութիւններ կատարելու հսկայական ծրագրեր ունենք եւ մեր նպատակներին հասնելու նոր մօտեցումներ որոնելու խնդիրներ նոյնպէս ունենք»:

«Հ. ՍԱՍՈՒՆԵԱՆԻ ՆԵՐՄԱՆ ԽՆԴՐԱՆՔ ՉԷ ԵՂԱԾ»

Կ'ԶՐՈՒԷ Ա. ԱՐԱՔԵԱՆ

Վերջերս Միացեալ Նահանգներու չարժապատկերի հայկական հաստատութեան տնօրէն-խորհուրդը հրապարակեց հաղորդագրութիւն մը, ուր երախտագիտական խօսքեր արձանագրած են պետութեան հասցէին վաւերագրական ժապաւէնի մը պատրաստութեան 471 հազար տոլար տրամադրելու համար:

Տնօրէն խորհուրդը միաժամանակ պահանջեց, որ այդ ժապաւէնին մէջ նշուին Լոս Անճելըսի նախկին կառավարիչներ Ճորճ Տէօքմէճեանի եւ Փիթ Ուիլսընի անունները, Համբիկ Սասունեանին ներման խնդրանքի մերժումին առնչութեամբ:

Իր կարգին, Քալիֆորնիոյ նահանգի գերագոյն դատարանի նախկին դատաւոր Արման Արաբեան նամակով մը բացատրեց, որ վերոյիշեալ խնդրանքի մերժման հարց բնաւ չէ եղած, տրուած րլլալով, որ նման դիմում չէ կատարուած ո՛չ գաղութին եւ ոչ ալ անհատներու կողմէ:

ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆԸ 20 ՄԻԼԻՈՆ ՏՈԼԱՐ ԿԸ ՏՐԱՄԱԴՐԷ

21 Յունուարին Համաշխարհային Դրամատան Երեւանի գրասենեակի իսկական Վիգէն Սարգսեան «*Հիւթըրֆաքս*» լրատու գործակալութեան հաղորդեց, որ Համաշխարհային Դրամատունը 20 միլիոն տոլարի փոխատուութիւն կատարած է Հայաստանին:

Վիգէն Սարգսեան ըսաւ, թէ այս փոխատուութեան նպատակն է փակել Հայաստանի 1999 տարուան պիւտճէի բացը:

Նշենք, որ Հայաստանին տրամադրուելիք գումարը սկզբունքով 25 միլիոն տոլար էր, բայց Համաշխարհային Դրամատունը որոշեց 20 միլիոն տոլար վճարել, իսկ մնացեալ 5 միլիոն տոլարը պահել փոխատուութիւններու յաջորդ հանգրուանին համար:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ ՆՈՒԱԶԱԾ ԵՆ ԾՆՈՒՆԴՆԵՐԸ

Հայաստանի կնոջական բժշկութեան եւ ծննդաբերութեան կեդրոնի տնօրէն փրոֆ. Ռազմիկ Աբրահամեան յայտնեց, որ Հայաստանի մէջ նուազած է ծննդեան աճը 1990էն ի վեր: Ան ըսաւ, թէ այս նուազումին գլխաւոր պատճառը արտագաղթն է: Աբրահամեան աւելցուց, որ Խորհրդային Միութեան տարիներուն ազերիներու թիւը բարձր էր Հայաստանի մէջ եւ անոնց ծնունդի թիւը կըրկնապատիկ անգամ բարձր էր հայերէն: Ան յայտնեց, որ վերջին տասնամեակին փոխուած է նաեւ հայ երիտասարդութեան մտածելակերպը, եւ ներկայ ընկերային-տնտեսական պայմանները եւս կ'ազդեն այդ նուազումին:

Ըստ Աբրահամեանի, Հայաստանի մէջ ընդհանուր ամլութեան տոկոսը կը հասնի 24ի (կիներ, որոնք չեն կրնար յղի մնալ): Այս հարցին համար կեդրոնը որդեգրած է ծրագիր մը արհեստական յղացման համար, եւ արդէն իսկ արձանագրուած են 500 այս ձեւի ծնունդներ:

Հայաստանի մէջ կանխահաս ծնունդները կը հասնին 10 տոկոսի, եւ երեխաները կ'ունենան թեթեւ կշիռք: Ըստ Աբրահամեանի, կեդրոնին մէջ ծնած 1000 երեխաներէն 9,5ը կը մահանան, իսկ կիներու մահուան թիւը ծննդաբերութեան ընթացքին կը հասնի 25- 28ի, որ երեք անգամ աւելի պակաս է Ռուսիոյ եւ Վրաստանի համեմատած:

1997էն ի վեր կեդրոնը ծրագիր մը որդեգրած է ընտանեկան օժանդակութեան համար, որուն նիւթապէս կ'օժանդակէ Միացեալ Նահանգներու համաշխարհային զարգացման գործակալութիւնը: Այս ծրագիրին նպատակն է կանխարգիլել վիժումը, որ Հայաստանի մէջ նուազած է 1995 - 96 տարիներէն ի վեր: Այս ծրագիրով. երկրին մէջ 77 զանազան տեղեր նշանակուած են, ուրկէ քաղաքացիներ կրնան առնել յղութեան դէմ դեղեր: Նաեւ, քաղաքացիներ տարբեր միջոցներով պիտի ստանան պէտք եղած տեղեկութիւնները:

Աբրահամեան նաեւ ըսաւ, որ շուտով կեդրոնը պիտի ունենայ ծննդաբերութեան զատ բաժին մը, ուր պիտի ընդունուին յղի կիներ, որոնք կը տառապին վարակիչ հիւանդութիւններէ:

ԳՐՈՂ - ԱՇԱԿԵՐՏ ԾԱՆՕԹԱՑՄԱՆ ՊԱՀԵՐ

Առաջին հանդիպումը չէ այս վարժարանի աշակերտներուն հետ: Նախապէս առիթ մը եւս ստեղծուած կր այցելելու Հայ Աւետարանական քոլէճի աշակերտութեան, հրաւէրովը քոլէճի տնօրէն Ջաւէն Մսրլեանի: Արդէն հինգ - վեց տարի անցած է վերջին հանդիպումէն, սերունդ մր փոխուած կարելի է նկատել: Տնօրէնին ծրագրած տարեկան յայտագիրին մաս կր կազմեն նաեւ հանդիպումներ մշակոյթի ծառայողներուն, մամուլի ներկայացուցիչներուն հետ: Պարբերարար հոն կր հրաւիրուին թատրոնի, երաժշտութեան, արուեստի տարբեր մարզերու ներկայացուցիչներ, խմբագիրներ ու հրատարակիչներ: Այս հանդիպումներուն նպատակն է գեւորականներ: Այս հանդիպումներուն նպատակն է նորագոյն սերունդին ծանօթացնել երէց սերունդի դէմքերը, որոնք ծառայած են հայ մշակոյթի պահպանման, հայ դպրութեան ծաղկումին:

Ուսումնական տարեշրջանի սկիզբէն այցելուներ հերթարար հրաւիրուած են: Թատրոնի, երգի, մամուլի, գրականութեան մարգերը չօշափուած են, ու քոլէճին պատանի - պարմանները վերահասու եղած են, թէ դրպրոցական առօրեային հետ համրնթաց է նաեւ կեանքի այլ ոլորտ մը, որուն հարկ է ծանօթանալ, եւ որ կը բանայ դուռը այլ աշխարհի մը, որ արուեստի ու գիտութեան մարգն է:

Ուրբաթ, 21 Յունուար 2000ի կէսօրէ ետքի ժամուն, նախքան աշակերտութեան արձակման ժամը, հանդիպումի ժամադրութիւնը Շահանդուխտի հետ է: Աշակերտութիւնը ճիշդ ժամուն ներկայ է սրահին մէջ: կարգապահութիւնը ակներեւ է: Նախապատերազմեան տարիներուն, մայրաքաղաքի Հայ Աւետ. քոլէճը կը հաշուէր 700էն 900 աշակերտութիւն: Այսօր որոշ է թէ նուազագոյն թիւով կը ներկայանայ պատկերը քոլէճին, որ չատ տուժեց Լիբանանի պատերազմի արհաւիրքէն: Այսուհանդերձ գործը կը չարունակուի, ու բաղդատած 1990ական թուականներու սկիզբին, յուսատու է թուական պատկերը:

Աշակերտներու հետ այս հանդիպումը բնական է որ պիտի ունենար համապատասխան յայտագիր: Օրուան հիւրը կը ներկայացնէ տնօրէնը, ապա քոլէճի գրականութեան ուսուցիչը: Արմէն Իւրնէզլեան կը վարէ յայտագիրը, կը հրաւիրէ աշակերտուհի Կրէյս Քիւրքճեանը, որ կը ներկայացնէ կենսագրութիւնը Շահանդուխտին, որուն լոյս ընծայած հատորներէն օրինակներ դրրւած են սրահին մէջ: Երկրորդ դերակատարն է Մեղրի Խոչեան, որ կը կարդայ պատմուածք մր, որմէ ետք Ա. Իւրնէզլեան հարցումներ կ'ուղղէ գրող հիւրին, թէ ինչպէս կարողացած է գրականութեան ճամբով համակեցութիւն ստեղծել անցեալի, ներկայի, կորսուած բնաշխարհի ու Լիբանանի նոր հայրենիքի մը միջեւ, նոյնպէս ի նչ նպատակ մղուած գրած է «Պուրճ Համուտի կու գամ» գոյգ հատորները:

Հարցումներուն պատասխանելով Շահանդուխտ փոխանցեց մանկութենէն ստացուած իր ապրումները, ներշնչումի գործօնները, ապրուած կեանքի մր փորձառութիւնը, լիբանանեան պատերազմէն իր ստացած ու ապրած կպացումները, տարագիր ժողովուրդի մր լիբանանեան հայրենիքին մէջ կատարած ներդրումը, մշակոյթի վերելքին ի խնդիր անոր նուիրումը, թէկուզ համեստ պայմաններով:

Հուսկ՝ Շահանդուխտ թելադրեց դեռատի սերունդին, տէրը րլլալ հայոց լեզուին ու մշակոյթին, որովհետեւ այս սերունդը պիտի րլլայ չարունակողը անցնող սերունդի գործին, սերունդ, որ այսօր կայ, վաղը չկայ: Ան նչեց նոյն ատեն 2000 թուականով սկսող 21 դարուն գիտական նորութիւններու բերած ու բերելիք նպաստներուն կարեւորութիւնը, առանց չափազանցելու գիտութեան բարիքներուն աւելայութիւնը, որպէսզի մոռացութեան չի տրուի մշակոյթը, ու մարդ չվերածուի միայն մեքենայի, այլ՝ ստեղծագործ միտքի:

Աշակերտները հետեւեցան յայտագիրին, կեդրոնացեալ ուշադրութեամբ, ինչ որ տպաւորիչ էր ու կարելի էր ենթադրել, թէ ձեռնարկը հասած էր իր նպատակին:

ԹԼԹԱԿԻՑ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ՋՈՀԸ ԿՐՆԱՅ ԸԼԼԱԼ

Ռուսական «*Նեզաւիսիմայա Կազեթա*» թերթը կը հաղորդէ, որ 19 Յունուարին նախկին Խորհրդային Միութեան թրքական հանրապետութիւններուն հետ յարաբերութեանց հարցերով Թուրքիոյ պետական նախարար Ասլտուլլա Ճէյ յոյս յայտնեց, որ ապագային կեդրոնական Ասիոյ թրքական հանրապետութիւնները ընդգրկելիք «հասարակապետութիւն»ը ընդգրկէ նաեւ Ուքրանիան եւ Իրանի Իսլամական Հանրապետութիւնը:

Ան իր խօսքին մէջ աւելցուց, որ Թուրքիա «իբրեւ մեծ եղբայր պէտք է իրագործէ իր պատմական առաքելութիւնը» շրջանի երկիրներուն նկատմամբ:

«*Նեզաւիսիմայա Կազեթա*»ն կը գրէ, թէ շատ հաւանաբար Թուրքիոյ կառավարական բարձրաստիճան պաշտօնատարներ բացայայտօրէն պիտի չզօրակցին «թրքական հասարակապետութիւն» մը հիմնելու Ճէյի առաջարկին: «Այսուհանդերձ, փանթուրանականութեան գաղափարախօսութիւնը երկար ատեն տիրած է Թուրքիոյ արտաքին քաղաքականութեան վրայ», կը գրէ թերթը աւելցնելով, որ Նոր Տարուան երեկոյեան Թուրքիոյ արտաքին գործոց նախարար Իսմայէլ Ճէմ ըսաւ. թէ ներկայի ս Թուրքիոյ արտաքին քաղաքականութեան հիմնական առաջնահերթութիւնները Կովկասն ու կեդրոնական Ասիան են:

Անոր յայտարարութենէն ետք, Թուրքիոյ նախագահ Սիւլէյման Տեմիրէլ իր կարգին շեշտեց, թէ Թուրքիան պէտք է շրջանի առաջնորդող երկիրը ըլլայ՝ պայքարելու շրջանի այլ երկիրներու խաղաղութեան, կայունութեան եւ տնտեսական բարգաւաճման համար:

«*Նեզաւիսիմայա Կազեթա*»ն կը նշէ. թէ ըստ երեւոյթին, Կովկասի շրջանին մէջ գերուժերու մրցակցութիւնը սաստկացած է: «Հայաստան կրնայ այդ մրցակցութեան զոհերէն մէկը ըլլալ, որովհետեւ ան «թրքական հասարակապետութեան» մը ստեղծման աշխարհագրական արգելքն է», կ'եզրակացնէ թերթը:

«ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՀԸՋՊՈՒԼԼԱՆ ԻՐԱՆԻ ՀԵՏ ԿԱՊ ՉՈՒՆԻ»

«Թ. Տ. Ն.»ի ՀԱՐՑԱԶՐՈՅՑԸ Ք. ԽԱՐԱԶԻԻ ՀԵՏ

Իրանի արտաքին գործոց նախարար Քամալ Խարազի Թուրքիա եկաւ երկու երկիրներուն միջեւ քաղաքական եւ տնտեսական յարաբերութիւնները բարելաւելու համար: Ան իր պաշտօնակից Թուրքիոյ արտաքին գործոց նախարար Իսմայիլ Ճէմի եւ այլ թուրք պաշտօնեաներու հետ ունեցաւ երկու օր տեւող խօսակցութիւններ:

Քննարկուած հարցերն էին՝ Կովկասի մէջ շրջանային կայունութեան դաշինքը, թուրք-իսրայէլեան յարաբերութիւնները, սահմանային անվտանգութիւնը, Միջին Արեւելքի խաղաղութեան գործընթացին զարգացումը եւ տնտեսական կապերը:

Իրան մեկնումէն առաջ Խարազի պատասխանեց «Թրքիշ Տէյլի Նիուզ»ի հարցումներուն:

«Թ. Տ. Ն.»- Ձեր Թուրքիա այցելութեան ընթացքին երկկողմանի յարաբերութիւններու առնչութեամբ ի նչ շօշափելի քայլեր առնուեցան: Պիտի ըսէի՞ք թէ թուրք-իրանեան յարաբերութիւններուն մէջ նոր էջ մը բացուած է:

ԽԱՐԱԶԻ.- Թուրքիոյ մէջ ես ընդհանրապէս տեսայ դրական մթնոլորտ մը: Մենք իսկապէս մեծ կարեւորութիւն կու տանք Թուրքիոյ հետ մեր յարաբերութիւններուն: Կը կարծենք, որ երկու երկիրներն ալ պարտին ճիգ թափել բոլոր մարզերուն մէջ այս յարաբերութիւնները զարգացնելու համար:

«Թ. Տ. Ն.»- Թուրքիան կ'ըսէ, թէ Քրտական Աշխատաւորական Կուսակցութեան գինեալներ կայան ունին Իրանի մէջ, բայց Իրանը միշտ հերքած է այս հաստատումը: Ձեր կարծիքով, դուք կրնա՞ք այս իմաստով համոզել Իսմայիլ Ճէմը:

ԽԱՐԱԶԻ.- Կասկած չկայ, որ երկու երկիրներէն որեւէ մէկը իր հողին վրայ չէ թոյլատրած իր դրացիին համար վնասակար իմքաւորումներու գործունէութիւնը: Եւ անշուշտ, այս հարցին կապակցութեամբ Թուրքիոյ եւ Իրանի միջեւ համաձայնութիւն կայ: Համաձայնութիւն գոյացած էր, որ իրանեան հողէն Թուրքիոյ ուղղուած քանդիչ գործունէութիւն տեղի չունենայ, եւ հակառակը: Իրան միշտ հաւատարիմ մնացած է այս համաձայնութեան: Գիտէք, որ Իրանի եւ Թուրքիոյ միջեւ սահմանը երկար է եւ համբաւները կ'անցնին լեռնոտ վայրերէ: Մեր սահմանը սիրալմամբ կտրողները կամ միւս կողմ անցնողները կրնան ըլլալ ՔԱԿի զինեալներ: Բայց, կարեւորը այն է, որ Իրանը չէ թոյլատրած նման գործունէութիւն եւ անոր մասին արագօրէն տեղեակ պահած է Թուրքիան: Առաւել, Իրանի եւ Թուրքիոյ միջեւ կայ անվտանգութեան հըսկող յանձնաժողով մը. երկու կողմերուն անդամները իրարու տեղեկութիւն կը փոխանցեն երբ սահմանախախտում պատահի: Կը շարունակուի նաեւ սահմանին վրայ անվտանգութեան ուժերու միջեւ հեռաձայնային կապի հաստատումի աշխատանքը:

«Թ. Տ. Ն.»- Կրնա՞ք ըսել, թէ ձեր կառավարութիւնը այս հարցին նկատմամբ ունի վճռական մօտեցում. թէ կարելի է ըսել, որ ՔԱԿը զօրակցութիւն գտած է ձեր կառավարութեան մէջ գործող Թուրքիոյ հանդէպ կարծր կեցուածք ունեցող կարգ մը ուժերու մօտ:

ԽԱՐԱԶԻ.- Ես կտրուկ կերպով կը հերքեմ նման արտայայտութիւն: Իրանի մէջ, կառավարութեան մէջ թէ դուրսը նմանօրինակ իմքաւորում գոյութիւն չունի: Իրանը շրջանին եւ կացութեան վրայ ունի ամբողջական հակակշիռ: Եթէ այդպիսի բան մը գոյութիւն ունենար մենք տեղեակ կ'ըլլայինք. այդպիսի գործունէութիւն չկայ: Մենք անտարբեր պիտի չըլլայինք, մեր հողէն մեկնող եւ հակաթուրք գործունէութիւն ունեցող ոեւէ մէկուն նկատմամբ:

«Թ. Տ. Ն.»- Որոշակի իմաստ կարելի է տեսնել այն իրողութեան մէջ, որ ձեր Թուրքիա կատարած այցելութեան ժամանակ տեղի ունեցաւ Հըզպոլլայի հետ բախումը: Ի՞նչ է ձեր կարծիքը այս մասին:

ԽԱՐԱԶԻ.- Թուրքիոյ մէջ Հըզպոլլա կոչուած իմքաւորումը ոչ մէկ կապ ունի Իրանի հետ: Միծաղելի է իրարու հետ կապ չունեցող ելոյթներու օրակարգի վրայ զետեղումը եւ այս կազմակերպութիւնը ամբողջականօրէն Իրանի կապելու փորձը: Այս կարեւոր այցելութեան ժամանակ մամուլին ուշադրութեան թեքումը դէպի այսպիսի վիճակներ կը նշանակէ թէ կան որոշ շրջանակներ, որոնք չեն ուզեր, որ Իրանը եւ Թուրքիան լաւ յարաբերութիւններ հաստատեն:

«Թ. Տ. Ն.»- Իրա՞ն եւ Իրանը այդքան անհանգիստ կը զգայ ի տես թուրք-իսրայէլեան յարաբերութիւններուն:

ԽԱՐԱԶԻ.- Ճիշդ է, որ մենք ունինք այս մտահոգութիւնը: Այս եւս շատ բնական է, քանի որ կը բխի մեր ազգային անվտանգութենէն: Բնական է, որ անհանգիստ ըլլանք երբ Իսրայէլ կը սկսի գործել մեր սահմաններուն մօտակայքը: Սակայն, այս միայն Իրանի մտահոգութիւնը չէ, շրջանին մէջ այլ երկիրներ եւս անհանգիստ են: Դուք գիտէք, որ Իսրայէլը իր բնակչութեան համար ունի երկարաշունչ ծրագիր. այս ծրագիրին պատճառով մենք մտահոգութիւններ ունինք: Կը կարծենք, որ Թուրքիան օգուտ պիտի չկարենայ քաղել Իսրայէլի հետ իր հաստատած յարաբերութենէն, եւ կրնայ ըլլալ նաեւ, որ ժամանակի ընթացքին Իսրայէլ գործէ Թուրքիոյ դէմ:

«Թ. Տ. Ն.»- Իրանը մտահոգ է Իսրայէլի հետ Թուրքիոյ ունեցած ռազմական կապերով. բայց ան չերմ կապեր կը հաստատէ Հայաստանի հետ. փոխանակ Ազրպէյճանի: Ասիկա հակասութիւն չէ՞:

ԽԱՐԱԶԻ.- Ասի ճիշդ չէ: Ես չեմ ընդունիր այս հաստատումը: Համաձայն չեմ, որ մենք Հայաստանի հետ կը հաստատենք չերմ յարաբերութիւններ, իսկ Ազրպէյճանի հետ աւելի ցուրտ կապեր: Ըստ ժամանակի մենք կը բարելաւենք Ազրպէյճանի հետ մեր յարաբերութիւնները: Մենք կ'աշխուժացնենք բոլոր դրացի երկիրներուն հետ յարաբերութիւնները: Անշուշտ, մենք կը փորձենք շրջանին հարցերը լուծել խաղաղ միջոցներով: Այս շրջանին մէջ, Ազրպէյճանի եւ Հայաստանի միջեւ խնդիրները պէտք է լուծում գտնեն. անոնք պէտք է լուծուին երկու ժողովուրդներուն կողմէ:

«Թ. Տ. Ն.»- Վերջին տարիներուն Թուրքիոյ կարեւորութիւնը աճ կ'արձանագրէ. նոյնիսկ Միացեալ Նահանգներու նախագահ Պիլ Քլինթըն ըսաւ. թէ Թուրքիա կը գտնուի այն երկիրներու շարքին, որոնք 21րդ դարուն պիտի փոխեն աշխարհի ճակատագիրը: Համաձա՞յն էք այս կարծիքին. ըստ ձեզի ո՞ւր է Թուրքիոյ կարեւորութիւնը:

ԽԱՐԱԶԻ.- Անշուշտ, Թուրքիան շրջանին շատ կարեւոր երկիրներէն մէկն է, ինչպէս Իրանը: Իրանը եւս շրջանի կարեւոր երկիր է: Բայց, ինչ կը վերաբերի այն հարցին, թէ 21րդ դարուն աշխարհի ճակատագիրը փոխող ազգերուն շարքին ո՞ր երկիրը տեղ պիտի ունենայ, պէտք է նկատի առնել եւ քննարկել բազմաթիւ հարցեր: Շրջանին երկիրները ի նչ կ'ըսեն այս մասին. պէտք է նայիլ պատասխաններուն: Շատ կարեւոր է, որ աշխարհի երկիրները իրարու հետ գործակցին: Եթէ շրջանին երկիրները ձեռք ձեռքի տան եւ համագործակցին, շրջանին զարգացումը պիտի ընթանայ շատ աւելի մեծ թափով:

«Թ. Տ. Ն.»- Իսմայիլ Ճէմի հետ հանդիպումին ժամանակ դուք կը բաժնեի՞ք իր կարծիքը. թէ երկկողմանի առեւտուրը զարգացնելու համար պէտք է իջեցնել մաքսային սակերը. եթէ անոնք նուագին. ի՞նչ չափով պիտի աճի առեւտուրը:

ԽԱՐԱԶԻ.- Եթէ, ինչպէս որ ծրագրեցինք, մենք իջեցնենք մաքսային սակերը, ապա այս փոփոխութիւնը մեծ նպաստ պիտի բերէ երկկողմանի առեւտուրի զարգացումին:

ՀԱՄԲԻԿ ՍԱՍՈՒՆԵԱՆԻ ՀԱՍՑԷՆ

HAMPIG SASSOUNIAN
C 88440 CA STATE PRISON
D4– 240 44750 60TH STR.
WEST PLANCASTER CA 93536

ԱՆԿԱՊ ՋԱՐԳԱՑՈՒՄՆԵՐԻ ԵՐԿԻՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ

Ստորեւ կուտանք «Հայոց Աշխարհ»ի յօդուածներէն մէկը, որուն մէջ կը խօսուի Հայաստանի ներքին քաղաքական այժմու իրավիճակին մասին՝ կեդրոնացնելով նախագահ Ռ. Քոչարեանի հրաժարականը պահանջող յայտարարութիւններուն վրայ:

Վերջին ամիսներին անհետեւողականութիւններ դարձել է հայաստանեան քաղաքական գարգացումների առանցքը, աւելի ճիշդ՝ հետեւողականութիւններ դրսեւորւում է բացառապէս Հոկտեմբերի 27ի ոճիրը մինչեւ վերջ «իրացնելու» ուղղութեամբ:

Այդ հանգուցային (ազէտարեր) իրադարձութիւններին ինքնապաշտպանական բնական բնագդով քաղաքական ուժերը գրեթէ միահամուռ արտայայտուեցին քաղաքական եւ պետական հիմնարկներում մինչեւ Հոկտեմբերի 27ն առկայ սրաթիւս-մոյն պահպանման օգտին: Երեւոյթների այդ ընթացքը սակայն հակասում էր յեղաշրջման սնուցիչի, որի թիւրախոհ, Վագգէն Սարգսեանի եւ կարէն Դեմիրճեանի ֆիզիքական ոչնչացումից յետոյ, Հայաստանի նախագահ Ռոպէրթ Քոչարեանն էր: Նրան հարկաւոր էր հեռացնել պաշտօնից եւ քաղաքական ասպարէզից: Նպատակը յստակ եւ աներկբայ էր, իրականացումը՝ ըստ յարմարութեան պիտի լինէր:

Սկզբում փորձարկուեց «Երկրապահի» միջամտութեան տարբերակը, սակայն այն մերժուեց, քանզի չեղաշրջում էր «բուրում»: Յետոյ ժամանակաւոր դադար ձեռք բերուեց, իշխանութեան վարչապետական թեւին աջակցող ուժերը հնարաւոր համարեցին բաւարարուել նախագահի պաշտօնը սահմանադրական փոփոխութիւնների միջոցով հնարաւորինս արժեգրկելու (նախագահի ձեռքերը «ոլորելու») հեռանկարով, սակայն «փոշմանեցին». դա ժամանակ պահանջող գործընթաց պիտի լինէր, իսկ ժամանակը կարող էր նախագահի օգտին աշխատել (այս «մտավախութիւնը» յաճախ էր արծարծուում ՀՀՇական մամուլում): Բացի այդ, եթէ յայնրոյ նախագահը «իւրային» լինէր, նրա սահմանադրական իրաւասութիւնները վերստին ընդարձակելը, նախ, անյարմար կը լինէր, երկրորդ՝ դարձեալ ժամանակ եւ աշխատանք կը պահանջէր: Ուստի հարկ էր նախագահին հրաժարեցրնելու աւելի կարճ ճանապարհ գտնել:

Հականախագահական արշաւի հերթական օղակի «չրջանակում» փորձ արուեց օգտագործել Հոկտեմբերի 27ի նախաքրնութիւնը քաղաքական շանթահարի յաւագոյն աւանդոյթներով սկսեցին կայանաւորել նախագահի չրջապատին պատկանող կամ առնչուող պաշտօնեաներ, սակայն սա էլ, կարծես, ակնկալուող արդիւնքը չտուեց: Նախագահը չարունակեց աշխատանքային առօրեան, նախաքննութեանը խոչընդոտելու փորձեր չարեց, խուճապի չմատնուեց, դրանով իսկ՝ նեարդայնանալու փոխարէն նեարդայնացնելով շանթահարի սնուցիչի հեղինակներին:

Սակայն որոնումները չարունակւում են: Նախագահին ասպարէզից հեռացնելու ամենաթարմ նախաձեռնութիւնն ուրուագծուեց ԱԺՄի նախագահի վերջին մամուլի ասուլիսում: Վագգէն Մանուկեանն, ըստ ամենայնի, անարժան, ուղղակիօրէն տգեղ յանձնառութիւն է ստանձնել Ռոպէրթ Քոչարեանի հրաժարականը քաղաքական չրջանակներից բխեցնելու սնուցիչ խաղարկելով նախագահի թիկունքում (նրա բացակայութեամբ): Իւրայատուկ անհետեւողականութեամբ, առանց տեսանելի պատճառի, մէկ ամիս առաջ արուած իր իսկ յայտարարութիւններին տրամագծօրէն հակասելով, ԱԺՄի նախագահը երկիրը ճգնաժամից դուրս բերելու «ազգափրկիչ» առաջարկ ներկայացրեց: Նախագահ Քոչարեանը պէտք է «խաթրով» հեռանայ, որովհետեւ Հոկտեմբերի 27ին կորցրել է իր միակ իրական յենարանը՝ Վագգէն Սարգսեանին, ասաց նա: Իսկ որ աւելի ուշագրաւ է՝ ոչ թէ այն պատճառով, որ վատն է, այլ... պրն. Մանուկեանն անհամոզիչ փաստարկներ բերեց ի պաշտպանութիւն արտահերթ ընտրութիւնների, սակայն իրողութիւնն այն է, որ այդպէս է որոշել քաղաքական վերնախաւը եւ առաջին հերթին առաջիմ ստուերում մնացած «Միասնութիւն» դաշինքը: Վերջինս դիտողի համեստ դեր է ստանձնել՝ առաջարկը քննարկելու պատրաստակամութիւն յայտնելով: Գուցէ այն պատճառով, որ ՀՀԿ խորհրդի ընդլայնուած նիստից յետոյ յայտարարել էր, թէ չարունակում է սատարել նախագահին, քանի դեռ երկրի ղեկավարը չի չեղուել իր եւ դաշինքի նախընտրական ծրագրերից, իսկ մէկամսեայ ժամանակահատուածում նախագահը պարգապէս չէր կարող չեղուել այդ ծրագրերից, մանաւանդ, քաղաքական դաւերի յորձանուտում վերջիններս ի սպառ մոռացուել են:

Այս պարագայում տեղին էին «Ազգային Միաբանութիւն» կուսակցութեան նախագահ Արտաշէս Գեղամեանի հարցադրումները, որ հնչեցին «Հայկուր»ով: Նախագահն է խանգարում «Միասնութիւն» դաշինքի ծրագրերի իրականացմանը, նա է խոչընդոտում Հոկտեմբերի 27ի բացայայտմանը, ՀՀՇական վարչակարգի հերոսների դատավարութիւններին, ուժանիւթի ճգնաժամի, տնտեսական միւս յանցագործութիւնների հանգամանքներն ուսումնասիրող պատգամաւորական յանձնախմբի աշխատանքին: Հազար անգամ ոչ: Ի նչէն է, ուրեմն, հերթական հականախագահական ջղագարութեան պատճառը: Զնագնդի պէս ահագնացող բացայայտումների «գինր» վերստին չչի մէջ փակելու գերխնդիր րր, սեփական համեստ հնարաւորութիւնների գիտակցո՞ւմր, թէ պետական յձակների «ամենավայելուչ» փաթեթները գրպանելու ակնկալիքներր: Աւելի չուտ երեւի թէ բոլորը միասին, եւ դեռ մի բան էլ աւելի:

Եթէ նախագահին տապալելու փորձր յաջողուի, սահմանադրական փոփոխութիւնների չրջանակում մի կարեւոր բարեփոխում կ'առաջարկէի. «Ըստ անհրաժեչտութեան», անկապ ընտրութիւնների գաղափարր՝ որպէս յաւագոյն միջոց սեփական անկարողութիւնից հասարակութեան ուչադրութիւնր չեղելու համար:

Լ. ՊՕՂՈՍԵԱՆ

ՈՐՔԱՆ ՊԱՀԵՆՔ ԱՇԽԱՐՀԻ ԽԻՂՃԸ... ՔԱՐՈԶՉԱԿԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ՄԵՐ ՀԵՐԹԱԿԱՆ ՎՐԻՊՈՒՄԸ

Ստորեւ կը ներկայացնենք հայրենի «Ազգ» եւ «Հայոց Աշխարհ» թերթերուն մէջ լոյս տեսած երկու ակնարկներ, որոնք կ'անդրադառնան 1990ին Պաքուի մէջ կատարուած ջարդերուն:

Երկու ակնարկներն ալ կը քննարկեն այն հարցը, որ ջարդերուն 10ամեակին առիթով անհրաժեշտ է քարոզչական արշաւներ ծաւալել, վերահաստատելու համար խեղաթիւրուող իրականութիւնը:

Այս առիթով նշելի է մանաւանդ գիտաժողովի մը գումարումը Ազգային Ակադեմիայի մէջ, ուր հնչած ելոյթները անգամ մը եւս վերահաստատեցին տեղի ունեցած ողբերգութեան տարողութիւնը:

Պաքուի Հայոց ցեղասպանութեան 10րդ տարեդարձի ցաւն էլ տանում ենք ինքներս մեր մէջ ներփակուած: Յօդուածներ ենք գրում, պատարագ մատուցում անշիրիմ զոհերի հոգու հանգստութեան համար, երբ ենք կազմակերպում Եղեռնի զոհերի յուշարձան, գիտաժողով ենք անում: Եւ ներքական անգամ մոռանում ենք, որ այս ամէնի մասին հարկ է տեղեակ պահել աշխարհին: Իսկական վիշտն, այո, «լուռ» է լինում: Բայց սա այդ դեպքը չէ: Սա միայն մեր վիշտը չէ: Պաքւում զուտ ազգային պատկանելութեան համար հայերին վայրագաբար յօշոտելով՝ ազերի ոճրագործները կատարում էին մարդկութեան եւ մարդկայնութեան դէմ, մարդկային քաղաքակրթութեան դէմ ուղղուած յանցագործութիւն: Եւ մեր պարտքն է այդ մասին մարդկութեանն ու աշխարհին տեղեակ պահել: Որովհետեւ նման յանցագործութիւնը վաղեմութեան ժամկետ չունի:

Մինչդեռ Յունուարի 13ից մինչեւ այսօր մենք ոչ պետականօրէն, ոչ այլ ուղիներով այս առթիւ ոչինչ չենք արել: Ըստ իս, Հայաստանի Հանրապետութեան արտաքին գործոց նախարարութիւնը կարող էր ու պարտաւոր էր հանդէս գալ յատուկ յայտարարութեամբ: Լրատուական գործակալութիւններն աշխարհում մէկ պիտի տարածէին Պաքուի դէպքերի 10ամեակի հայաստանեան արձագանգները: Ինքըրնէքում էջ պիտի քացուէր: Ազգային հեռուստատեսութիւնը շատ աւելի ուշադրութիւն պիտի դարձնէր այս տարեդարձին, քան իր փոխտնօրէնի կալանաւորմանը: Մոսկովեան հեռուստատեսութեան առնուազն երկու ալիքներով յատուկ տեսաւիթեր պիտի հաղորդուէին պատմելով ճշմարտութիւնը:

Իրենք դա չեն անի, մենք պիտի նախաձեռնէինք: Որովհետեւ ամէն ինչից զատ դա նաեւ քարոզչական խնդիր է. աշխարհին մի անգամ եւս պիտի յիշեցնել, թէ ինչ արիւնարբու դէմք ուներ ազրպէյճանական գերիշխանութիւնը հայազգի քաղաքացիների համար եւ թէ ինչո՞ւ այլեւս անկարելի ու աննիար էր Արցախում այդ գերիշխանութիւնը հաւնդուրժելը: Թերեւս, դա մի անգամ եւս կը հաւաստեր արցախեան ազգային-ազատագրական պայքարի արդարացիութիւնը, կը ստիպեր պապանձուել Ազրպէյճանի «տարածքային ամբողջականութեան» պահպանման մասին ճամարտակողներին: Չարեցինք: Ինչո՞ւ, չգիտեմ: Թէեւ, կարծում եմ, հիմա էլ ուշ չէ (եւ երբեք ուշ չի լինի): Որովհետեւ 1990ի Յունուարի 13ին յաջորդել է Յունուարի 20ը, երբ խորհրդային զօրքերը յաւերժութեան չափ երկարած ուշացումով մտան Պաքու՝ ոչ այնքան արիւնկզակ մարդակերների իժդժութիւններին վերջ դնելու, որքան՝ խորհրդային կարգերին սպառնացող վտանգը վերացնելու համար: Եւ այդ օրը մարդասպանների վոհմակներից մի քանի տասնեակը զոհ գնաց: Արդէն 10 տարի Ազրպէյճանում համազգային վայնասուն է բարձրանում Յունուարի 20ի առթիւ: Համոզուած եմ, այս անգամ աւելի մեծ ոռնոց է բարձրացուելու: Եւ, ինչպէս միշտ, լուութեան է մատնուելու խորհրդային զօրքերի Պաքու մտնելուն նախորդած զարհուրելի շաբաթը: Ազրպէյճանի պետական այրերի, քաղաքական գործիչների, հեղց թէկուզ ողջ ժողովրդի համար շատ մեծ ու դեռ շատ անհասանական ազնուութիւն կը լիներ այդ շաբաթը յիշելը, դրա համար զղջալը, ապաշխարելը, հայ ժողովրդից գոնէ Պաքուի երբեմնի իրենց հայազգի քաղաքացիներից ներողութիւն խնդրելը, փոխհատուցման պատրաստակամութիւն յայտնելը: Զօրի Բալայեանը ճիշդ է՝ մեր միջեւ հաշտութեան ճանապարհն անցնում է զղջման միջոց: Չեմ հաւատում, թէ ազերիները մօտ ապագայում այնքան կը քաղաքակրթուեն, որ զղջան: Եթէ դա լինի էլ՝ հեռու ապագայի խնդիր է: Իսկ հաշտութիւն կնքել հիմա՛ է պէտք: Ուրեմն, աշխարհը պիտի հարկադրի, որ Ազրպէյճանը զղջայ: Իսկ որպէսզի հարկադրի, մենք պիտի արթուն պահենք աշխարհի խիղճը:

ՌԱՖԻԿ ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆ

«ԱԶԳ»

ՊԱՔՈՒԻ ՋԱՐԴԵՐԸ՝ ՏԱՍԸ ՏԱՐԻ ԱՆՑ

Հայաստանի Հանրապետութեան Գիտութիւնների Ազգային Ակադեմիայում երէկ կայացաւ «Պաքուի հայկական ջարդերր՝ տասը տարի անց» թեմայով գիտաժողով, որր համատեղ կազմակերպել էին Հայաստանի Հանրապետութեան կառավարութեանն առնթեր բնակչութեան տեղաշարժի եւ գաղթականների վարչութիւնը եւ հասարակական մի չարք կազմակերպութիւններ:

Ներկաները մէկ րոպէ լռութեամբ յարգեցին գոհուածների յիչատակր: Տասը տարի առաջ կատարուած այս ոճրագործութեանը գոհ են դարձել 150 հայեր եւ 30 ռուս գինուորականներ, իսկ 200 հագարից աւելի գաղթականներ, կորցնելով իրենց ողջ ունեցուածքր, գաղթել են Հայաստան եւ այլ երկրներ: «Այսօր մենք պէտք է այսպիսի հաւաքներով բանաձեւեր, յայտարարութիւններ եւ դիմումներ րնդունենք ու աչխարհին ներկայացրնենք մեր յստակ դիրքորոչումը նման ոճրագործութիւնների նկատմամբ: Պէտք է յայտարարենք, որ այնպիսի եղեռնածին երկիր, ինչպիսին Ազրպէյճանն է, չի կարող աչխարհի քաղաքակիրթ երկրների մաս կազմել, քանի որ առ այսօր նրանք չեն ընդունում եւ գիտակցում իրենց գործած ոճիրր», բացման խօսքում նչեց «Ի պաչտպանութիւն Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան Համահայկական Համաժողովի կազմակերպիչ կոմիտէի նախագահ Արամ Սարգսեանը: Ըստ նրա, համաչխարհային հանրութիւնը պէտք է րմբռնի, որ առաջարկութիւնները, որ այժմ արւում են Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութիւնը այս կամ այն կարգավիճակով Ազրպէյճանի կազմում թողնելու համար, անընդունելի են: Այն ամէնից յետոյ, ինչ ապրեցին հայերը 10 տարի առաջ, Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութիւնը չի կարող որեւէ կարգավիճակում մնալ Ազրպէյճանի կազմում:

«1990 թուականի Պաքուն մեզ համար աւելի քան ողբերգութիւն է, ոճրագործութիւն, ինչպէս 1992 թուականի Շուչին աւելի քան յաղթանակ», ասաց Զօրի Բալայեանը: Պաքուի ջարդերը փանթուրքական նկրտումների արիւնալից հերթական դրսեւորումն է, դարասկզբին կատարուած եղեռնագործութիւնների չարունակութիւնը: Ներկայումս ողջ աչխարհով մէկ փռուած են աւելի քան 1,5 միլիոն հայեր, որոնք ոչ միայն վերջին տարիների բռնագաղթերի, այլեւ 20րդ դարի սկզբի ազգային հայածանքների վկաներ են: Ելոյթ ունեցողները խիստ մտահոգութիւն յայտնեցին, որ այսօր, դեռ գոհերի արիւնր չչորացած, պատմութիւնը կեղծւում է: Ազրպէյճանը եւ Թուրքիան կառավարական մակարդակով պատրաստւում են Յունուարի 20ին նչել Պաքուի իրադարձութիւնների 10ամեակը որպէս ազգային սգի օր:

Ելոյթ ունեցողները կոչ արեցին հետեւողական լինել եւ արժանի պատասխան տալ Ազրպէյճանի կողմից մի-ջազգային հանրութեան առջեւ իրականութեան մատցածին խեղաթիւրման բոլոր դրսեւորումներին: Այս առումով կարեւորուեց հայ պատմաբանների եւ այս խնդրով գրաղուող կազմակերպութիւնների աչխուժ գործունէութիւնր:

Առ այսօր մեր պետութիւնր՝ իրաւական եւ րնկերային քաղաքականութիւն, յստակ դիրքորոչում չունի գաղթականների խնդիրների լուծման ասպարէզում: «Այն, որ մինչ օրս 313 հագար գաղթականներից միայն 8-9 հագարն են րնդունել Հայաստանի քաղաքացիութիւն, արդէն ամէն ինչ ասում է: Սա նրանց րնդգկման իւրօրինակ դրսեւորումն է պետութեան հանդէպ», ասաց Գ. Եգանեանը: Նա վստահեցրեց, թէ իրավիճակր չտկելու նպատակով իրենք համագործակցում են հասարակական մի չարք կազմակերպութիւնների հետ: Արդէն պատրաստ են որոչակի ծրագրեր, որոնք առաջիկայում կ'իրագործուեն:

Գիտաժողովր չնորհակալական ուղերձներ յղեց Թուրքմենստանի նախագահ Թուրքմենպաչուն՝ գաղթական հայերին օժանդակելու եւ Ռուսաստանի Կրասնոյարսկի նահանգապետ, գօրավար Լեպէխին՝ ցեղասպանութիւնը Պաքւում կանգնեցնելու գործում իր կատարած ջանքերի համար: Նաեւ րնդունուեց մի յայտարարութիւն, որով բռնի տեղահանուած հայ համայնքների, հասարակական կազմակերպութիւնների ներկայացուցիչները եւ գիտաժողովի մասնակիցները համաչխարհային հանրութեանը՝ ԵԱՀԿի երկրների եւ յատկապէս Մինսքի խմբի երկրների կառավարութիւնների ուչադրութիւնը սեւեռելով յիչեալ փաստերին՝ պահանջում են Ղարաբաղեան հակամարտութեան կարգաւորման համատեքստում հաչուի առնել Ցեղասպանութեան ենթարկուած ժողովրդի ոտնահարուած քաղաքական, տնտեսական եւ մարդկային իրաւունքները:

ԱՆՆԱ ԽԱՉԱՏՐԵԱՆ

«Հայոց Աշխարհ»

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆԻ ԵՒ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉՆԵՐԸ ՀԱՄԵՐԱՇԽ ԵՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՆԴԱՄԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ ԶԳԶԳԵԼՈՒ ՀԱՐՑՈՒՄ

Ստորեւ կը ներկայացնենք հայրենի «Ազգ» թերթի մէջ տպուած «Սնարք» լրատու գործակալութեան մէկ ակնարկը, որ կ'արծարծէ Եւրոպական Խորհուրդին Հայաստանի անդամակցութիւնը ձգձգելու հարցը՝ կապելով զայն Ազրպէյճանի անդամակցութեան:

Եւրոխորհրդի Խորհրդարանական վեհաժողովի քաղաքական հարցերի գծով յանձնախմբի Ռուսաստանի ներկայացուցիչներն իրենց համերաշխութիւնն են յայտնել Թուրքիային Եւրոխորհրդին Հայաստանի անդամակցութեան գործընթացի ձգձգման հարցում:

Եւրոխորհրդի Խորհրդարանական վեհաժողովի վերոյիշեալ յանձնախմբի Յունուարի 11ին Սթրազպուրկում կայացած հերթական նիստի ժամանակ ներկայացուել է Ազրպէյճանի վերաբերեալ զեկոյց, որին յանձնախմբի անդամներն ամենեւին էլ միանշանակ չեն արձագանգել: Յատուկ քննադատման առարկայ են հանդիսացել Ազրպէյճանում վերջին տարիներին կայացած ընտրութիւնները:

Նշենք, որ Հայաստանի վերաբերեալ Տեմեթրիօ Վոլչիչի (քաղաքական) եւ Տումենի Քոլումպերկի (իրաւական բարեփոխման եւ մարդու իրաւունքների առնչութեամբ իրավիճակի մասին) զեկոյցները համապատասխանաբար ներկայացուել են 1999 թուականի Դեկտեմբերի 16ին եւ 2000 թուականի Յունուարի 10ին, ունեցել են դրական բնոյթ եւ այն եզրակացութեանն են յանգեցրել, որ Հայաստանի Հանրապետութիւնը բաւարարում է Եւրոխորհրդին անդամակցելու պահանջները:

Այնուամենայնիւ, Ազրպէյճանի վերաբերեալ զեկոյցի Յունուարի 11ին կայացած քննարկման ժամանակ Եւրոխորհրդի Խորհրդարանական վեհաժողովի քաղաքական հարցերի գծով յանձնախմբի անդամները հանդէս են եկել Եւրոխորհրդին Հայաստանի եւ Ազրպէյճանի անդամակցութեան գործընթացը միաժամանակ սկսելու օգտին: Բնական է, որ Եւրոխորհրդի Խորհրդարանական վեհաժողովում Թուրքիայի պատուիրակութիւնը պաշտպանել է նմանօրինակ դիրքորոչումը: Սակայն հետաքրքիրն այն է, որ հարցի այդօրինակ դրուածքը պաշտպանել են նաեւ Եւրոխորհրդի Խորհրդարանական վեհաժողովում Ռուսաստանի պատուիրակութեան ղեկավար Սերգէյ Գլոտովը եւ Ռուսաստանի Պետական Տումայի միջազգային հարցերի գծով յանձնախմբի նախագահ Վլատիմիր Լուկինը:

Դժուար է ենթադրել, թէ Գլոտովը եւ Լուկինը չեն հասկացել, որ Եւրոխորհրդին Հայաստանի անդամակցութեան հարցն Ազրպէյճանի համանման խնդրի հետ կապելով, նրանք յետադէմ են Եւրոխորհրդին Հայաստանի անդամակցութեան ժամկէտները: Ըստ էութեան, Ռուսաստանի Հայաստանի ռազմավարական դաշնակցի ներկայացուցիչներն իրենց համերաշխութիւնն են յայտնել Թուրքիային Եւրոխորհրդին Հայաստանի անդամակցութիւնը ձգձգելու հարցում: Մնում է միայն գուշակել արդեօ՞ք Գլոտովի եւ Լուկինի դիրքորոչումը համընկնում է պաշտօնական Մոսկուայի դիրքորոչմանը...

Այս իրավիճակից պարզ է դառնում, թէ ինչու է Եւրոխորհրդին Հայաստանի առաջիկայ անդամակցութեան հարցը Հայաստանի արտաքին գործոց նախարար Վարդան Օսկանեանի եւ Եւրոխորհրդի անդամ երկրների Երեւանում հաւատարմագրուած դեսպանների, ինչպէս նաեւ Հայաստանի արտաքին քաղաքականութեան եւրոպական ուղղութիւնը ներկայացնելուն նուիրուած Հայաստանում ԵԱՀԿի գրասենեակի ներկայացուցչի միջեւ Յունուարի 17ին կայացած հանդիպման ժամանակ յատուկ խօսակցութեան առարկայ դարձել:

Վկայակոչելով պաշտօնական Երեւանի ներկայացուցիչներին, Հարաւային Կովկասի պետութիւնների եւրոպական կառոյցներ համարկման ձգտումը Հայաստանի կողմից մշտապէս որպէս դրական միտում է ընկալուել: Սակայն իւրաքանչիւր պետութիւն զարգացման իր ուրոյն ուղին է անցնում, եւ քաղաքական տեսանկիւնից ճիշդ չէ երկրներն իրար կապել ինչ-որ փոխկապակցուած հանգամանքներով: Յիշեցնենք, որ Հայաստանը ողջունել է Վրաստանի Հարաւային Կովկասի պետութիւններից առաջինի անդամակցութիւնը Եւրոխորհրդին այդ փաստը որպէս առաջին քայլ գնահատելով Եւրոխորհուրդ տարածաշրջանի համարկման ճանապարհին:

Հայաստանը հանդէս է գալիս նաեւ Եւրոխորհրդին Ազրպէյճանի անդամակցութեան օգտին: Սակայն, ինչպէս նշել են պաշտօնական Երեւանի ներկայացուցիչները, Հայաստանը կարծում է, որ ինքը պէտք չէ դառնայ հարեւան երկրի ներքաղաքական իրադարձութիւնների գերին:

«ՍՆԱՐՔ»

ԵՐԿՐԱՊԱՀԱՅՈՒՄ

Հայաստանի ներքին քաղաքական վերջին իրադարձութիւններէն ետք աւելի եւս շեշտուեցաւ Հայաստանի Երկրապահ Կամաւորականներու Միութեան դերը երկրի քաղաքական կեանքին մէջ:

Ստորեւ ներկայացուող յօդուածը կ'անդրադառնայ վերոյիշեալ երեւոյթին՝ կեդրոնանալով մանաւանդ քաղաքական մտածելակերպի մակարդակի անկման երեւոյթին վրայ:

Մի՛ մտածէք սակայն, թէ խօսքը վերաբերում է հայրենի սահմանները պահող-պահպանողների ստուարացմանը: Այսօրւան երկրապահը երէկւան երկրապահը չի: Այն մի դէպքում նախկին ՀՀՇականն է, մէկ այլ դէպքում՝ երկրապահական անուան տակ ծուարած այլ անուն ունեցող պատեհապաշտ ի դէպ, եթէ էր ՀՀՇի, այսպէս կոչուած, ընտրանի, մտաւորական հատուածը, միջին օղակներում եւս ուսեալ ՀՀՇականներ էին, ապա այսօր ամէնուր իշխում է նորին գերազանցութեան անգրագիտութիւնը:

Արմաւիր տանող ճանապարհն անցնում է երկրապահների առաջնորդ գօրավար Մանուէլ Գրիգորեանի կալւածքներով: «Ջուարթնոց» օդակայանից սկսած, Էջմիածին ու Բաղրամեան, Մեծամօր ու Արմաւիր, աջ ու ահեակ կողմերում ինչ կայ-չկայ՝ նրանն է: Նրա բարեկամ-հարազատներինը, մարտական ընկերներինը: Արմաւիրի մարգի բնակիչները, առանց կատակի, դառը ժպիտով են նշում, որ մարգի կենտրոնը Մանուէլի ծննդավայր Արշալոյս գիւղն է:

Գաղտնիք չէ, որ այսօր հանրապետութիւնում մէկ-երկու ոլորտ կայ, ուր կանխիկ եւ անկանխիկ դրամ է մտնում դուրս գալիս, նորից մտնում պետական պիւտճէ: դրամատնային, հարկային, մաքսային մարմինները եւ ուժանիւթի ոլորտը: Մարզերում եւ շրջաններում, յատկապէս այս բնագաւառներում աշխատելու համար բոլորովին պէտք չէ համապատասխան մասնագէտ լինել: Խորհրդային ժամանակների Համայնավար Կուսակցութեան անդամատոմս ունենալու չափ անհրաժեշտ է երկրապահական պատկանելութիւնը: Ընդորում, հայրենի սահմաններում անաղմուկ կրնաւած երկրապահի մասին չէ խօսքը: Չէ՞ որ ազատագրուած տարածքներով առաջ ընթացող մարտիկների հետեւից 90ականների սկզբին կազմ ու պատրաստ աւարառու մի գանգուած էր ընթանում, որոնք յետոյ բեռնաւորուած վերադառնալով պիտի ժամերով պատմէին Արցախեան հերոսամարտին իրենց մասնակցութեան մասին: Երկրապահր ա՛յս տիպն է այսօր իշխողն ու տաքուկ ոլորտներ գրաւողը, պաշտօններ պահանջողն ու ստացողը:

Սրանցից քչերը կը խոստովանեն, թէ դժուար կարողացան երկրապահի մասին չէ խօսքը. Չէ՞ որ ազատագրուած տարածքներով առաջ ընթացող մարտիկների հետեւից 90ականների սկզբին կազմ ու պատրաստ աւարառու մի գանգուած էր ընթանում, որոնք յետոյ բեռնաւորուած վերադառնալով պիտի ժամերով պատմէին Արցախեան հերոսամարտին իրենց մասնակցութեան մասին: Երկրապահր ա՛յս տիպն է այսօր իշխողն ու տաքուկ ոլորտներ գրաւողը, պաշտօններ պահանջողն ու ստացողը:

Սրանցից քչերը կը խոստովանեն, թէ դժուար կարողա-

ԱՆՆԱ ՂԵՒՈՆԴԵԱՆ

«Հայոց Աշխարհ»

Շար.ը՝ էջ 6

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳԱՂՈՒԹՆԵՐ

ՀԱՊՍՊՈՒՐԿՆԵՐՈՒ ԱՐՔՈՒՆԻՔԷՆ ԲԱՑԱՌԻԿ ԱՌԱՆՁՆԱՇՆՈՐՀՈՒՄՆԵՐ՝ ՀԱՅՈՒԹԵԱՆ

ԵՂԻՍԱԲԷԹՈՒՊՈԼԻՍ՝ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԱԶԱՏ ՔԱՂԱՔ

Հապսպուրկներու կայսրութեան կազմին մէջ Թրանսիլվանիոյ հայկական գլխաւոր գաղթօճախները՝ Կեռլան եւ Եղիսաբէթուպոլիսը, արագօրէն բարգաւաճեցան, բացառիկ առանձնաշնորհումներ ստացան, կայսերական ազատ քաղաքներ հռչակուեցան եւ պետական օրէնքով հայերէն զատ այլ ազգերու արգիլուեցաւ այդ քաղաքներուն մէջ բնակութիւն հաստատել:

Այս ժամանակ Հապսպուրկներու Քարլ Զ. կայսր յաջողած էր խաղաղութիւն հաստատել Կեդրոնական Եւրոպայի մէջ՝ Աւստրիան շրջանային ցամաքային հզօր ուժ մը դարձնելով: Այս պայմաններուն տակ կայսրը նաեւ մեծ աշխատանք տարաւ երկրին տնտեսութիւնը եւ առեւտուրը զօրացնելու համար, եւ 1722ին Օսթենտ առեւտրական մեծ ընկերութիւնը հիմնեց. անկատի ունենալով հայերուն դերակատարութիւնը երկրին զարգացման մէջ՝ հետզհետէ նոր արտօնութիւններ շնորհեց անոնց:

ԿԵՌԼԱՅԻ ՀԱՄԱՅՆՔԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ

Կեռլա իր հիմնադրութենէն (1700) ետք արագօրէն բարգաւաճած եւ հայկական դիմագիծ ստացած էր, եւ Կեռլայի հայերը առեւտրական ասպարէզ իջնելով քանի մը տարուան ընթացքին արդէն յաջողած էին լայն գործառնութիւններ ստանձնել եւ երկրին առաջնակարգ վաճառականներու կարգը անցնիլ՝ Կեռլան ամբողջ կայսրութեան առեւտրական գլխաւոր կեդրոններէն մէկը դարձնելով:

Այս պայմաններուն տակ Քարլ Զ. կայսր 1726ին Կեռլայի հայութեան ուղղուած յատուկ հրովարտակ մը հրապարակեց, որուն հիմամբ Կեռլա ոեւէ ազնուականի սեփականութիւնը չէր կրնար ըլլալ, անոր բնակիչները ազատ կը կացուցուէին զինուորական եւ քաղաքային այլեւայլ պարտաւորութիւններէ եւ մանաւանդ օրէնքով կ'արգիլուէր ոչ հայերու հոն բնակութիւնը: Կայսրը նաեւ հրաման տուաւ, որ հայերը իրենք իրենց դատաւոր ընտրեն եւ իրենց ներքին ու դատական գործերը իրենք կարգաւորեն:

Այնուհետեւ Կեռլայի հայ համայնքին հոգեւոր եւ աշխարհիկ առաջնորդները 1727ին ընդհանուր ժողով գումարեցին եւ որոշումներ կայացուցին՝ ազգային եւ եկեղեցական ներքին կեանքը կազմակերպելու համար:

Այսպէս, որոշումներ տրուեցան պահքի եւ եկեղեցական տօներու կարգաւորման համար, պարտադիր հռչակուեցաւ Կիրակի եւ տօնական օրերը եկեղեցի երթալ, որուն անսաստողը պատիժի ենթակայ կը դառնար: Իր մեղաց թողութեան համար անասուն մորթողը եւ մսատաղ ընողը տասներկու հունգարական ֆիորին տուգանքի ենթակայ կը դառնար, իսկ տուգանքը չվճարելու պարագային երկրէն աքսորուելու կը դատապարտուէր: Կանխարդութիւն ընողը կամ կանխարդական ջուր գործածողը կամ ուրիշին ընել տուողն ու խրատտողը քսանչորս ֆիորին տուգանքի կ'ենթարկուէր:

Կեռլացի հայ ազնուական կին եւ իր զաւակը

Սրէնքով կ'արգիլուէր տասներկու տարեկանէն աւելի փոքր աղջիկները նշանել, եւ տասներեք տարիին ամբողջացուցած պէտք է ըլլար անամուսնացնելու համար: Իսկ եթէ քահանան այդ ժամանակէն առաջ նշան օրհնէր կամ պսակէր, տարի մը իր թեմէն եւ եկամուտէն կը զրկուէր: Հարսանիքի առիթով ոչոք պարտական կը նկատուէր կերակուր ղրկելու: Հարսը եւ փեսան բաղնիք տանիլը կ'արգիլուէր: Հարսը սգողելը եւ փեսային գդակին նարօտ դնելը կ'արգիլուէր: Պսակի ժամանակ եկեղեցին կերոն եւ այլ բաներ տանիլ կ'արգիլուէր: Պսակէն դառնալէ ետք եկեղեցիին բակը եւ այլ տեղ խունկ ծխելը կ'արգիլուէր: Այս որոշումներուն դէմ դնողը երեք ոսկի տուգանքի կ'ենթարկուէր:

Ընկերային դիրքի եւ դասակարգային աստիճանաւորման անխախտ պահպանման իմաստով հետաքրքրական էին նաեւ հետեւեալ որոշումները. այսպէս, հինգ հարիւր ոսկիէն նուազ հարստութիւն ունեցողը իրաւունք ունէր չուիայէ հագուստ գործածելու, եւ անոնց ամուսիններն ալ դամասկէ եւ ուրիշ թանկագին ցիւթ զգեստեղէններ հագնելու: Բայց եթէ մէկը նախապէս ունեցած էր կամ ծնողքէն ընդունած էր զանոնք կրնար գործածել: Սակայն եթէ գիտցուէր, որ մէկը այդպիսի հագուստ կարած կամ կարել տուած է, եկեղեցւոյ տասներկու ֆիորին, իսկ դատաւորներուն մէկ ոսկի տուգանք վճարելու կը պարտաւորուէր:

ՁԱՑՏԱԼԱՎԱՔ ԵՂԻՍԱԲԷԹՈՒՊՈԼԻՍ ՎԵՐԱԿԱԶՄՈՒՄԸ

Պաշտպալովի հայ համայնքը այս ժամանակաշրջանի ձեռնարկեց ազատ քաղաքի կարգ անցնելու համար, ազատեկամուտներ, արտօնեալ տօնավաճառներ, գինեվաճառութիւն, ջաղացքի, մաքսի իրաւունք, անտառներ, կալուածներ եւ ուրիշ հաստատուն եկամուտի աղբիւրներ ունենալու համար:

Առաջին հերթին անոնք պարտուիրակութիւն մը ղրկեցին գաւառական կեդրոն Հերմանշթատ՝ տեղական իշխանութիւններուն ներկայացնելով իրենց առաջարկները:

Այս ժամանակ Հռոմէն Թրանսիլվանիա ղրկուած էր առաքելական քարոզիչ Միւնաս վարդապետ Թորոսեան. ան Թրանսիլվանիայէն անցայ Վիեննա, անձնական ծանօթութիւն հաստատեց Քարլ Զ. կայսեր հետ եւ մեծ աշխատանք տարաւ կեռլան եւ անոր կողքին Պաշտպալովը ազատ քաղաքի կարգ բարձրացնելու համար:

Պաշտպալովի երեւելիները 1729 Փետրուարին հաւաքուեցան եւ Միւնաս վարդապետին հետ խորհրդակցելով որոշեցին պէտք եղած 150 ոսկին հաւաքել եւ անկէ զատ ալ չորս հազար Ֆիորին պէտք եղած արտօնագիրը ձեռք ձգելու համար:

Այնուհետեւ Միւնաս վարդապետ Թորոսեան կրկին անգամ Վիեննա մեկնեցաւ Պաշտպալովի գործը առաջնահերթ շնորհումներ ձեռք ձգելու համար արքունիքէն: Այս առիթով որոշուեցաւ, որ Ա) Պաշտպալով այնուհետեւ կը վերակոչուէր Եղիսաբէթուպոլիս՝ կայսրուհիին անունով. անիկա այլեւս գործակատարի իշխանութեան տակ պիտի չմնար, այլ արքունի վերատեսչութեան կը կապուէր: Բ) ինչպէս որ մինչեւ հիմա հայերը ազատութիւն ունէին վաճառականութիւնը ընելու, այնուհետեւ այդ ազատութիւնը պիտի պահուէր, բայց ոչ թէ միայն Թրանսիլվանիոյ, այլ ամբողջ կայսրութեան տարածքին: Եւ որպէսզի առեւտուրը եւ արուեստները զարգանան, եղիսաբէթպոլսեցիք կայսեր պաշտպանութեան տակ կը մտնէին: Գ) Քաղաքը պիտի ունենար քաղաքային խորհրդանշ՝ դատաւորով մը եւ տասներկու առաջնականերով:

Եղիսաբէթուպոլսեցիք, կայսերական այս արտօնութիւնները ստանալէ ետք հետամուտ եղան նաեւ այլ իրաւունքներու ձեռքբերման. անոնք կ'ուզէին մանաւանդ, իբրեւ հիմնական կենսատարածք, քաղաքին շրջակայ դաշտը իրենց սահմաններուն մէջ ունենալ, ինչպէս նաեւ՝ գինի ծախելու իրաւունք ձեռք ձգել, որուն համար պատրաստ էին պէտք եղած գումարը վճարելու:

Միւս կողմէ, առաքելական միսիոնար Միւնաս վարդապետ Թորոսեան Եղիսաբէթուպոլսոյ վերաբերեալ վճիռներն ու որոշումները գրեց ուղղակի Եղիսաբէթուպոլիս, սակայն եղիսաբաբէթուպոլսեցիք կ'ուզէին պաշտօնական գրաւոր փաստաթուղթ մը ունենալ. այնպէս, որ վարդապետին իւնդրեցին, որ ընդօրինակութիւն մը ղրկէ արտօնութենից թուղթէն, որ սակայն տակաւին պաշտօնապէս չէր պատրաստուած:

ԵՂԻՍԱԲԷԹՈՒՊՈԼԻՍ՝ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԱԶԱՏ ՔԱՂԱՔ

Քարլ Զ. կայսր, եղիսաբէթուպոլսեցիներուն 1729ին տուած առանձնաշնորհումներէն չորս տարի ետք, 11 Օգոստոս 1733ին ստորագրեց յատուկ հրովարտակ մը, որուն հիմամբ Եղիսաբէթուպոլիս կայսերական ազատ քաղաք կը դառնար:

Տասներկու կէտերէ բաղկացած այս հրովարտակով հայեր շատ աւելին կը ստանային, քանի նչ որ կ'ակնկալէին. անոնք այսպէսով կը դառնային ազատ քաղաքացի, կայսեր հպատակ, եւ տէր Եղիսաբէթուպոլսոյ: Իրենց կը տրուէր քաղաքը շրջապատող ամբողջ տարածքի վրայ կամուրջ կանգնելու, իրենց ծախսով, բայց արքունի կալուածատիրութիւնը կամուրջը շինելու համար հարկաւոր փայտը ձրիաբար պատրաստ էր տրամադրելու: Եղիսաբէթուպոլսեցիք այնուհետեւ իրաւունք կը ստանային կամրջատուրք գանձելու. տուրքին կէսը արքունի գանձարանին եւ մնացեալ կէսը Եղիսաբէթուպոլսոյ հասարակութեան պիտի ըլլար:

Հայ վաճառականները հարկ եղած պարագային կամ բշնամիներու յարձակումներու ժամանակ իրենց թանկագին ապրանքները քաղաքին Ափֆիներու իշխանական հին դղեակին մէջ պահելու իրաւունք կը ստանային:

Եղիսաբէթուպոլսեցի իւրաքանչիւր ընտանիք նաեւ իբրեւ կալուածատուրք ամեն տարի պետութեան գանձատուն որոշ գումար մը պէտք է տար: Մեծ փողոցին վրայ բնակող գերդաստանները ութը, իսկ Պզտիկ (կամ Փոքըր) փողոցին վրայ բնակող գերդաստանները չորսական ֆիորին պէտք է վճարէին: Իսկ նոր շինուելիք տուներուն ամեն մէկուն համար ութական ֆիորին տուրք պէտք էր վճարուէր: Տուրքերուն մէկ գլխաւոր բաժինը, իշխանութեան սովորութեան համեմատ, քաղաքին ամէնէն աւելի հարուստ գերդաստաններուն վրայ պէտք է բաժնուէր, եւ յիշեալ տուրքը վճարող գերդաստանները իղձմտանքով պէտք է համրուէին եւ քով քովի բերուէին: Կայսր կը սահմաներ նաեւ, որ գերդաստան կը կազմեն տանուտերը եւ իր ամբողջ պարագաները, որոնք միասին հաց կ'ուտեն:

Հրովարտակը մասնաւոր յօդուածով մը կը իօսէր նաեւ եկեղեցական կեանքի մասին, կը սահմաներ, որ եկեղեցական պաշտամունքներուն եւ կաթոլիկէ դաւանանքի պահպանման հոգ տարին, կը թելադրուէր ընդարձակ եկեղեցի մը կառուցել կամ եղածը ընդարձակել եւ պատշաճ գիտութիւն ունեցող եկեղեցականներ ընտրել: Հայերը Թրանսիլվանիոյ լատին եպիսկոպոսին հոգեւոր իշխանութեան տակ պիտի մնային, բայց եպիսկոպոսը իր կարգին հոգ պիտի տանէր, որ հայ արարողութիւնները եւ ծէսը ըստ պատշաճի պահպանուին: Ոչ կաթոլիկ հայերը պէտք է հեռանային քաղաքէն:

Քարլ Զ. կայսր

Եղիսաբէթուպոլիս քաղաքը

ԵՂԻՍԱԲԷԹՈՒՊՈԼՍՈՅ ՆԵՐՔԻՆ ԿԵԱՆՔԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ

Եղիսաբէթուպոլիս, ազատ քաղաք հռչակուելէն ետք արագօրէն բարգաւաճեցաւ եւ կազմակերպուեցաւ: Առաջին հերթին 1734ի տարեսկիզբին հայերը սկսան կարգադրութիւններ ընել գինի, օղի, երկաթ ու բամպակ ծախելու իրաւունքը կարգաւորելու համար:

Օղի ծախելու իրաւունքը քաղաքային իշխանութենէն ստացաւ Մարուկ Ասցու աղա, ամեն տարի 50 ֆիորին վճարելու պայմանով: Երկաթ ծախելու իրաւունքը ստացան Պետրոս Քէլեանց եւ Մարտիրոս Բադրուպանեանց՝ 30 ֆիորինով: Բամպակ ծախելու համար որոշուեցաւ, որ տօնավաճառի ատեն միայն ամեն մարդ կրնայ ծախել, բայց անկէ զատ քաղաքին հռչակուելէն ետք արագօրէն բարգաւաճեցաւ եւ կազմակերպուեցաւ: Առաջին հերթին 1734ի տարեսկիզբին հայերը սկսան կարգադրութիւններ ընել գինի, օղի, երկաթ ու բամպակ ծախելու իրաւունքը կարգաւորելու համար:

Օղի ծախելու իրաւունքը քաղաքային իշխանութենէն ստացաւ Մարուկ Ասցու աղա, ամեն տարի 50 ֆիորին վճարելու պայմանով: Երկաթ ծախելու իրաւունքը ստացան Պետրոս Քէլեանց եւ Մարտիրոս Բադրուպանեանց՝ 30 ֆիորինով: Բամպակ ծախելու համար որոշուեցաւ, որ տօնավաճառի ատեն միայն ամեն մարդ կրնայ ծախել, բայց անկէ զատ քաղաքին հռչակուելէն ետք արագօրէն բարգաւաճեցաւ եւ կազմակերպուեցաւ: Առաջին հերթին 1734ի տարեսկիզբին հայերը սկսան կարգադրութիւններ ընել գինի, օղի, երկաթ ու բամպակ ծախելու իրաւունքը կարգաւորելու համար:

Օղի ծախելու իրաւունքը քաղաքային իշխանութենէն ստացաւ Մարուկ Ասցու աղա, ամեն տարի 50 ֆիորին վճարելու պայմանով: Երկաթ ծախելու իրաւունքը ստացան Պետրոս Քէլեանց եւ Մարտիրոս Բադրուպանեանց՝ 30 ֆիորինով: Բամպակ ծախելու համար որոշուեցաւ, որ տօնավաճառի ատեն միայն ամեն մարդ կրնայ ծախել, բայց անկէ զատ քաղաքին հռչակուելէն ետք արագօրէն բարգաւաճեցաւ եւ կազմակերպուեցաւ: Առաջին հերթին 1734ի տարեսկիզբին հայերը սկսան կարգադրութիւններ ընել գինի, օղի, երկաթ ու բամպակ ծախելու իրաւունքը կարգաւորելու համար:

Օղի ծախելու իրաւունքը քաղաքային իշխանութենէն ստացաւ Մարուկ Ասցու աղա, ամեն տարի 50 ֆիորին վճարելու պայմանով: Երկաթ ծախելու իրաւունքը ստացան Պետրոս Քէլեանց եւ Մարտիրոս Բադրուպանեանց՝ 30 ֆիորինով: Բամպակ ծախելու համար որոշուեցաւ, որ տօնավաճառի ատեն միայն ամեն մարդ կրնայ ծախել, բայց անկէ

Կեռլայի ժողովրդային պարտէզին գլխաւոր մուտքը

դուրս՝ երբեք. բամպակի մեհնաշնորհը ստացաւ Հանգոյ, ամեն տարի 13 ֆիորին վճարելու պայմանով:

Այնուհետեւ քաղաքային իշխանութիւնը գանձապետներ, քննիչներ, եւ փողոցներուն վրայ վերատեսուչներ նշանակեց, օրէնքներուն ու եղած կարգադրութիւններուն վրայ հսկելու համար:

Քաղաքին շրջակայ արօտավայրերուն ու մշակելի դաշտերուն վրայ վերատեսուչ մը նշանակուեցաւ, որուն պարտականութիւնն էր քաղաքացիներուն հրամայել կառքով երթալ գործելու, եւ կամ կառք ու ձի տալ՝ հաւարակութեան ու տերութեան վերաբերեալ բեռները տեղափոխելու համար. ով որ սուրհանդակապետին հրամանին չհնազանդէր, պիտի պատժուէր: Անոր գործն էր միաժամանակ նշանակել, թէ երբ եւ ուր պիտի երթար քաղաքացի մը գործելու իր կառքով կամ ձիերով:

ԱՍՊԵՏ ՄԱՆՃԻԿԵԱՆ

ԵՐԿՐԱՊԱՀԱՅՈՒՄ

Շար.ը 5րդ էջէն

Ցան գլուխ հանել, ասենք, որեւէ հիմնարկի տնօրէնի կամ հարկային տեսուչի պաշտօնից: «Ո՞ւմից եմ պակաս»՝ ահա իշխող մտայնութիւնը: Այդ մտայնութեամբ այսօր քիչ թէ շատ շահութաբեր համարուող վերոյիշեալ ոլորտներում համատարած ազատումներ են կատարւում: Ցաւօք, ազատւում են մասնագէտները, իրենց գործին տիրապետող բազմամեայ աշխատողները: Նոր տէրերը, որոնք երկրապահ են կոչւում, ոչ միայն համապատասխան, այլեւ ընդհանրապէս կրթութիւն չունեն: Օրերս, ծանօթներիցս մէկը ցաւով պատմում էր, թէ ինչպէս են ուժային մեթոտներով իր գործընկերոջը պարտադրում հեռանալ տնօրէնի պաշտօնից, միաժամանակ վերջինիս ստիպում, որ նոր նշանակւած երկրապահին գրել, կարդալ, հաշուել, մտածել սովորեցնի. Մի խօսքով, լիկբէզի նման մի բան. Խոստովանենք, սակայն, վերոյիշեալ երկրապահների մէջ ոչ բոլորն են անյոյս անգրագէտներ, այնպիսիք, որ չեն իմացել, չգիտեն եւ չեն ցանկանում իմանալ: Կան նաեւ ուշիմ եւ ամէնօրեայ դասը դժուարութեամբ, բայց ի վերջոյ յամառօրէն իւրացնող այրեր: Բայց այս ամէնը բոլորովին էլ կարեւոր չէ: Կարեւորն այն է, որ տղերքը եկել են փող աշխատելու: Ի վերջոյ, մի օր հայրենիքի համար «թափած արիւնը» պիտի գնահատուե՞ր, ինչ-որ կերպ հատուցուե՞ր, թէ՞ չէ: Ցաւալի է, որ այս է կերպը, ցաւալի է, որ երկիր պահողն ու երկիր քանդողը նոյնացուում են:

Ցիշո՞ւմ էք, երկու տարի առաջ ինչքան էին խօսում կառավարութիւնում քատրերի պահեստ ստեղծելու մասին, որը պիտի տեղեկութիւն հաւաքէր եւ տար մեր հանրապետութեան արհեստավարժ ներուժի մասին. Այդպիսի ձեւական մի կառոյց ստեղծուեց. Բայց կեանքը ցոյց տուեց եւ ցոյց է տալիս, որ ոչ մի քատրայինն պահեստ էլ մեզ պէտք չի, երկրապահներն ամէն ինչ կարող են անել՝ իբրեւ բազմերես մասնագէտներ փոխարինելով անգամ իր գործի ամէնէն արհեստավարժին:

Ու նորից մտաբերում ենք ծեր գիւղացու խօսքը. «Էս երկիրը երկիր չի, էս երկիրը քանդէք, նորը կառուցէք»: Եկողը շարունակ քանդում է, ե՞րբ է գալու կառուցողների, արարողների, ճշմարիտ երկրապահների ժամանակը:

ԲԺՇԿԱԳԻՏԱԿԱՆ

ՔՈՒՆԻ ՊԱԿԱՍԸ ԾԵՐՈՒԹԵԱՆ ԿԱՊՈՒԱԾ ԱՆՏԱՆՁԱՆՆԵՐ ԿԸ ՊԱՏՃԱՌԷ

Մրափել որեւէ տե՛ղ... կազդուրուելու եւ աւելի արդիւնաւէտ աշխատանք տանելու համար:

Քունի պակասը կրնայ մարմնին մերաւոլիզմը փոխել եւ հաւանարար արագացնել տարիքի կապուած հիւանդութեանց յայտնուումը, ինչպէս՝ շաքարախտ, արեան գերճնշում եւ յիշողութեան կորուստ, կ'ըսեն գիտնականները՝ հիմնուելով հետազօտութեանց նորագոյն արդիւնքներուն վրայ:

Նախապէս կատարուած ուսումնասիրութիւններ ցոյց տուած են, թէ քունի պակասը մտային աշխատանքներու կ'ազդէ, սակայն Շիքակօ համալսարանի կարգ մը հետազօտողներ գտած են, թէ մարմինը նոյնպէս կը հակադարձէ անոր:

Ուսումնասիրութիւնը գլխաւորած Իվ Վան Քաութըր կ'ըսէ, թէ մասնագէտները գտած են, որ քունի մեծ պակասին պատճառով արձանագրուած միջուկլիւ եւ հորմոնային փոփոխութիւնները կը կապկեն ծերութեան յատուկ բազմաթիւ երեւոյթներ:

Ան կը յայտնէ, որ հաւանարար քունի քրոնիք կորուստը ո՛չ միայն կարգ մը հիւանդութեանց յառնելումը կ'արագացնէ, այլ նաեւ անիկա աւելի եւս ծանրակշիռ կը դարձնէ ծերութեան կապուած հիւանդութիւնները:

Քունի «պարտքը» կըրնայ հատուցուիլ ընական 8 ժամէն աւելի երկար մնալով անկողինին մէջ, ինչ որ մարմնին քիմիական հաւասարակշռութիւնը ընականին կը վերադարձնէ կամ կը բարելաւէ, կ'ըսեն մասնագէտները՝ հիմնուելով իրենց ուսումնասիրութեան վրայ:

Հետազօտողները 16 գիշեր քննած են առողջ 11 երիտասարդ տղամարդ: Առաջին 3 գիշերները անոնց արտօնուած է 8 ժամ քնանալ, յաջորդ 6 գիշերներուն անոնք միայն 4 ժամ քնացած են, իսկ վերջին 7 գիշերներուն անոնք 12 ժամ անկողինին մէջ մնացած են:

Քանի մը գիշեր անբաւարար քունէ ետք տղամարդոց արեան շաքարի համեմատութիւնները բարձրացած են, իսկ անոնց էնսիւլինի արտադրելու եւ էնսիւլինի հակագդելու կարողութիւնը 30 առ հարիւրով նուազած է:

Անոնց ախտանշանները նման էին շաքարախտաւորներու ախտանշաններուն:

Քունէ կրկուած տղամարդիկը նաեւ արեան ճորթիզոլի բարձր համեմատութիւններ արձանագրած են: Ասիկա ընդհանրապէս իյայտ կու գայ տարեցներու մօտ եւ կ'ենթադրուի, թէ յիշողութեան կորուստ կը պատճառէ:

Արդիւնքները ցոյց տրուած են, թէ երիտասարդ տղամարդիկ կրնան ամէն գիշեր աւելի քան 8 ժամ քունի կարիք ունենալ:

Հետազօտողները յայտնեցին, թէ գիշերուան միջին քունի տեւողութիւնը 20րդ դարուս սկիզբին շուրջ 9 ժամէն այսօրուան 8 ժամուան իջած է, եւ թէ այս տեւողութիւնը կը շարունակէ նուազիլ:

Հետազօտութենէն բրխած գլխաւոր եզրակացութիւնը այն է, թէ քունը մրտային եւ մարմնային առողջութեան կը նպաստէ:

ՅԵՏՄԻՋՕՐԻ ԿԱՐՃԱՏԵԻ ՔՈՒՆԸ ԿԱԶԴՈՒՐՈՂ ԱԶԴԵՑՈՒԹԻՒՆ ՈՒՆԻ

Նորագոյն ուսումնասիրութեանց արդիւնքները հետզհետէ աւելի կարեւոր փաստեր կը յայտնաբերեն, թէ յետմիջօրէի կարճատեւ քունը կազդուրող ազդեցութիւն ունի:

Քորնէլ համալսարանի հոգեբան եւ քունի մասնագէտ Ճէյմս Մասս կ'ըսէ, թէ գրասենեակին կամ տան մէջ մրափը պէտք չէ անտեսուի, եւ մարդիկ այդ գծով յանցաւոր պէտք չէ գգան: «Անիկա պէտք է առօրեայ մարգանքնկատուի», կը յայտնէ ան:

Անցեալին մարդիկ կ'ըսորուան ճաշէն ետք շուրջ մէկ ժամ կը քնանային: Ներկայիս յատին ամերիկեան եւ եւրոպական կարգ մը երկիրներու մէջ սիեստան կը շարունակէ կարեւոր դեր ունենալ:

Սակայն ճարտարարեւտականացած երկիրներու մեծամասնութեան մէջ յետմիջօրէի Լիբրժիի պակասին հանդէպ սովորական հակագդեցութիւնը մաֆլիսի դիմել է, միջոց մը, որ րստ քունի մասնագէտներու, ժխտական արդիւնք կու տայ: Անիկա աշխատանքի կարողութեան եւ արթնութեան խարկանքը տալով՝ մարմինը եւ ուղեղը անհրաժեշտ քունէն կը զրկէ, կ'ըսեն անոնք:

Մասնագէտներ փաստած են, թէ մարդ գիշերը որքան ալ երկարատեւ քուն ունենայ, մարդկային մարմինը ծրագրուած է այնպէս, որ կանուխ յետմիջօրէին անիկա քնոտ կը դառնայ, նոյնիսկ առանց մեծ ճաշ մը ուտելու:

ՄՐԱՓԻ ՀԱՄԴԷՊ ԽԱՆԴԱՎԱՌՈՒԹԻՒՆԸ ԿՐ ՎԵՐԱԴԱՌՆԱՅ

Այսօր կազդուրիչ մրափը սկսած է դարձեալ հետաքրքրութեանց առարկայ դառնալ:

Գիտակցելով, որ իրենց պաշտօնեաներուն մեծամասնութիւնը հետեւողականօրէն քունէ կը գրկուի, եւրոպական եւ ամերիկեան կարգ մը ընկերութիւններ մրափի յատուկ սենեակներ պատրաստած են՝ դէպի ետ գացող աթոռներով, ծածկոցներով ու գարթուցիչ ժամացոյցներով:

Այն աշխատաւորները, որոնք աշխատանքային օրերուն չուրջ 20 վայրկեան կը մրափեն, կ'ըսեն, թէ վերանորոգուած խանդավառութեամբ եւ Լիբրժիով աշխատանքի կը վերադառնան:

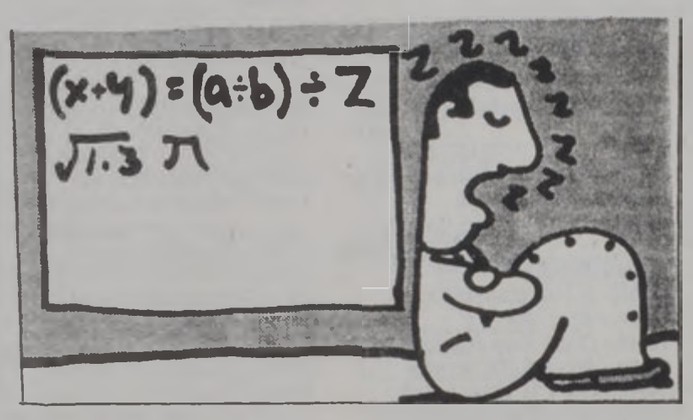
Ընկերութիւններ, որոնք մրափը կը քաջալերեն, կը յայտնեն, թէ անիկա արկածներ եւ սխալներ կը նուազեցնէ, արտադրողականութիւնը կ'աւելցնէ, հակառակ անոր որ աշխատանքային օրը փոքր համեմատութեամբ կը նուազեցնէ:

Ուսումնասիրութիւններ ցոյց տուած են, թէ քնոտ աշխատաւորներ յաւելեալ սխալներ կը գործեն եւ յաւելեալ արկածներու դուռ կը բանան եւ աւելի խոցելի են, ինչ կը վերաբերի սրտի տագնապներու եւ մարսողական դրութեան կապուած անհանգստութեանց:

ՆԱՍԱյի մէկ ուսումնասիրութիւնը ցոյց տուած է, թէ 24 վայրկեան տեւողութեամբ մրափը կրնայ մեծ համեմատութեամբ բարելաւել օդաչուի մը անդրատլանտեան թռիչքներու ընթացքին արթնութիւնը եւ կարողականութիւնը (օդաչուի օգնականը արթուն մնացած է):

Փենսիլվանիա համալսարանի քունի մասնագէտ Տէյվիտ Տինճըս կը հաւատայ, թէ անհրաժեշտ է օրուան ընթացքին մրափել՝ հատուցելու համար քունի կորուստի ազդեցութիւնները:

Ան կը բացատրէ, որ երբ ուղեղը բաւարար քուն չի ստանար, ուշադրութեան եւ արտադրողականութեան նուազում կ'արձանագրէ ուիրրեւ հետեւանք «միքրօքուներ» տեղի կ'ունենան, այսինքն՝ առանց ուզելու անձր քանի մը վայրկեան կը մրափէ եւ հոս է, որ արկածներ կրնան պատահիլ:

Ուսումնասիրութիւններ ցոյց տուած են, թէ ուղեղը չատ աւելի գործուն է անոնց մօտ, որոնք յետմիջօրէին կը մրափեն, քան անոնք, որոնք չեն քնանար: Փաստօրէն յետմիջօրէին կարճատեւ քունը մարդիկը չատ աւելի Լիբրժիւ կը դարձնէ:

Ըստ Ճէյմս Մասսի, մրափը կ'ամրապնդէ մարդոց կարողութիւնը՝ չատ աւելի ուշադիր բլլալու մանրամասնութեան եւ կարեւոր որոշումներ տալու:

Ան կ'ըսէ նաեւ, որ առտուան արթնալէ չուրջ 8 ժամ ետք կարճատեւ քունը կրնայ աւելի օգտակար բլլալ, քան երբ այդ 20 վայրկեան քունը կ'աւելցուի գիշերուան քունին:

ԵՐԿՈՒ ՏԵՍԱԿԻ ՄՐԱՓՆԵՐ

Կան կարճատեւ մրափներ, որոնք կը նպատակադրեն ուղեղը վերակենդանացնել եւ երկարատեւ մրափներ, որոնց նպատակը գիշերուան քունի կորուստը հատուցել է:

Վերակենդանացնող մրափը, կ'ըսեն մասնագէտներ, պէտք չէ աւելի քան 30 վայրկեան տեւէ: Աւելի երկարատեւ բլլալու պարագային, մարմինը կ'անցնի խոր քունի, որմէ դուրս գալը չատ դժուար կ'բլլայ:

Ցետմիջօրէի երկարատեւ քունը օգտակար է, երբ քունի մեծ «պարտք» կուտակուած է: Օրինակ, երբ նախորդ գիշերուան քունը չատ աւելի կարճատեւ էր, քան սովորաբար, կամ երբ անձը գիտէ, թէ պէտք է արթուն եւ ուշիմ բլլայ քունի ժամանակէն չատ աւելի ուշ:

Սակայն երկարատեւ մրափը առժամեայ աննպաստութիւն մը ունի. անիկա կը պատճառէ հետազօտողներու կողմէ այսպէս կոչուած քունի անկենդանութիւն, այսինքն՝ արթննալէ ետք «գինովութիւն մը», որ կրնայ չուրջ կէս ժամ տեւել:

Միւս կողմէ, երկարատեւ մրափը կրնայ ազդել մարմնին ժամացոյցին, ինչ որ կը դժուարացնէ առաւօտեան անհրաժեշտ ժամուն անոր արթննալը:

ԱԿԱՆԱՒՈՐ ՄՐԱՓՈՂՆԵՐ

Մրափի հանդէպ մեծ խանդավառութիւն ցուցաբերած են Ուինսթըն Չըրչիլ, Ալպըրթ Այնշթայն, Նափոլէոն Պոնափարթ, Թոմըս Էտիսըն եւ առնուազն երեք ամերիկացի նախագահներ՝ Ճոն Էֆ. Քենէտի, Ռոնըլտ Ռեյկըն եւ Պիլ Քլինթըն:

Հետաքրքրական է Չըրչիլի կեցուածքը այս մասին. «Պէտք է քնանալ կէսօրուան ճաշին եւ ընթրիքին միջեւ որոշ ժամանակ մը եւ պէտք չէ կիսամիջոցներու դիմել, հագուստները հանեցէ՛ք եւ անկողին մտէ՛ք: Ես միշտ այդպէս կ'ընեմ: Մի՛ կարծէք, թէ նուազ աշխատանք պիտի տանիք, որովհետեւ օրուան ընթացքին կը քնանաք: Ասիկա գաղափար մըն է մարդոց, որոնք որեւէ երեւակայութիւն չունին: Շատ աւելի արդիւնաւէտ պիտի ըլլաք:

Մէկ օրուան մէջ երկու օր պիտի ունենաք. կամ գոնէ մէկուկէս օր»:

Աւելի քան 50 տարի առաջ կատարուած այս թելադրանքները կը թուի, թէ այսօր նոյնքան այժմէական են:

ԲՋԻՋԱՅԻՆ ՀԵՌԱԶԱՅՆՆԵՐՈՒ ՄԱՍԻՆ ՀԱՐՑՈՒՄՆԵՐ, ՈՐՈՆՔ ՊԱՏԱՍԽԱՆԻ ԿԸ ՍՊԱՍԵՆ

Գրեթէ այն օրէն ի վեր, երբ բջիջային հեռաձայնիներ ստեղծուած են, մտահոգութիւններ արտայայտուած են, թէ անոնց արձակած ռատիօ- ալիքները կրնան ուղեղի քաղցկեղ պատճառել: Այժմ գերմանական եւ շուէտական հետազօտութիւններ կ'ըսեն, թէ բջիջային հեռաձայնիները ուղեղը աւելի հասանելի կը դարձնեն մանրէներու եւ ժահրերու, ինչպէս արդէն փաստուած է մուկին մօտ *անսէֆալիթի* ժահրին պարագային:

Սակայն հակառակ տարիներու ուսումնասիրութեանց, ցարդ ո՛չ ոք կրցած է ամուր կապ մը հաստատել բջիջային հեռաձայնիներու եւ քաղցկեղի միջեւ, մինչ զանոնք արտադրող ճարտարարուեստը երկար ատենէ ի վեր կը փորձէ փարատել հանրութեան մտահոգութիւնները, թէ անոնք բոլորովին ապահով են:

Ռատիօհեռաձայնիներու կողմէ արձակուող ալիքներու յաճախականութիւնը (900 մեկահերց կամ 1800 մեկահերց, համաձայն ցանցերուն) կը մօտենայ միքրօալիքներով փուռերու յաճախականութեան (2450 մեկահերց), ինչ որ զանոնք կրնայ վտանգաւոր դարձնել:

Մինչ այդ հանրային առողջապահութեան պատասխանատու իշխանութիւնները եւ այլ մասնագէտներ կ'ըսեն, թէ նորագոյն ուսումնասիրութիւնները ցոյց կու տան յաւելեալ հետազօտութեանց կարիքը՝ պատասխան գտնելու համար անոր վտանգին կապուած հարցումներուն:

Ամերիկեան Սննդանիւթի եւ Դեղերու Գործակալութիւնը (ԷՖ. ՏԻ. ԷՅ.), որ կը տնօրինէ շողարձակում արձակող գործածութեան կապուած հարցեր, կ'ըսէ, թէ այդ հեռաձայնիները ապահով են, երբ փաստ չկայ այս գծով եւ պէտք է սպառողներուն կարելի բոլոր տեղեկութիւնները տայ, որպէսզի թիւն ունեցող փաստերը «բջիջային հեռաձայնիներու կապուած առողջութեան վրայ վատ ազդեցութիւններ չեն ցուցաբերեր»:

ՅԱՅՏՆԱԲԵՐՈՒՄՆԵՐՈՒ ՅԱՏՈՒԿԱՑՄԱՆ ԿԱՐԻՔ

ԷՖ. ՏԻ. ԷՅ. կ'ըսէ, թէ հետեւեալ յայտնաբերումները յաւելեալ ուշադրութեան առարկայ պէտք է դառնան.

- Հիւանդանոցային ուսումնասիրութիւնը, որ ուղեղային քաղցկեղէ տառապող հիւանդներ եւ ուղեղային քաղցկեղ չունեցող նման խմբակ մը բաղդատած է, իմաստալից որեւէ կապ չէ գտած բջիջային հեռաձայնի գործածութեան եւ ուղեղային բջիջային հեռաձայնի գործածութեան եւ ուղեղային կլիոմա տեսակի քաղցկեղի միջեւ: Սակայն, երբ կլիոմայի 20 տեսակ առանձինն նկատի առնուած են, հեռաձայնային գործածութեան եւ հազուադէպ տեսակի մը միջեւ կապ գտնուած է: Սակայն զարմանալիօրէն այս վտանգը կը թուի նուազիլ եւ ո՛չ աւելնալ բջիջային հեռաձայնի աւելի գործածութեամբ:

- Երբ սնունդ պարունակող յատուկ նիւթի մը մէջ զետեղուած անասնային բջիջներ հեռաձայնիներու շողարձակումին ենթարկուած են տեսնելու համար, թէ անոնք քաղցկեղ յառաջացնող ծինային վնաս կը պատճառե՞ն, փորձերու միայն մէկ խումբ ժխտական արդիւնքի յանգած է՝ մարդկային մէկ տեսակի ներմակ գնդիկներու պարագային: Սակայն այս փոփոխութիւնները տեսնուած են միքրօալիքներու 24 ժամուան շողարձակումէ մը ետք միայն, հաւանական դարձնելով որ վնասը կու գայ ջերմութեան բարձրացումէն եւ ո՛չ շողարձակումի ուղղակի ենթակայ ըլլալէ:

Ուշադրութեան մէջ հետազօտութեանց ամենամեծ խմբակը՝ «*Ուայրլէս Թեքնոլոճի Ռիսըրչ*», անցեալ տարի աւարտած է 6 տարուան վրայ երկարող 27 միլիոն տոլար արժած ուսումնասիրութիւն մը: Անիկա ընդհանուր առմամբ շատ փոքր կապ մը գտած է բջիջային հեռաձայնիներու գործածութեան եւ քաղցկեղի միջեւ, սակայն, ըստ առողջապահութեան մարզի պատասխանատուներուն, այդ կապը պէտք է աւելի յստակացուի յաւելեալ հետազօտութիւններով:

Ծրագիրին պատասխանատուն՝ Ճորճ Քարլօ, կ'ըսէ, թէ բջիջային հեռաձայնիներու կապուած ճարտարարուեստը պէտք է դադրի ըսելէ, թէ այդ հեռաձայնիները ապահով են, երբ փաստ չկայ այս գծով եւ պէտք է սպառողներուն կարելի բոլոր տեղեկութիւնները տայ, որպէսզի անոնք կարենան իրենց կերպով որոշումներ կայացնել:

Մասնագէտներ կը յուսան, որ հետազօտութեանց համաշխարհային ճիգեր, որոնց կարգին՝ Առողջապահութեան Համաշխարհային Կազմակերպութեան 10 երկիրներու մէջ կատարած ուսումնասիրութիւնները, որոնց առաջին արդիւնքները պիտի հրապարակուին 3 տարիէն, հարցերուն պատասխան պիտի բերեն:

ԱՃԱՊԱՐԵԼՈՒ ՀԻԻԱՆԴՈՒԹԻՒՆԸ՝ 21ՐԴ ԴԱՐՈՒ ՀԱՄԱՃԱՐԱ՞Կ

Եթէ սաստիկ կր գայրանաք ի տես երթեւեկի մը խճողումին կամ անհամբեր կը դառնաք, մինչեւ որ ի-մէյլերը ձեր համակարգիչի պաստառին վրայ երեւան գան, կրնաք աճապարելու հիւանդութենէ տառապիլ, կ'ըսէ կլասկօ համալսարանի հոգեբան Ճէֆրիին Աթքինսըն:

Ջափգանց արագ ապրիլ փորձող մարդիկ գոհ կ'երթան 21րդ դարու համաճարակի մը, որ գանոնք տեւական ճնշումի տակ կը պահէ իրենց սրտուան մէջ ամէն ինչ գետեղելու համար, կը յայտնէ ան:

Աթքինսընի համաձայն, պէտք է այսպանել նոր արհեստագիտութիւնը, որ աւելի կրդժուարացնէ մարդոց համար հակակշիռ պահելու գգացումը ապահովելը:

Ան կ'ըսէ, թէ «հիւանդները» հակում ունին իրենց ընդհանուր ախտանշաններուն մասին իրենց «աճապարելու հիւանդութիւն» արտայայտելու, փոխանակ դիմագրաւելու այն իրականութիւնը, թէ պարգապէս ճնշումի տակ են ու ընկճուած:

«Կարելի չէ օրուան իւրաքանչիւր վայրկեանը գործել, եւ այն գաղափարը, թէ կարելի է չարունակել ու չարունակել աշխատիլ, առասպել մըն է», կ'ըսէ ան:

«Երբեմն պարգապէս կանգ առնել եւ չարաթավերջին այլ տեղ այցելելը օգտակար է, սակայն ուրիշ ատեն ամրողջական հանգիստը անհրաժեշտ է», կը չեշտէ Աթքինսըն:

Պատրաստեց՝ Ս. Ա. ՊՈՅԱՃԵԱՆ

(Աղբիւրներ՝ «*ԻՆԹԵՐՆԷՇՆԼ ՀԵՐԱԼԴ ԹՐԻՊԻՈՒՆ*», «*ՌՈՅԹԵՐՋ*», «*ՍԻԱՆՍ Է ՎԻ*»)

ՕՐԱՏԵՍՐ

ՇԱՐԺԱՊԱՏԿԵՐ

ՀԵՌԱՏԵՍԻԼ

◆ *ԻՆՖԵՐՆՕ* (Փլաճէթ / Ապրաժ. Ջուք. Թրիփոլի. Քոնքորտ. Ֆրիուէյ).- Մանրասմասնութիւնները՝ յառաջիկայի՛ն:

◆ *ՏԸ ԼԱՎ ԼԵԹԸՐ*- (Փլաճէթ / Ապրաժ. Ջուք. Քոնքորտ).- Հելէն գրախօսուհի մը սեփականատէրն է աւանի մը մէջ, որ նաեւ նահանգիստ է: Օր մը, ան սիրային նամակ մը կը գտնէ գրախանութին մուտքին...

◆ *ՊՐՈՔՏԱՈՒՆ ՓԷԼԷՍ*- (Էսփաս. Ամփիր / Տիւճ. Սէնթ Էլի, Կալաքսի).- Երկու սանկտմարդուհիներ նախքան իրենց համալսարան մուտքը, արձակուրդի համար կ՛ուղղուին Թայլանտ: Ամէն ինչ կ՛ընթանայ մինչեւ վերադարձի օրը, երբ անոնք կ՛ամբաստանուին թմրեցուցիչի մաքսանենգութեամբ...

◆ *ՌԱՆՏԸՄ ՀԱՐԹՅ*- (Էսփաս. Ամփիր/Սոֆիլ. Տիւճ. Սոտեքօ. Սէնթ Էլի. Էլիթ. Կալաքսի. Մքալլէս 2001. Լաս Սալինաս. Սթարկէյթ).- Տաւչ (Հէրիսըն Ֆորտ) եւ Ռէյ (Քրիսթին Սքոթ Թոմըս), տեղի ունեցած օդանաւային արկածէ մը ետք կը գիտեն, որ իրենց քաղաքացիները սիրահարներ էին: Հարցերու քննութեան ընթացքին, այս երկուքն ալ կ՛իյնան նոյն ծուղակը...

◆ *ՏԸ ՈՒԸՐԼՏԻՋ ՆԱԹ ԻՆԱՖ*- (Փլաճէթ / Ապրաժ. Ջուք. Քասլիք. Թրիփոլի. Փլազա. Քոնքորտ. Ֆրիուէյ. Սթարկէյթ).- Ճէյմս Պոնտ դարձեալ պատահարի վրայ է, ուր այս անգամ ստանձնած է Էլեքթրա Քինկի (Սոֆի Մարսօ) կեանքի ապահովութիւնը:

◆ *ՏԸ ՊԼԷՐ ՈՒԻՀ ՓՐՈՃԷՔԹ*- (Էսփաս. Ամփիր / Տիւճ. Սոտեքօ. Էլիթ. Մքալլէս 2001. Լաս Սալինաս).- 1994ի Հոկտեմբերին 3 ուսանողներ կ՛ուղղուին անտառ մը հետախուզութիւններ ընելու, սակայն չեն վերադառնար: Տարի մը ետք, անոնց վիտէոյի արձանագրութեան գործիքը կը գտնուի...

◆ *ՏԸ ՌԷՅՃ. ՔԷՐԻ 2*- (Փլաճէթ/Ապրաժ. Ջուք. Թրիփոլի. Քոնքորտ).- Ռէյչըլ արտասովոր աղջիկ մը չէ: Անոր մայրը հոգեկան հիւանդ մը, իսկ մտերիմ ընկերուհին անձնասպանութիւն գործած է: Աւելին, ան կարողութիւնը ունի ուղեղով իրերը տեղափոխել...

◆ *ՕՍԹԻՆ ՓԱՈՒԷԼԴ. ՏԸ ՍՓԱՅ ՀՈՒ ՇԷԿՏ ՄԻ*- (Փլաճէթ / Ապրաժ. Ջուք. Քոնքորտ. Ֆրիուէյ).- Օսթինը անգամ մը եւս մեծ պատահարի վրայ կ՛երեւի, ուր ժամանակի մէջ ճամբորդութիւն կ՛ունենայ հետապնդելու տոքթ. Էվիլը:

◆ *ԷՆՏ ՕՖ ՏԷՅՋ*- (Փլաճէթ / Ապրաժ. Ջուք. Թրիփոլի. Քասլիք. Փլազա. Քոնքորտ. Ֆրիուէյ).- Սատանան մարդու կերպարանքով եկած է երկիր եւ կոյս մը կը փնտռէ, որ իր ապագայ զաւակին ծնունդ տայ: Փրկարար մը պէտք է. Առնոլտ Շուարցենեկէր...

◆ *ԱՄԵՐԻՔԸՆ ՓԱՅ*- (Էսփաս. Ամփիր / Տիւճ. Սոտեքօ. Սէնթ Էլի. Կալաքսի. Մքալլէս 2001. Լաս Սալինաս. Աթլանթիս).- Արբունքի շրջանին մէջ գտնուող չորս երիտասարդներ սեռային արկածախնդրութիւններ կը փնտռեն...

◆ *ՃՈՒՆ ՕՖ ԱՐՔ*- (Էսփաս. Ամփիր / Սոտեքօ. Կալաքսի. Մքալլէս 2001).- Ժան Տ՛Արքի պատմութիւնն է: Ան 17 տարեկանին կը լսէ Աստուծոյ ձայնը, որ իրեն կը թելադրէ պայքարիլ, իր հայրենիքը ասպատակող անգլիացիներուն դէմ:

◆ *ՏԱՏԼԻ ՏՕ ՌԱՅԹ*- (Փլաճէթ / Ապրաժ. Ջուք).- Երգիծական ֆիլմ մը, ուր օրէնքի մարդը՝ Տատլի, կը փորձէ օրէնքը հաստատել քաղաքական փոքր գիւղի մը մէջ:

◆ *ՊԼՈՒՏ ՍԹՐԻՔ*- (Ամփիր / Սոտեքօ. Մքալլէս 2001).- Գող մը (Մարթին Լորաննա) իր գանձը նոր կառուցուող շէնքի մը մէջ պահելէ ետք կը ձերբակալուի: 2 տարի բանտարկուելէ եւ արձակուելէ ետք կը տեսնէ, որ նոր կառուցուող շէնքը վերածուած է ոստիկանութեան կեդրոնի...

◆ *ՖԱՅԹ ՔԼԱՊ*- (Մքալլէս 2001).- Ճէք կը ձանձրանայ: Ապրելու միջոց մը կը փնտռէ եւ կը հիմնէ «Ֆայթ Քլապ»ը... զբաղելու համար:

◆ *ՏԸ ՍԻՔՍԹ ՍԷՆՍ*- (Փլաճէթ / Ապրաժ. Ջուք. Քոնքորտ).- Քոլ, 8 տարեայ երեխայ մըն է, որ կը տեսնէ մեռած մարդիկ, որոնք իր շուրջ կը պտտին: Այս հիւանդութենէն ազատելու համար, կը դիմէ հոգեբոյժ Մալքոլմի (Պրուս Ուիլիս):

◆ *ԹԱՐԶԱՆ*- (Փլաճէթ / Ապրաժ. Ջուք. Թրիփոլի).- Ուոլթ Տիզնի գործի լծուած է եւ այս անգամ յաջող կերպով կը ներկայացնէ Թարզանի արկածախնդրութիւնները:

◆ *ՌԱՆՐՈՒԷՅ ՊՐԱՅՏ*- (Էլիթ).- «Փրթթի Ուումըն»էն ետք, Ճուլիա Ռոպըրթս եւ Ռիչըրտ Կիր դարձեալ սիրասնաբար պատահի վրայ կ՛երեւին, ուր Ռիչըրտ լրագրող մըն է, իսկ Ճուլիա՝ «յառաջիկայ օդուածին նիւթը»:

ՍՐԱՀՆԵՐՈՒՆ ՀԵՌԱՁԱՅՆԻ ԹԻՒԵՐԸ- *Քոնքորտ*- 738439- *Փլաճէթ / Ապրաժ*- 292192 - *Փլաճէթ/Քասլիք*- 912503/4, *Ասպասատ*.- 217490*Էլիթ*.- 840286 - *Ամփիր / Սոտեքօ*.-616706/7 -*Ֆրիուէյ*.- 485590-*Քոլիճէ*.- 342962- *Էսփաս*.- 212526-*Սէնթ Էլի*.- 406706-*Ամփիր / Տիւճ*.- 79212314-*Ամփիր/ Սոֆիլ*.- 204080-*Ասժէս*.- 562006/7 - *Կալաքսի* .- (05) 455182/3/4:

ՈՒԻԼ. ԼԻ.

7:30.- *Առաք. լուրեր*
8:00.- *Եուրոնիուզ*
8:30.- *Կ. Գծ.՝*
9:00.- *Սուպիվիէ*
11:30.- *Ճէք Ինֆօ*
11:35.- *Սիւսըմի Սթրիթ*
12:00.- *Քաղաքական յայտագիր*
14:30.- *Լիւթանեական լուրեր*
15:00.- *Տեղ. ֆիլմաշար*
16:00.- *Տեղ. ֆիլմաշար*
16:30.- *Եգիպտ. ֆիլմաշար*
17:25.- *Ճէք Ինֆօ*
17:30.- *Նուրա*
18:00.- *Խաղեր*
19:00.- *Տը Պոլտ Էնտ Տը Պիւթիֆուլ*
19:30.- *Առաք. լուրեր*
20:00.- *Մըն Լուսնան Ուալ Ուալ*
20:30.- *Քունիարս*
21:30.- *Մասիքում Պըլ Խէյր*
23:30.- *Առաք. լուրեր*
00:00.- *Սուրիական ֆիլմաշար*

ԷՄ. ԹԻ. ՎԻ.

6:30.- *Թ. Էֆ. Իի լուրեր*
7:15.- *Շուֆ Ուա Իշթիրի*
7:30.- *Թելէ Մաթէն*
9:30.- *Մորիքօ Թի. Վի. Շուփինկ*
11:00.- *Քլիփս*
11:30.- *Մինի Սթուտիօ*
13:00.- *Քի Է Քի*
13:45.- *Շուֆ Ուա Իշթիրի*
14:00.- *Թ. Էֆ. Իի լուրեր*
14:45.- *Սի. Էն. Էն.ի լուրեր*
15:15.- *Ալդանի Ալդանի*
16:15.- *Մորիքօ Թի. Վի. Շուփինկ*
16:30.- *Ժաւէ Տէօ Սան... Թուա*
17:00.- *Մինի Սթուտիօ*
18:00.- *Էվ. Թի. Վի. Սփորթց*
18:15.- *Մէյքինկ Ափ*
19:00.- *Քըլ Մէյլէ Ալլէ*
20:00.- *Առաքերէն Լուրեր*
20:30.- *Ամերիկեան ֆիլմաշար՝ «Ֆրէնտց»*
21:15.- *Ամերիկեան ֆիլմաշար՝ «Էքս Ֆայլզ»*
22:15.- *Էվ. Թի. Վի. Սփորթց*
22:30.- *Ֆութպոլ՝ Մէս - Մոնաքօ*

ԷԼ. ՊԻ. ՍԻ.

7:00.- *Սի. Էն. Էն.ի լուրեր*
7:30.- *Մա Ըլաք Իլլա Հայֆա*
8:00.- *Սի. Էն. Էն.ի լուրեր*
8:25.- *Վաւերագրական*
9:00.- *Տեղական ֆիլմաշար*
10:00.- *Լիւանա Տիփլումաթիք*
10:30.- *Նահարքում Սայիտ*
13:30.- *Սի. Էն. Էն.ի լուրեր*
14:00.- *Ճէք Նիուլ Սաթ*
14:15.- *Ալոնտրա*
15:15.- *Խուան Ալ Ղուլ*
16:30.- *Ուըրլտ Սփորթ*
17:00.- *Քիֆ Ու Էյշ*
18:00.- *Ընթա Ուա Վալկաք*
19:00.- *Մորելիա*
20:00.- *Արաբերէն լուրեր*
20:30.- *Էամերալտա*
21:30.- *Թիւ Նայթ Ռայտըր*
22:30.- *Ֆորչըն Վանթըր*
23:30.- *Ամերիկեան ֆիլմաշար*
00:00.- *Ամերիկեան երկար ժապաւէն՝ «Մարքտ Մէն»*

ՄՈՒՍԹԱՖԱ.

7:00.- *Ալաւ Էլ Սապահ*
13:00.- *Ճէք Ինֆօ*
13:15.- *Տալաս*
14:00.- *Առաբական ֆիլմաշար*
15:00.- *Առաբերէն լուրեր*
15:15.- *Առաբական ֆիլմաշար*
16:30.- *Ըլղար Ըքպար*
17:00.- *Կենդանի գծանկար՝ «Վըրիքէյնըլ»*
17:30.- *Վայերէն լուրեր*
17:40.- *Ֆրանսերէն լուրեր*
17:50.- *Անգլերէն լուրեր*
18:00.- *Խաղ*
19:00.- *Առաբերէն ֆիլմաշար*
20:00.- *Առաբերէն լուրեր*
20:30.- *Ռուսում Մութահարիրա*
20:35.- *Ալ Ռաժոլ Ալ Ալմար*
21:30.- *Խալլիք Պըլ Պէյթ*
23:30.- *Առաք. 17րդ ախոյ.՝ Նասր (Յորդանան) - Հիլալ (Սէուտ. Առաբիա)*

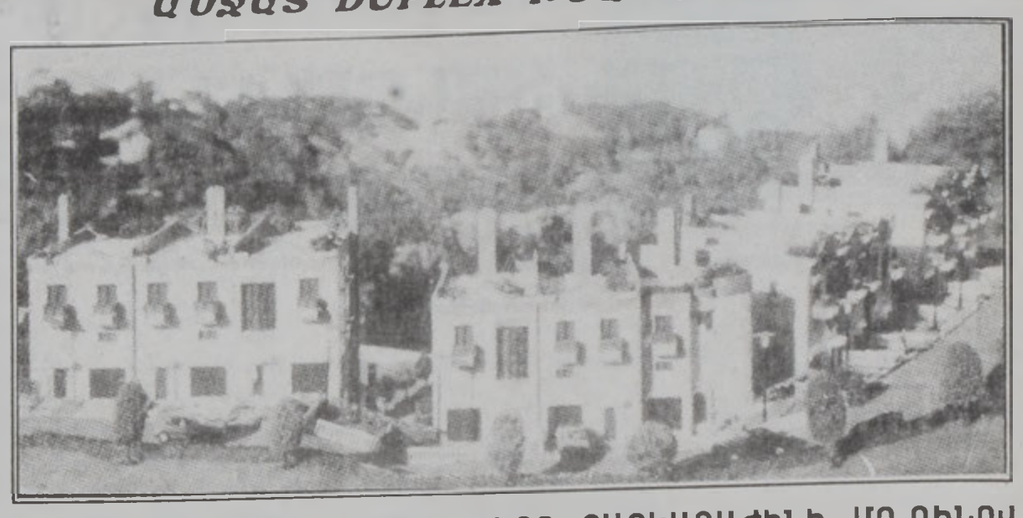
ԷՆ. ՊԻ. ԷՆ.

14:00.- *Վաւերագրական*
15:05.- *Մուխթասար Մուֆիտ*
17:00.- *Ճէք*
18:00.- *Ալ Շաթեր Երրպահ*
18:45.- *Նկարչութիւն*
19:00.- *Ալ Պիա*
20:00.- *Առաբերէն լուրեր*
20:30.- *Էն. Պի. Էն.*
22:30.- *Լուրեր*
23:15.- *Սփոր*

* Վերոյիշեալ յայտագիրները ենթակայ կրնան ըլլալ որոշ փոփոխութիւններու:

Les Villettes

ԱՆՋԱՏ DUPLEX ԲՆԱԿԱՐԱՆՆԵՐ

VILLAի ՄԸ ԱՌԱՒԵԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆԻ ՄԸ ԳԻՆՈՎ

- Ծովահայեաց եւ դալարագեղ տեսարան, մօտ քաղաքի կեդրոններուն, դպրոցներուն եւ ամարանոցներուն:
- Լողաւազան (piscine), խաղավայրեր, դալարազարդ պարտէզներ:
- Զանազան չափեր եւ բաժանմունքներ, 110մ2 300 քառ. մեթր:
- ՎՃԱՐՈՒՄԻ ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ: ՅԱՆՁՆՈՒՄ 2 ԱՄԻՍԷՆ ՍԿՍԵԱԼ:

ԲԱՑԱՌԻԿ ԱՌԻԹ

ՕԳՏՈՒԵՑԷՔ ՄՆԱՑԱԾ ՔԱՆԻ ՄԸ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆՆԵՐԷՆ, ՎՃԱՐՈՒՄԸ ԿԱՏԱՐԵԼՈՎ 10 ՏԱՐՈՒԱՆ ԸՆԹԱՑՔԻՆ

Դիմել հաստատութեանս գրասենեակը LES VILLETTES համալիրին մէջ, Ռումիէի ճամբուն վրայ, Ժընէյտտէն 4 քիլոմեթր հեռաւորութեամբ (հետեւիլ ճամբու եզերքի ցուցատախտակներուն), ամէն օր, ժամը 9:00էն 17:00 եւ Շաբաթ օրերը ժամը 9:ՕՕէն 13:00:

Հեռաձայնել՝ 03-688115 եւ 01-885101 թիւերուն:

Օրագիրը ճշգրիտ եւ հրապարակած են երկրաչափներ եւ ճարտարապետներ

ԺԻՐԱՅՐ ԽԱՉՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻՔ S.A.R.L.

ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆ

● Յովհաննէս Թագէսեանի մահուան առիթով, փոխան ծաղկեպսակի, Սրբոց Քառասնից Մանկանց եկեղեցւոյ եղած են հետեւեալ նուիրատուութիւնները.

Րաֆֆի եւ Սալբի Պիսալ 20,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Խաչիկ Յակոբեան 10,000 լ.ո., Վարդան Թաւրխճեան 10,000 լ.ո., Ժան Գահւէճեան 5,000 լ.ո., Սարհատեան ընտանիք 10,000 լ.ո., Գէորգ Կիւլիւմեան 10,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Աբօ Թաշճեան 20,000 լ.ո., Յարութիւն Գալուստ Թագէսեան 10,000 լ.ո., Սարգիս Գէլօղլանեան 5,000 լ.ո., Մատլէն Պէզճեան 10,000 լ.ո.:

● Սիրուն Աբէլեանի մահուան առիթով, փոխան ծաղկեպսակի, Սրբոց Քառասնից Մանկանց եկեղեցւոյ եղած են հետեւեալ նուիրատուութիւնները.

Տէր եւ տիկին Վարդգէս Մազագեան 10,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Սարգիս Հարմանտարեան 20,000 լ.ո., Պէրպէրեան Մկրտիչ 10$, Կեցոյեան ընտանիք 20,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Սուրէն Պաղտասարեան 10,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Յարութիւն Մազագեան 10,000 լ.ո., Գոճողլանեան Լութֆիկ 15,000 լ.ո., Աւետիս Քէօսէեան 10,000 լ.ո., Եղիա Քիւրքճեան 10,000 լ.ո., Ապու Միկէլ 10,000 լ.ո., Գասգասեան Յակոբ 5,000 լ.ո., Գուտուզեան Կարապետ 15,000 լ.ո.:

● Նազարէթ Տէր Սարգիսեանի մահուան առիթով, փոխան ծաղկեպսակի, Սրբոց Քառասնից Մանկանց եկեղեցւոյ եղած են հետեւեալ նուիրատուութիւնները.

Լապրաթուար Արմէն 40,000 լ.ո., Էլի Ապու Ուաքէտ 15,000 լ.ո., Մելքոն Թաշճեան 15,000 լ.ո., Ռաղէպ Շաքար 20,000 լ.ո.:

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

● Կը փնտռուի Այն Ջէյթունի մէջ հողի սեփականատէր պրն. Զաւէն Գառնիկ Տաւուտեանը: Կապ պահել հեռ. 01-254144 թիւին:

ԾԱԽՈՒ ԲԱԺՆԵԹՈՒՂԹ

● «ZAAROUR» CLUBի մէջ: Շատ յարմար գին: Հեռ. 01-240709:

ԱՆՁՆԱԿԱՆ ԴԱՍԵՐ

● Արաբերէն եւ ֆրանսերէն դասեր, 3րդ դասարանէն մինչեւ 7րդ դասարանի համար: Շատ յարմար գիներով: Հեռ. 03-786078:

ՎԱՐՁՈՒ ԽԱՆՈՒԹ

● Արաքս թաղի շարքին, 55 քառ. մեթր: Հեռ. 01-582938:

ՎԱՐՁՈՒ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆ

● Պուրճ Համուտ, Արաքս թաղի կից, 2 սենեակ, 3րդ յարկ: Հեռ. 01-582938:

STUDIO Lantern

● Կը ստանձնէ ուրախ առիթներու video նկարահանումներ

Հեռ. 01-266866 եւ 03-695399

ՀՄԱՅԶԴ

Տիար Յակոբ Գասապեան եւ զաւակը՝ Վարդան
Տէր եւ տիկին Աւետիս Գասապեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Զարեհ Պէրպէրեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Լութֆիկ Գասապեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Ալեքսան Գասապեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Յարութիւն Պօղոսեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Մանուկ Անթոսեան եւ զաւակունք
Տիկին Թագուհի Շահինեան եւ զաւակունք
Մարտիրոսեան ընտանիք
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց կնոջ, մօր, մեծ մօր, գոքանչին, քրոջ, մօրաքրոջ եւ հարազատին՝

ԿԻՒԼԵՆԻԱ ԳԱՍԱՊԵԱՆԻ
(Ծնեալ՝ ՊՕՂՈՍԵԱՆ, 1936ին)

անակնկալ մահը, որ պատահեցաւ Շաբաթ, 22 Յունուար 2000, երեկոյեան ժամը 10:00ին իր բնակարանին մէջ:

Յուղարկաւորութեան արարողութիւնը պիտի կատարուի այսօր՝ Երեքշաբթի, 25 Յունուար, կէսօրէ ետք ժամը 3:00ին, Ս. Քառասնից Մանկանց եկեղեցւոյ մէջ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը պիտի փոխադրուի Պուրճ Համուտի Ագգային գերեզմանատունը:

● Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մաճազդ:

● Յաւակցութիւնները կ՛ընդունուին հանգուցեալին բնակարանը, Մարաշ փողոց, «Սիմիթեան» շէնք, Յոբելքշաբթի 26, Հինգշաբթի 27 եւ Ուրբաթ 28 Յունուարին:

ԾԱՆՈՒՑՈՂՆԵՐՈՒ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

«Ազդակ»ի մէջ ազգային կամ առեւտրական ծանուցումներ հրատարակել փափաքողներէն կը խնդրուի ծանուցումին բնագիրը ընթեռնելի գիրով (հաստատութեանց պարագային՝ նախընտրաբար պաշտօնական թուղթի վրայ, եւ՝ հաստատուած) ներկայացնել «Ազդակ»ի ծանուցումներու գրասենեակը:

ԱԶԴԱԿ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ

ՃԾԴՈՒՄ

Շաբաթ, 22 Յունուար 2000ի լոյս տեսած Ազդակ Յաւելուածի 17, 18 եւ 19 էջերուն մէջ խնդիրներ թիւ՝ 3, 4, 10 11, 14, 16, 19, եւ 21 «Մաթ ... շարժումով» նախադասութիւնը կարդալ՝ «Ճերմակները կը խաղան եւ կը յաղթեն», խնդիրներ թիւ 5, 7, 8, 9, 17, 18 եւ 20 «Մաթ ... շարժումով» նախադասութիւնը կարդալ՝ «Սեւերը կը խաղան եւ կը յաղթեն», եւ խնդիր թիւ 15 «Մաթ 3 շարժումով» նախադասութիւնը կարդալ՝ «Ճերմակները կը խաղան եւ կը հաւասարին»:

ԱՖՀԻԼ - ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԻՐԱՐՕԳՆՈՒԹԵԱՆ ՍՆՏՈՒԿ

ՕԳՏՈՒԻՐ ԵՒ ՕԳՏԱԿԱՐ ԴԱՐՁԻՐ

ԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹԵԱՄԲ՝

BANKERS ASSURANCE SAL NASCO KARAGIAN GROUP եւ MedNet

ԱՖՀԻԼ ԻՐԱՐՕԳՆՈՒԹԵԱՆ ՍՆՏՈՒԿԻՆ ՄԱՍ ԿԸ ԿԱԶՄԵՆ ՀԱՄԱՀԱԶԱՅԻՆ ՄԵԾԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ. ԼՕՅԸ, ՀՐԻՇԵԱՆ ՏԻՒՆԱՐԿԸ ԵՒ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՂՆԵՐՈՒ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ

ԱՖՀԻԼԻ ՄԱՍ ԿԱԶՄԵԼՈՎ ԿԸ ԽՆԱՅԷՔ ԲԱՐԵՍԻՐԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԱՅԻՆ ԾԱԽՍԵՐԸ:

al-mashrek
INSURANCE & REINSURANCE S.A.L.
Պուրճ Համուտի մասնաճիւղի հեռաձայնի թիւերն են.
(01)258228 – (01)268808
Fax: (01) 258223

ՍՏՈՒԳԵՐԸ

ԽՈՒՅ (21 Մարտէն 20 Ապրիլ)

Կր կարծէք, թէ ձեր աշխատակիցները կամ ձեր շրջապատի մարդիկը բոյլ են, եռանդով չեն աշխատիր: Ամէն մարդ չի կրնար ունենալ ձեր կորովը: Համբերութիւն ունեցէք:

ՅՈՒԼ (21 Ապրիլէն 21 Մայիս)

Դէպքերը, անցուդարձերը իրարու ետեւ պիտի տան ձեզի ձեր աշխատանքը շարունակելու քաջ ձեր դատողութեան եւ ճաշակին: Մի՛ կարծէք, թէ ձեր ջանքերը զուր կ՛անցնին, այլ պիտի արժանանաք գնահատանքի:

ԵՐԿՈՒՈՐԵԱԿ (22 Մայիսէն 21 Յունիս)

Մղձաւանջի պահ մը եաթ, ի վերջոյ պիտի տեսնէք փապարդիի երեր. ձեր յաւատարմութեան շնորհիւ է, որ կարողացաք շանիլ այս պայմարը:

ԽԵՑԳԵՏԻՆ (22 Յունիսէն 23 Յուլիս)

Ճիգ կպատրիւն մը փարատեցէք՝ մասնակցելով հանդիպումի մը կամ ժողովի մը: Օրը նպաստաւոր է հաշտուելու եւ չերմ վերաբերում ունենալու:

ԱՌԻՒԾ (24 Յուլիսէն 23 Օգոստոս)

Հետաքրքրական է օրը, որ կրնայ ձեզի բերել գեղեցիկ հետաքրքրութիւններ՝ ձեր առօրեական պարտականութիւններէն տարբեր ձեւի:

ԿՈՅՍ (24 Օգոստոսէն 23 Սեպտեմբեր)

Այդքան իմաստնամիտ մի՛ բլլաք, ոչ ալ՝ ծածկամիտ: Ձեր հարցերուն շուրջ արտայայտուեցէք վստահելի բարեկամի մը եւ խորհրդակցեցէք անոր հետ:

ԿՇԻՌՔ (24 Սեպտեմբերէն 23 Հոկտեմբեր)

Ձեր շուրջը մթնոլորտը ինչ մը ճնշուած ըլլալ կը թուի: Մի՛ պատասխանեցէք բարձրաձայն խօսողներուն, որպէսզի վէճի մը պատր չբացուի: Զգուշ...

ԿԱՐԻՃ (24 Հոկտեմբերէն 23 Նոյեմբեր)

Թեթեւ միջադէպ մը կրնայ ծագիլ, կարեւորութիւն մի՛ տաք: Յարգեցէք դուք ձեզ եւ ձեր շուրջինները: Օրը խոհեմութիւն կը թելադրէ:

ԱՂԵՂՆԱՒՈՐ (24 Նոյեմբերէն 21 Դեկտեմբեր)

Եթէ մէկը ձեզմէ պահանջէ պարտականութիւն մը, ինչ մը դժուար եւ կեդրոնացում կարօտ պարտականութիւն մը, «այո» պատասխանեցէք, որովհետեւ պիտի օգտուիք ձեր այս աշխատանքէն:

ԱՅԾԵՂՋԻՒՐ (22 Դեկտեմբերէն 20 Յունուար)

Անցնող ամիսներուն ձեր կատարած ջանքերը պիտի սկսին իրենց պտուղը տալ: Շարունակեցէք նոյն թափով աշխատիլ: Օրը բարենպաստ է:

ԾՈՎԱՆՈՑՇ (21 Յունուարէն 19 Փետրուար)

Օրը հետաքրքրական է, եւ ձեզի պիտի բնծայէ առիթը նոր նախաձեռնութեան եւ սիրալիր նոր հանդիպումներու:

ՁՈՒԿ (20 Փետրուարէն 20 Մարտ)

Այսօր կ՛ուզէք փախչիլ առօրեայէն, ճանապարհը կը հրապուրէ ձեզ: Կ՛ուզէք թռչիլ ու հասնիլ հեռուները աշխարհներ, անծանօթ վայրեր. բայց կարելի՞ է...

ՄԱՐԶԱԿԱՆ-ԱՇԽԱՐՀ

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՍԱՖԱ - ԱՆՍԱՐ՝ 0-0

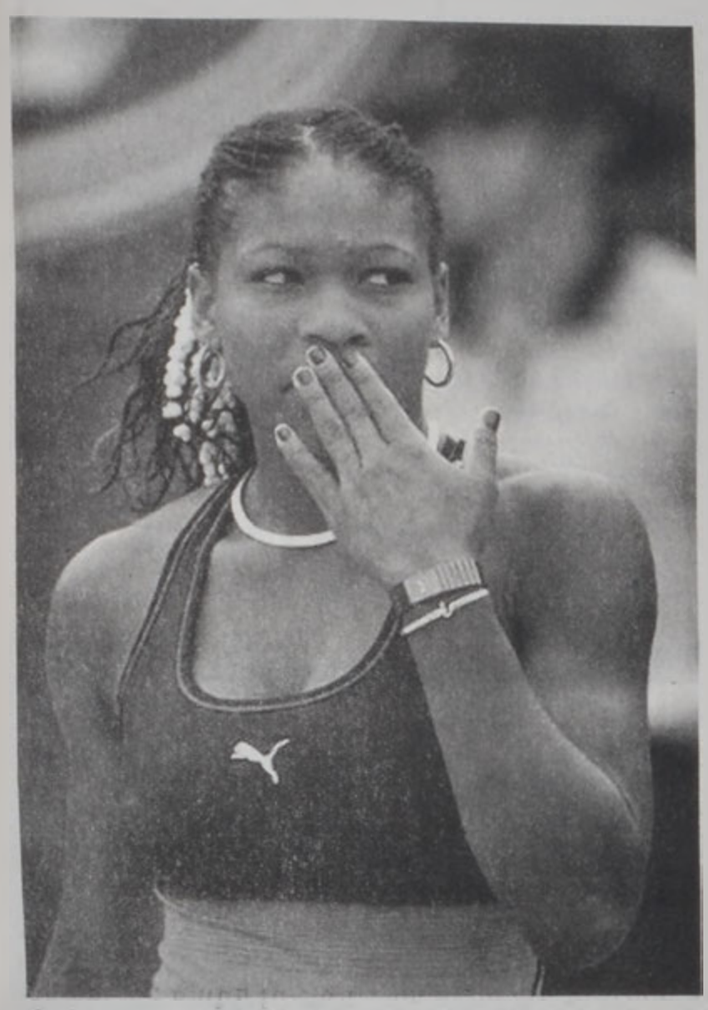
Լիբանանի ֆութպոլի ախոյեանութեան 15րդ հանգրուանի գագաթի մրցումը տեղի ունեցաւ երէկ, Պէյրութի Քաղաքապետարանի դաշտին վրայ՝ Սաֆայի եւ Անսարի միջեւ եւ աւարտեցաւ ճերմակ հաւասարութեամբ:

Այսպէսով, Անսար գրաւեց Բ. դիրքը (27 կէտ), մինչ Ախա Ահլի Ալէյ նահանջեց երրորդ դիրք (26 կէտ):

Նրժմէ կը մնայ պարագլուխի դիրքին վրայ, 33 կէտով:

ԹԵՆԻՍ. ԱՒՍՏՐԱԼԻԱՅ ԲԱՑ ՄՐՑԱՇԱՐՔ

ՍԵՐԵՆԱ ՈՒԻԼԻԱՄՍ ԴՈՒՐՍ ՄՆԱՑ

Սերեննա Ուիլիամս՝ մրցումի աւարտին

Թենիսի Աւստրալիոյ բաց մրցաշարքի չորրորդ հանգրուանի մեծագոյն անակնկալը պատահեցաւ երէկ, աղջկանց մրցումներուն, որոնց ընթացքին սեւամորթ ամերիկացի Սերենա Ուիլիամս, որ չհաճած կր եռ. էս. Սփըներ, անակնկալօրէն դուրս մնաց տեղի տալով անծանօթ ռուս Էլենա Լիխովցեւայի դիմաց՝ 6-3, 6-3 արդիւնքով:

Սպանացիներ Արանչա Սանչէս-Վիքարիս եւ Քոնչիթա Մարթինէս յաղթեցին եւ հասան քառորդ աւարտական: Սանչէս պարտութեան մատնեց աւստրիացի Պարպարա Շէյթր (1-6, 6-0, 7-5), իսկ Մարթինէս՝ ամերիկացի Քրիսթինա Պրէնտին (6-1, 6-1):

Չուիցերիացի Մարթինա Հինգիս, աշխարհի թիւ մէկ թենիսուհուն իր կարգին հասաւ քառորդ աւարտական, 6-1 եւ 7-6 արդիւնքով յաղթելէ ետք ֆրանսացի Սանտրին Թեսթիւի:

Տղոց մրցումներուն, ռուս Եւգենի Քաֆելնիքով 6-1, 6-3 եւ 7-5 արդիւնքով պարտութեան մատնեց պելճիքացի Քրիսթոֆ Ռոքիւսր եւ հասաւ քառորդ աւարտական:

Աւստրալիացի Լէյթըն Հուիթ դուրս մնաց, տեղի տալով չուէտացի Մակնուս Նորմանի դիմաց՝ 6-3, 6-1 եւ 7-6:

Մրցաշարքի չորրորդ հանգրուանի մրցումներուն արդիւնքները.

●ՏՂԱՔ

Եւգենի Քաֆելնիքով (Ռուսիա) - Քրիսթոֆ Ռոքիւս (Պելճիքա) 6-1, 6-3, 7-5

Մակնուս Նորմանի (Շուէտ) - Լէյթըն Հուիթ (Աւստրալիա) 6-3, 6-1, 7-6

Եուենէս Ալճաուլի (Մարոք) - Ակոնս Քլեմանի (Ֆրանսա) 3-6, 6-3, 6-4, 3-6, 10-8

Նիքոլաս Քիֆըր (Գերմանիա) - Ուէյն Ֆերէյրա (Հար. Ափրիկէ) 6-3, 6-4, 6-2

●ԱՂՋԻԿՆԵՐ

Մարթինա Հինգիս (Չուիցերիա) - Սանտրին Թեսթիւ (Ֆրանսա) 6-1, 7-6

Էլենա Լիխովցեւա (Ռուսիա) - Սերենա Ուիլիամս (Մ. Ն.) 6-3, 6-3

Արանչա Սանչէս - Վիքարիս (Սպանիա) - Պարպարա Շեթ (Աւստրիա) 1-6, 6-0, 7-5

Քոնչիթա Մարթինէս (Սպանիա) - Քրիսթինա Պրէնտի (Մ. Ն.) 6-1, 6-1

ԼԵՎԱՍԻ ՄՐՑՈՒՆԵՐԸ՝ ՇԱԲԱԹԱՎԵՐՋԻՆ

ԼԵՎԱՍԻ միևի ֆութպոլի մրցումները, որոնք անցնող շաբաթավերջին յետաձգուած էին անձնպաստօդին պատճառով, պիտի կատարուին Փետրուարին: Նոր թուականը ցարդ ճշդուած չէ եւ անմիջապէս որ ճշդուի, կը տեղեկացուի մամուլով:

Այս շաբաթավերջին, պիտի սկսին փինկ փոնկի մրցումները, որոնք տեղի պիտի ունենան «Սեպուհ էնտ Ճօ» շենքին (Ժել Ըլ Տիպի մայրուղիին վրայ) երկրորդ յարկը:

Շաբաթ օր ժամը 2:00ին կը սկսին մրցումները՝ մեծ տղոց եւ աղջկանց, իսկ Կիրակի օր նոյն ժամուն՝ փոքրեւ միջակ տղոց եւ աղջկանց:

ՊԱՍՔԵԹՊՈԼ. ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԱՅՍՕՐ՝ ԱՆԴՐԱՆԻԿ - Հ.Մ.Ը.Մ.

Պասքեթպոլի Լիբանանի ախոյեանութեան 14րդ հանգրուանին, այսօր, Անդրանիկի դաշտին վրայ (Տեմիրճեան կեդրոն, Տրդոպայէ), Անդրանիկ կ'րնդունի Հ.Մ.Ը.Մ.ը ժամը 7:30ին:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի պղոցմէ կը սպասուի ըլլալ վրճռական, խումբի մը դէմ, որ ներկայիս Լիբանանի գօրաւորագոյն կազմն է:

Այսօր տեղի կ'ունենան երկու այլ մրցումներ, իսկ վաղը կ'աւարտի 14րդ հանգրուանը՝ երեք մրցումէ ետք:

Սպորեւ 14րդ հանգրուանի յայտագիրը.

Անդրանիկ - Հ.Մ.Ը.Մ.
Միգիաթա - Թարամոն
Հաուշ Սուր - Սարաթա
Անիիտալ - Շանվիլ
Սաժէս - Քահրաման
Ռոզէր - Ռիաշի

ՓՈՐԹՈՒԳԱԼԻ, ՊԵԼՃԻՔԱՅԻ ԵՒ ՍԿՈՎՏԻՈՅ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՆԱԽԱԳԱՀ

Փորթուգալի ֆութպոլի ախոյեանութեան 18րդ եւ դարձի առաջին հանգրուանի մրցումներուն, պարագլուխի դիրքը գրաւող Փորթօ դժուար բայց կարեւոր յաղթանակ մը արձանագրեց, 1-0 արդիւնքով, իր հիւրին՝ Պոաւիսթայի դէմ: Բ. կիսախաղին դաշտ ներկայացած Ալեսանտրօ Օլիվէյրա մրցումին աւարտէն ինը վայրկեան առաջ, գլուխով նշանակեց «որբ» կոլը:

Իր արձանագրած այս յաղթանակէն ետք Փորթօ երեք կէտի առաւելութիւնը պահեց իր անմիջական մրցակիցին՝ Սփորթինկ Լիսպոնի վրայ, որ 4-1 արդիւնքով պարտութեան մատնեց այս եղանակին Ա. դասակարգ բարձրացած Սանթա Քլարան (15րդ): Ալպերթօ Աքոսթա (24րդ), Մպօ Մփենզա (29րդ եւ 36րդ) եւ Փետրօ Պարպոսա (48րդ) նշանակեցին Սփորթինկի կոլերը, իսկ Փաուլօ Ֆիկուէյրեռօ՝ Քլարայի կոլը (16րդ):

3րդ դիրքը գրաւող Պենֆիքա, որ այժմ ութ կէտով ետ կը մնայ Փորթոյէն, 1-0 արդիւնքով պարտութեան մատնեց իր հիւրը՝ Ռիօ Աւէն (14րդ): Մրցումին միակ կոլը նշանակեց Նունօ Կոմէշ (66րդ):

Ստորեւ՝ 18րդ հանգրուանի մրցումներուն արդիւնքները.

Պրակա - Ալվերքա 3-1
Լէյրիա - Ֆարենսէ 2-0
Մարիթիմօ - Սալկէյրոշ 0-1
Փորթօ - Պոաւիսթա 1-0
Պենֆիքա - Ռիօ Աւէ 1-0
Քամփոմահորենսէ - Ժիլ Վիսենթէ 0-0
Կիմարաէշ - Սեթուպալ 4-0
Սփորթինկ Լիսպոն - Սանթա Քլարա 4-1
Պելենենսէշ - Ամատորա 1-1

ԴԱՍԱԿԱՐԳՈՒՄ	ԿԷՏ
1.- Փորթօ	43
2.- Սփորթինկ Լիզպոն	40
3.- Պենֆիքա	35
4.- Կիմարաէշ	34
5.- Պոաւիսթա	30
.....	
16.- Լէյրիա	15
17.- Ֆարենսէ	14
18.- Սեթուպալ	13

ՊԵԼՃԻՔԱ

Պելճիքայի ֆութպոլի ախոյեանութեան 20րդ հանգրուանի մրցումներուն, պարագլուխի դիրքը գրաւող Անտըրլէխթ ամրապնդեց իր դիրքը, 2-0 արդիւնքով պարտութեան մատնելէ ետք իր հիւրը՝ Լիերսը: Եան Քոլըր (74րդ) եւ Էլոս Էլոնկա Էքաքիա (80րդ) նշանակեցին Անտըրլէխթի երկու անպատասխան կոլերը:

Մրցում մը նուաճ կատարած (Ֆ. Ք. Պրիւժի դէմ) Անտըրլէխթ, այժմ եօթը կէտի առաւելութիւն ունի 2րդ դիրքը գրաւող Կէնքի վրայ, որ 1-0 արդիւնքով պարտութեան մատնեց վերջին դիրքը «գրաւող» Վերպոյետերինկ Ժիլը: Մրցումին միակ կոլը նշանակուեցաւ 10րդ վայրկեանին, շնորհիւ Եուհա Ռէյնիի:

Ֆ. Ք. Պրիւժ (3րդ) 5-3 արդիւնքով պարտուած հեռացաւ Ժերմինալ Պիրաշոթի դաշտէն (5րդ): Պրիւժ մրցումին վերջին մէկ ժամը շարունակեց տասը մարդիկով, երբ 33րդ վայրկեանին Սէնտի Մարթէնս կարմիր քարտ ստացաւ:

Իր կարգին Սթանտար Լիեժ կարեւոր յաղթանակ մը արձանագրեց 5-1 արդիւնքով յաղթական վերադառնալով Լա Կանթուավի (7րդ) դաշտէն:

Մեքըլէն, սակայն, իր դաշտին վրայ 3-1 արդիւնքով պարտութիւն մը կրեց Մուսքրոնէն, մինչ Շարլրուա 1-1 արդիւնքով հաւասարութիւն մը արձանագրեց Ուէսթերլոյի հետ:

Ստորեւ՝ 20րդ հանգրուանի մրցումներուն արդիւնքները.

Ուէսթերլօ - Շարլրուա 1-1
Ասլաթ - Լոմէլ 3-1
Հարելպէք - Պեւերէն 6-3
Անտըրլէխթ - Լիերս 2-0
Լոքերէն - Սէնթ Թրիւտըն 3-0
Լա Կանթուավ - Սթանտար Լիեժ 1-5
Կէնք - Վերպրոյետերինկ Ժիլ 1-0
Մեքըլէն - Մուսքրոն 1-3
Պիրաշոթ - Ֆ. Ք. Պրիւժ 5-3

ԴԱՍԱԿԱՐԳՈՒՄ	ԿԷՏ
1.- Անտըրլէխթ	46
2.- Կէնք	39
3.- Ֆ. Ք. Պրիւժ	38
4.- Լիերս	35
5.- Պիրաշոթ	35
.....	
16.- Սէնթ Թրիւտըն	16
17.- Լոմէլ	12
18.- Վերպրոյետերինկ Ժիլ	12

ՍԿՈՎՏԻԱ

Սկովտիոյ ֆութպոլի ախոյեանութեան 19րդ հանգրուանի մրցումներուն, պարագլուխի դիրքը գրաւող Ռէյնճըրզ 5-0 արդիւնքով պարտութեան մատնելէ ետք վերջին դիրքը «գրաւող» Ապըրտինը, վեց կէտի առաւելութիւն ունեցաւ իր անմիջական մրցակիցին՝ Սելթիքի վրայ, որ 1-1 արդիւնքով հաւասարութիւն մը արձանագրեց նախավերջին դիրքը գրաւող Քիլմառնոքի հետ:

50 հազար համակիրներու ներկայութեան Ռէյնճըրզի հինգ ամպատասխան կոլերը նշանակեցին Քրէյկ Մուր (36րդ), Քիովանի Վան Պրոնքհորսթ (38րդ), Արթուր Նուման (43րդ), Ռոտ Ուալաս (60րդ) եւ Պէրի Ֆերկիւսըն (82րդ):

Սելթիք չկրցաւ յաղթական վերադառնալ Քիլմառնոքի դաշտէն, երբ Մարք Ռէյլի նշանակեց հիւրընկալ կապմին հաւասարութեան կոլը (39րդ): Նախապէս Մարք Վիտուքա նշանակած էր Սելթիքի կոլը (30րդ):

Ստորեւ՝ 19րդ հանգրուանի մրցումներուն արդիւնքները.

Տանտի Եունայթըտ - Հիպերնիըն 0-0
Հարթց - Տանտի 2-0
Քիլմառնոք - Սելթիք 1-1
Ռէյնճըրզ - Ապըրտին 5-0
Սէնթ Ճոնսթըն - Մաթըրուէլ 1-1

ԴԱՍԱԿԱՐԳՈՒՄ	ԿԷՏ
1.- Ռէյնճըրզ	47
2.- Սելթիք	41
3.- Տանտի Եունայթըտ	31
4.- Մաթըրուէլ	28
.....	
9.- Քիլմառնոք	14
10.- Ապըրտին	12

ՄԱՐԱԶՈՆԱ ԱՄՈՒԼԸ ՏԵՍԱԿՑԵՑԱՒ ՖԻՏԷԼ ՔԱՍԹՐՈՅԻ ՀԵՏ

Թմրեցուցիչի օվըրտոզի պատճառով Քուպայի մէջ բուժումի ենթարկուող արժանթինցի ֆութպոլի կուռքը՝ Տիեկօ Մարատոնա եւ անոր կինը Հաւանայի մէջ քսան վայրկեան տեսակցութիւն մը ունեցան 73 տարեկան քարիզմաթիք դեկավար՝ Քուպայի նախագահ Ֆիտէլ Քասթրոյի հետ:

Մարատոնա, որ շարաթէ մը ի վեր արդէն իսկ սկսած է ենթարկուիլ բուժումի, մեծ յեղափոխական Քասթրոյի մտերիմ բարեկամն է եւ Քասթրոյապաշտ մըն է: 40 տարեկան բացառիկ ֆութպոլիստը յաճախ տեսակցած է Քասթրոյի հետ եւ անոնք միշտ փոխադարձ գօրակցութիւն յայտնած են իրարու: Սակայն առաջին անգամն է, որ Մարատոնայի կինը՝ Քլօտիա պաշտօնապէս կ'րնկերակցի ամուսինին:

ՌԻՎԱԼՏՕ՝ 1999Ի ԱՇԽԱՐՀԻ ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՖՈՒԹՊՈԼԻՍՏԸ

Ռիվալտօ

Պարսելոնայի պրագիլցի յառաջապահ Ռիվալտօ երէկ ՖԻՖԱԻին կողմէ ընտրուեցաւ 1999ի աշխարհի լաւագոյն ֆութպոլիստը:

Երէկ, Պրիւքսէլի մէջ տեղի ունեցած պաշտօնական հանդիսութեան ընթացքին, 140 երկիրներու ազգային խումբերուն մարզիչներէն 31ը պարագլուխի գանկին վրայ դրած էին Ռիվալտոյի անունը, մինչ անոնցմէ 18ը՝ Մանչեսթրը Եունայթըտի եւ Անգլիոյ ազգային խումբին միջնապահ Տէյվիտ Պեքհամի անունը (որ հանդիսացաւ երկրորդ), իսկ 5ը՝ Թիորենթինայի եւ Արժանթինի ֆութպոլի ազգային խումբին յառաջապահ Կապրիէլ Պաթիսթութայի անունը (որ հանդիսացաւ երրորդ):

1998ին աշխարհի տարուան լաւագոյն մարզիկը ընտրուած Ֆրանսացի Զինետին Զիտան հանդիսացաւ չորրորդ:

Այսպիսով, Ռիվալտօ դարձաւ երրորդ պրագիլցի մարզիկը, որ կը չահէր ՖԻՖԱԻին կողմէ տրամադրուած այս պարգեւը: Նախապէս, Ռոմարիօ (1994ին) եւ Ռոնալտօ (1996ին եւ 1997ին) չահած էին այս տիտղոսը:

Ռիվալտօ, որ անցեալ տարի Պրագիլի ֆութպոլի ազգային խումբին հետ չահած էր «Քոփա Ամերիքա»ի ֆութպոլի մրցաշարքը, իսկ իր ակումբին՝ Պարսելոնայի հետ՝ Սպանիոյ ախոյեանութիւնը, անցեալ ամիս ընտրուած էր Եւրոպայի 1999 տարուան լաւագոյն ֆութպոլիստը:

Ստորեւ՝ 1991էն ի վեր ՖԻՖԱԻին կողմէ աշխարհի լաւագոյն ֆութպոլիստի տիտղոսին արժանացած մարգիկներուն անունները.

1991 Լոթար Մաթէուս (Գերմանիա, Ինթեր Միլան)
1992 Մարքօ Վան Պասթըն (Հոլանտա, Ա. Սէ. Միլան)
1993 Ռոպերթօ Պաճիօ (Իտալիա, Եուվենթուս)
1994 Ռոմարիօ (Պրագիլ, Պարսելոնա)
1995 Ժորժ Ուէա (Լիպերիա, Ա. Սէ. Միլան)
1996 Ռոնալտօ (Պրագիլ, Պարսելոնա)
1997 Ռոնալտօ (Պրագիլ, Ինթեր Միլան)
1998 Զինետին Զիտան (Ֆրանսա, Եուվենթուս)
1999 Ռիվալտօ (Պրագիլ, Պարսելոնա)

ԱՆԳԼԻՈՅ, ՍՊԱՆԻՈՅ, ԻՏԱԼԻՈՅ ԵՒ ՍԿՈՎՏԻՈՅ ՌՄԲԱՋԻԳՆԵՐԸ

Անցեալ շաբաթավերջին Անգլիոյ, Իտալիոյ, Սպանիոյ եւ Սկովտիոյ ախոյեանութեան մրցումներէն ետք, *կուրքորըներու* դասաւորումը կը ներկայացնէ հետեւեալ պատկերը.

ԱՆԳԼԻԱ

1.- Քեւին Ֆիլիփս (Սանտըրլէնտ) 19 կոլ
2.- Էլըն Շիրըր (Նիւքէսըլ) 14 կոլ
3.- Էնտի Քոլ (Մանչեսթըր Եունայթըտ) 13 կոլ
4.- Մայքըլ Պրիճ (Լիտ) 12 կոլ
5.- Փաուլօ Տի Քանիօ (Ուէսթ Համ) եւ Տուայթ Երրք (Մանչեսթըր Եունայթըտ) 11ական կոլ
6.- Ռոպի Քին (Քովենթրի) եւ Քեւին Քէմպըլ (Էվըրթըն) 10ական կոլ

ԻՏԱԼԻԱ

1.- Հերնան Քրեսփօ (Փարմա) 12 կոլ
2.- Անտրիյ Շեվչենքօ (Ա. Սէ. Միլան) 11 կոլ
3.- Քրիսթիանօ Լուքարելլի (Լեչէ) 10 կոլ
4.- Կապրիէլ Պաթիսթութա (Ֆիորենթինա), Օլիվըր Պիրհոֆ (Ա. Սէ. Միլան), Վինչենսօ Մոնթելա (Ա. Էս. Ռոմա) եւ Ռոպերթօ Մուցի (Ուտինեզէ) 9ական կոլ

ՍՊԱՆԻԱ

1.- Սալվա Պալեսթա (Ռասինկ Սանթանտեր) 21 կոլ
2.- Սաւօ Միլոշեվիչ (Ռէալ Սարակոսա) եւ Ճիմի Ֆլոյտ Հասէլպէնք (Աթլեթիքօ Մատրիտ) 18ական կոլ
3.- Քաթանիա (Մալական) 15 կոլ
4.- Ռոյ Մաքայ (Տեփորթիւօ Քորունա) եւ Ռաուլ Կոնսալես (Ռէալ Մատրիտ) 11ական կոլ
5.- Տիեկօ Թրիսթան (Մայորքա) 10 կոլ
6.- Ռիվալտօ (Պարսելոնա) 9 կոլ

ՍԿՈՎՏԻԱ

1.- Մարք Վիտուքա (Սելթիք) 18 կոլ
2.- Պիլի Տոտտ (Ռէյնճըրզ) 12 կոլ
3.- Մայքըլ Մուլս (Ռէյնճըրզ) եւ Կէրի Մաքսուիկըն (Հարթց) 9ական կոլ
4.- Ճոն Սփենսըր (Մաթըրուէլ), Երիք Այպերթց (Ռէյնճըրզ), Նէյթըն Լաուստըս (Սէնթ Ճոնսթըն) եւ Ուիլի Ֆալքներ (Տանտի) 8ական կոլ
5.- Հենրիք Լարսըն (Սելթիք), Ռասըլ Լաթափի (Հիպերնիըն) եւ Էյալ Պերքովիչ (Սելթիք) 7ական կոլ

ԱԼԻԵԻ ՊԱՏՐԱՍՏ ՉԷ...

Շարունակուած Ա.. էջէն

Ալիեւ իր հիւրին յայտնած կր, որ Պաքու չի կրնար գոհունակութեամբ վերաբերիլ Ակրպկյճանի հողային ամրողջականութեան մասին Մոսկուայի մերժումին, որ արտայայտուեցաւ ՄԱԿի վերջին ընդհանուր ժողովին, երբ Ռուսիա դէմ քուէարկեց Ակրպկյճանի հողային ամրողջականութիւնը ճանչցող յօդուածի մր:

«Ռուսիա անբնականօրէն կր գրգռէ Ակրպկյճանի հետ յարաբերութիւնները՝ որդեգրելով քայլեր, որոնք կր հակասեն երկու երկիրներուն միջեւ բարի դրացիական, քաղաքական եւ տնտեսական բնականոն գործակցութեան», րսած է Ալիեւ:

Թերթին համաձայն, Ակրպկյճանի մէջ Միացեալ Նահանգներու դեսպանին հետ հանդիպումի մը ընթացքին, Ակրպկյճանի պաշտպանութեան նախարար Սաֆար Ապիեւ յայտարարած է, որ Ակրպկյճան իր ապագան կր տեսնէ Արեւմուտքի հետ համարկումի եւ Միացեալ Նահանգներու հետ կապերու սերտացման ընտրանքներուն մէջ եւ կր ձգտի իր կապերը ընդլայնելու ՕԹԱՆի հետ:

Թերթը նաեւ կը յայտնէ, որ Միացեալ Նահանգներու մէջ Ռուսիոյ դեսպանին հետ իր հանդիպումին ընթացքին, Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց փոխնախարար Սթրոպ Թալպոթ գգուշացուցած է, որ Միացեալ Նահանգներ համբերութեամբ պիտի չհետեւին Մոսկուայի միջամտութիւններուն Վրաստանի եւ Ակրպկյճանի ներքին հարցերուն մէջ:

Թերթին համաձայն, Ռուսիոյ թշնամական այս կեցուածքը որդեգրած է ԱՊՀի վեհաժողովին նախօրեակին, հաւանաբար յաւելեալ կէտեր չահելու համար: Սակայն նախագահներ Շեւարտնաձէ եւ Ալիեւ չատ մեծ յոյսեր չեն դրած Փութինի հետ իրենց յառաջիկայ հանդիպումներու արդիւնքներուն:

Թերթը կ'եզրակացնէ, որ Ռուսիոյ նախագահի պաշտօնակատարը կրնայ Չեչենիոյ պատերազմը տարածել Վրաստանի եւ Ակրպկյճանի մէջ:

ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆ ՎԱՐՉԱՊԵՏ...

Շարունակուած Ա.. էջէն

Քննութեան առարկայ եղաւ նաեւ պետական վարչամեքենային աշխատանքներուն մասնակից դառնալու հայ համայնքին պարտականութիւնը եւ իրաւունքը եւ Ա. եւ Բ. կարգի հայ պաշտօնեաներու նշանակումի հարցը:

Պատուիրակութիւնը վարչապետը տեղեակ պահեց Ալճճարի հողային խնդիրներու զարգացումներուն. Սելիմ Հբս թելադրեց հարցը շարունակել հետապնդել օրինականութեան եւ արդարադատութեան ծիրէն ներս:

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԿԱՐԵՒՈՐ ...

Շարունակուած Ա.. էջէն

տեսած հարցազրոյցի մր մէջ, փանկալոս ըսաւ, որ Յունաստան Թուրքիոյ կարեւոր զիջումներ կատարած է եւ փոխարէնը ոչինչ ստացած:

«Միշտ ալ յոյնեւթրքական մերձեցումի ու չարունակուող գործակցութեան եւ խաղաղ համակեցութեան գօրակից եղած են», չեշտած է ան, սակայն աւելցնելով, որ միշտ ալ ունեցած է այն տեսակէտը, թէ «այս յարաբերութիւնը պէտք է երկկողմանի բլլայ»:

Ճորճ Փափանտրէու անցեալ չարաթ դարձած էր յոյն արտաքին գործոց առաջին նախարարը, որ Թուրքիա կ'այցելէր 1962էն ի վեր:

Ան երկկողմանի գործակցութեան 4 համաձայնագիրներ կնքած էր:

Թուրքիոյ արտաքին գործոց նախարար Իսմայիլ Ճէմ Փետրուար 3էն 6 Աթէնք պիտի այցելէ քանի մր այլ համաձայնագիրներ կնքելու համար:

Այդ համաձայնագիրները պիտի վերաբերին մշակոյթի եւ կրթութեան, ծովային փոխադրութեան, տնտեսական գործակցութեան, գիտական եւ թեքնիք մարգերու մէջ գործակցութեան, ինչպէս նաեւ՝ մաքսատնային հարցերու մէջ գործակցութեան:

Փանկալոս րսած է, որ աւելի դժուար հարցերու պարագային, ինչպէս՝ Եգէականի մէջ հողային իրաւունքները եւ Կիպրոսի փշոտ հարցը, Թուրքիա իր կեցուածքին մէջ քարացած մնացած է, մինչդեռ «մենք մեր դիրքորոշումը չպահպանեցինք եւ ծանր գին վճարեցինք»:

ՍՈՒՐԻԱ ԱԻԵԼԻ ՄԵԾ...

Շարունակուած Ա.. էջէն

լու համար բանակցութիւններու առաջին եւ երկրորդ հանգրուանները, որոնց աւարտին նախագահ Պիլ Քլինթըն համաձայնագիրի մը գծով առաջարկներու ցանկ մը ներկայացուցած էր պատուիրակութիւններուն:

Մաշարքա աւելցուց, որ Սուրիա բանակցութիւններուն վերադարձած էր իր հետ տանելով արդար դատ մը, որուն համար կը պայքարի յիսնամեակէ մը ի վեր: Ան ըսաւ նաեւ, որ Սուրիա կը յուսայ, որ բանակցութիւնները հեւասահ ընթանան՝ առանց արգելակումներու եւ առկախումներու, եվրակացուելու համար ամբողջական համաձայնագիրով մը, որ կը պահպանէ իրաւունքները, արժանապատուութիւնն ու գերիշխանութիւնը: Մաշարքա յայտնեց, որ բանակցութիւնները դժուարութիւններու մատնուեցան իսրայէլացի պատուիրակներուն խուսանաւումներուն պատճառով: Փոխ նախագահը կ'ակնարկէր յատկապէս 4 Յունիս 1967ի սահմանագիծը վերահաստատելու գծով Իսրայէլի ոչ յստակ կեցուածքին: Իսրայէլ պաշտօնապէս չխոստացաւ վերադառնալ նախապատերազմեան սահմանագիծին: Մաշարքա իր խօսքը եվրափակեց դիտել տալով, որ Իսրայէլ պատասխանատու պէտք է նկատուի, եթէ խաղաղութեան բանակցութիւնները ձախողութեան մատնուին:

ԼՈՆՏՈՆԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

Լոնտոնի սակարանին մէջ, դրամանիշերու փոխանակման սակը հետեւեալն էր երէկ կէսօրին.

Ամերիկեան տոլարի փոխանակման սակերը.

Եուրօ	1.0063
Քանատական տոլար	1.4424
Գերմանական մարք	1.9426
Հոլանտական ֆլորէն	2.1888
Զուիցերիական ֆրանք	1.5994
Պելճիքական ֆրանք	40.067
Իտալական լիր	1923.19
Ճափոնական եէն	105.64
Շուէտական քուրոն	8.5202
Նորվեկիական քուրոն	8.035
Դանիական քուրոն	7.4202
Մէկ սթերլին	1.651

ՌՈՒՍԻԱ ՉՕՐԱՎԻԳ ԿԸ ԿԱՆԳՆԻ...

Շարունակուած Ա.. էջէն

որեւէ համաձայնութեան երաշխաւոր, որուն կրնան հասնիլ երկու երկիրներուն նախագահները», ըսաւ Ռուսիոյ նախագահի պաշտօնակատարը:

Փութին կարեւոր նկատեց, որ Քոչարեան եւ Ալիեւ վճռական են հարցը լուծելու, հակառակ այն իրողութեան, որ Լեռնային Ղարաբաղի տագնապը շատ բարդ հարց է երկու պետութիւններուն համար:

Հանդիպումէն ետք, երեք նախագահները ունեցան շուրջ 20 վայրկեան դռնփակ հանդիպում մը:

Հանդիպումէն ետք, Վ. Փութինի մամլոյ ծառայութիւնը եւս հրապարակեց յայտարարութիւն մը, ուր կը նշէր, թէ «այսօրուան հանդիպումը հայ - ադրպէյճանական բարձր մակարդակով երկխօսութեան շարունակութիւնն էր, որ սկսած է Ապրիլ 1999ին, Մոսկուայի ԱՊՀի վեհաժողովին շրջագիծին մէջ»:

Ադրպէյճանի եւ Հայաստանի ղեկավարներու ուղղակի հանդիպումները ապացուցեցին իրենց բարձր արդիւնաւէտութիւնը: Կողմերուն միջեւ կ'ահի փոխադարձ վստահութեան մթնոլորտ մը, կը փոխանակուին գերիշխանութեան հաւաձայնութեան երաշխաւորներ, կ'ամրապնդուի վիճադուլը եւ երկու երկիրներու արտաքին գործոց եւ պաշտպանութեան նախարարութիւններուն միջեւ սկսած են կանոնաւոր հանդիպումներ:

Յայտարարութիւնը կարեւոր կը նկատէ, որ երկու երկիրներուն ղեկավարները հետեւողականօրէն կը ձգտին Լեռնային Ղարաբաղի հարցին լուծման փոխադարձ վիջումներու հիմամբ:

«Ռուսիա վճռականօրէն կ'օրաւիգ կը կանգնի նախագահներ Ալիեւի եւ Քոչարեանի միջեւ ուղղակի երկխօսութեան: Մեր կողմէ ապդու միջոցներու կը ձեռնարկենք, որպէսզի նպաստենք հարցին լուծումին, լուծում մը, որ գոհ պիտի ձգէ հակամարտ կողմերը», կը նշուի յայտարարութեան մէջ:

Ադրպէյճանի եւ Հայաստանի հետ Ռուսիոյ աւանդական բարեկամական յարաբերութիւնները կը թոյլատրեն օժանդակել Պարքուի եւ Երեւանի միջեւ կայացող բանակցութիւններուն:

Հանդիպումին ընթացքին Լեռնային Ղարաբաղի հարցին լուծման գործընթացին այժմու իրավիճակին եւ հեռանկարներուն վերաբերեալ տեղի ունեցան կարծիքներու օգտակար փոխանակում եւ համաձայնութիւն գոյացաւ շարունակել հանդիպումները այս հարցին գծով, կը նշուի յայտարարութեան մէջ:

25 Յունուարին տեղի պիտի ունենայ Հայաստանի, Ադրպէյճանի եւ Վրաստանի նախագահներուն հանդիպումը, որուն պիտի մասնակցի նաեւ Վ. Փութին:

Այս հանդիպումին պիտի քննարկուին Կովկասի իրավիճակը, ինչպէս նաեւ՝ չորս պետութիւններուն միջեւ գործակցութեան ընդլայնման կարելիութիւնները, մասնաւորաբար իրաւապահ մարմիններու, յատուկ ծառայութիւններու եւ շրջանային անվտանգութեան վերաբերեալ:

Նոյն օրը, երեկոյեան, նախագահ Քոչարեան հանդիպում պիտի ունենայ Վ. Փութինի հետ:

● ՎԱՐՉԱՊԵՏ Արամ Սարգսեանի Մոսկուա գտնուած օրերուն, 24 - 26 Յունուարին, վարչապետին պարտականութիւնները պիտի ստանձնէ արտադրողական ենթակառոյցներու գործունէութիւնը համակարգող նախարար Վահան Շիրխանեան:

(ԱՐՄԱՆՓՐԵՍ)

ՍԱՍՏԻԿ ԿՌԻԻՆԵՐԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻՆ...

Շարունակուած Ա.. էջէն

Թերթը ըսաւ, որ գօրավար Միխայիլ Մալոֆեեւի ճակատագիրը ցուցանիշ է Չեչենիոյ մէջ շուրջ 100 հազար կիներու հաշուող բանակի շարքերուն մէջ համակարգումի պակասին: Զօրավարը անցեալ շաբաթ Կրոզնիի մէջ ապանուած է մինչ ներքին գործոց նախարարութեան ուժերը ճակատումի կը մղէր:

Մինչ այդ, առաջին փոխ վարչապետ Միխայիլ Քասիանով մամլոյ ասուլիսի մը ընթացքին երէկ յայտնեց, թէ Չեչենիոյ մէջ վիճուորական գործողութիւնները ցարդ նախատեսուածէն աւելի արժած են:

Ան ըսաւ, որ 1999ին, Հիւսիսային Կովկասի մէջ քանի մը ամսուան գործողութիւններու ընթացքին, «այս նպատակով պիւտճէական ծախսը մեր նախատեսութիւններէն աւելի բարձրացաւ. կ'ակնկալէինք 3,5 միլիառ ռուբլի (123 միլիոն տոլար), մինչ իրականութեան մէջ գումարը շուրջ 5 միլիառ ռուբլիի հասաւ», յայտնեց ան:

Կառավարութիւնը կ'ըսէ, թէ ըմբոստները ճկմելու համար իր արշաւին ժամկէտ չէ ճշդած, սակայն բանակը յայտնած է, թէ կ'ուզէ չորս ամսուան յարձակողականը մէկ ամիսէն աւարտել:

Միւս կողմէ, Մ. Նահանգներէն երէկ յայտնեցին, թէ Չեչենիոյ մէջ Ռուսիոյ վիճուորական գործողութիւնները կը սպառնան անոր ժողովրդավարական ընթացքին եւ միջազգային բեմին վրայ անոր դիրքին մեծ վնաս հասցնել:

«Չեչենիոյ մէջ ստեղծուող ահռելի վիճակը սպառնալիք է Ռուսիոյ ներքին կարգ ու կանոնին եւ անոր միջազգային դերակատարութեան», յայտնեց Մ. Նահանգներու արտաքին գործոց փոխ նախարար Սթրոպ Թելպոթ պաշտօնատարներու, Էսթոնիոյ մայրաքաղաք Թալինի մէջ արտասանած խօսքի մը մէջ:

«Ռուսիա ամբողջովին վստահ չէ, թէ իր տունը ուր է. խորհրդային ժամանակաշրջանէն իր սեփական փոխանցումը ուր է եւ ուր պէտք է երթայ ատկէ», աւելցուց ան:

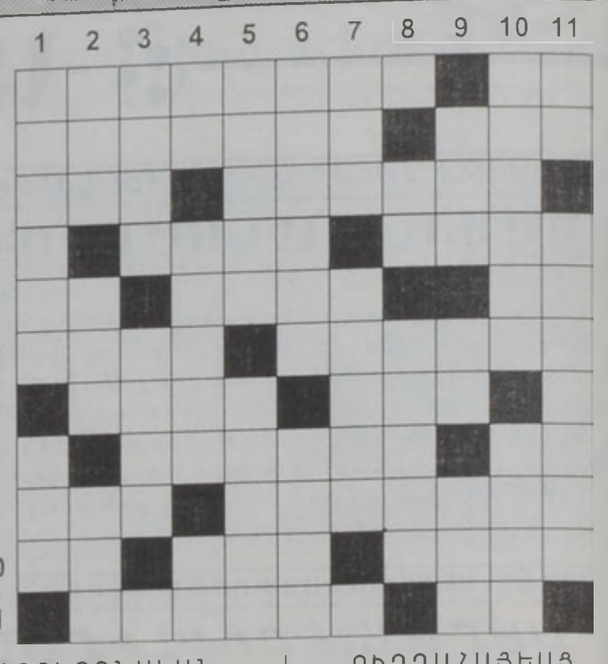
Ռուսիա անցեալ շաբաթ գանգատած էր, թէ Մ. Նահանգներու արտաքին գործոց նախարարութեան մէկ պաշտօնատարը Չեչենիոյ անջատողական կառավարութեան արտաքին գործոց նախարար Իլիաս Ահմատովի հետ տեսակցած է Հինգշաբթի գիշեր:

Ամերիկացի պաշտօնատարներ շեշտած են, թէ Ուաշինկթընի կեցուածքը չէ փոխուած այն հարցով, թէ Չեչենիա պէտք է Ռուսիոյ մէկ մասը մնայ եւ թէ Մոսկուա պէտք է բանակցութեանց ճամբով խաղաղ աւարտ մը հետապնդէ տագնապին:

Ռուսիոյ հետ ամերիկեան յարաբերութիւնները, որոնք Քոսովոյի մէջ ՕԹԱՆի կողմէ ուժի գործածութեան եւ Իրաքի դէմ պատժամիջոցներուն պատճառով 1999ին լարուած էին, աւելի եւս լարուած են Չեչենիոյ վիճուորական գործողութիւններուն հետեւանքով:

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 4474

Պատրաստեց՝ Տ. Մ. ԱՂԱՋԱՐԵԱՆ

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

1. *Ինքնարդարացում - Ստացական ածական:*
2. *Երիտասարդ - Լ. Օ. Խաչի մասնաճիւղերէն:*
3. *Հասկցի՛ր - Կամ կարասի:*
4. *Սլաք - Անտէր (հակ.):*
5. *Զարայուշութիւն - Կոկորդի գեղձ - Առարկայ:*
6. *Եւրոպացի - Մայրենի փոր:*
7. *Մանչուկ - Խայթուածք:*
8. *Մեկնակէտ, սկզբնակէտ - Շաղկապ:*
9. *Թթուաշ կեռաս - Վարդապետութեան մր գաղափարախօս:*
10. *Ժամանակի միաւոր - Լարաւոր հին նուագարան - Ցասում:*
11. *Խրուանդէ՛ - Զայնանիշ:*

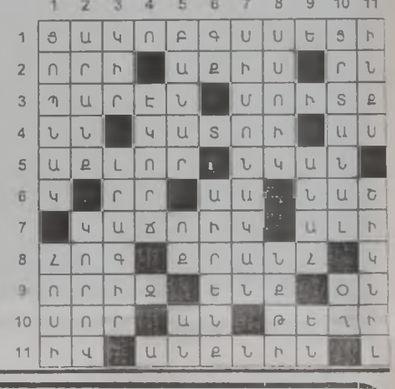
ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ

1. *Անչահ, անպէտ - Արական անուն:*
2. *Նոյի որդիներէն - Դալարիք - Ռուսմրի տեսակ:*
3. *Թեթեւ քուն - Առաքել:*
4. *Էական բայ - Ուսում - Նասիրել - Տառի մր դրացիները:*
5. *Բանակ, կօրք - Մակալեկու:*
6. *Մեր առաջին թարգմանիչներէն - Անկոյդ:*
7. *Որոշուած գին - Մրգումներու ասպարէզ:*
8. *Մկկր - Բանիմաց:*
9. *Հայրենի երիտասարդական չարաթաթերթ - Զաչ - Լուրթ:*
10. *Անձամբ - Լիբանանի բանաստեղծ Մայիս Աքրլի երկերէն:*
11. *Զայնանիշ - Բերք:*

ԹԻՒ 4473

ԽԱՉԲԱՌԻՆ

ԼՈՒԾՈՒՄԸ

ՍԱԿԱՐԱՆ

Պէյրութի սակարանին մէջ օտար դրամանիշերու փակման սակագիները հետեւեալներն էին երէկ.

Սուրիական թղթոսկի	33.43 - 36.45 լ.ո.
Իրաքեան տինար	50.00 - 51.00 լ.ո.
Պահրէյնեան տինար	3996.70 - 3998.81 լ.ո.
Քուէյթեան տինար	4950,95 -4952.29 լ.ո.
Յորդանանեան տինար	2119,54-2121,58 լ.ո.
Ա. Մ. Էմիրութեանց տիրհամ	408.92 - 410.97 լ.ո.
Սեուտական ռիալ	400,10 - 402.10 լ.ո.
Օմանեան ռիալ	3935,82 -3938.86 լ.ո.
Քաթարեան ռիալ	412,94 - 414.96 լ.ո.
Եգիպտական կիւնէ	438.18- 440.22 լ.ո.
Անգլիական սթերլին	2492.70 - 2494.50 լ.ո.
Գերմանական մարք	772,65 - 774.49 լ.ո.
Հոլանտական ֆլորէն	685,16 - 687.75 լ.ո.
Փրանսական ֆրանք	228.17 - 235,75 լ.ո.
Զուիցերիական ֆրանք	936,25 - 938,30 լ.ո.
Պելճիքական ֆրանք	35,12 - 37.09 լ.ո.
Դանիական քուրոն	203,21 - 205,10 լ.ո.
Շուէտական քուրոն	174,44 - 176,46 լ.ո.
Սպանական փեզեթա	8,78 - 9,83 լ.ո.
Թրքական լիրա	0,0365 - 0,0370 լ.ո.
Կիպրական փաունտ	2624.47 - 2626.49 լ.ո.
Իտալական հազար լիր	772,68 -774,78 լ.ո.
Ճափոնական հազար եէն	14034 - 14036 լ.ո.
Ափրիկեան հազար ֆրանք	2450 - 2452.00 լ.ո.
Ամերիկեան տոլար	1501.00 - 1514.00 լ.ո.
Քանատական տոլար	1043,11 - 1045.86 լ.ո.
Աւստրալիական տոլար	987.30 -989.41 լ.ո.
Եուրօ	1512,91 -1514,93 լ.ո.

● ՈՍԿԻ

Անգլիական մէկ ոսկի	85,000 - 90.000 լ.ո.
Իրանեան մէկ ոսկի	85,000 - 90.000 լ.ո.
Օսմանեան մէկ ոսկի	75,000 - 80.000 լ.ո.
Մեքսիքական փեսոս	555,000 - 565.000 լ.ո.
Մէկ քիլոկրամ ձոյլ ոսկի	14,700,000 - 15,525,000 լ.ո.
Մէկ օնս ոսկի	285,11$ - 287,13 $
Մէկ օնս արծաթ	5,19 $ - 5,21 $

● ԱԱԷՒՏԵՐԻ ԲԱՔԱՆԹՈՒԹԻՒՆԸ

	Գիշեր Ա. ճշդում	Գիշեր Բ. ճշդում
Ա. կարգի բաժնեթուղթ	8 3/8	8 3/8
Բ. կարգի բաժնեթուղթ	8 3/4	8 3/4